

ΟΜΟΒΡΟΝΤΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΗΜΟΝ

Π
X14

ΤΕΜΠΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡ. 12

ΧΡΟΝΟΣ

ΣΚΟΠΙΑ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΡΑΤΑΝ

2 LIRE
12 ΔΡΧ | 15 KURUS

ΟΠΛΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΙΤΑΛΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΣ

Ρώμη, 12-25 Φεβρουαρίου 1942-XX

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΕΜΠΟ

«Σκοπιὰ θαλάσσης»: δύναται νὰ φανῇ φιλολογία, δὲν εἶναι ὅμως, εἶναι μᾶλλον μία πραγματικότης ὅλων τῶν ἡμερῶν, ἀκόμη καὶ ὅταν τὰ πλοῖα εὑρίσκονται εἰς τὴν βάσιν, διότι ὑπάρχουν ἄλλα πλοῖα καὶ ἄλλοι σύντροφοι ποὺ ἐκτελοῦν αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν, ποὺ ταξιδεύουν νυχθημερόν, μὲ τὸ ψύχος καὶ τὴν ὑγρασίαν, ποὺ εἰσέρχεται εἰς τὰ κόκαλα, μὲ τὰ μάτια, ποὺ δακρύζουν ἀπὸ τὴν προσπάθειαν ν' ἀνιχνεύσουν τὴν ἀδιάφορον θάλασσαν μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συναντηθοῦν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ.

SOMMARIO
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΔΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ Σελ. 5-7
ΑΙ ΖΩΗΡΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ » 8-12
ΑΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ » 13-15
Ο ΕΛΛΗΝΟ - ΒΕΝΕΤΙΣΜΟΣ » 16-19
ΔΙΑΤΙ ΒΟΜΒΑΡΔΙΖΕΤΑΙ Η ΜΑΛΤΑ » 20-26
ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΣΚΥΛΟΙ » 40-41

ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΔΙΑΤΙ ΒΟΜΒΑΡΔΙΖΕΤΑΙ Η ΜΑΛΤΑ » 21-24

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΤΑΞΙΔΙ ΜΕ ΑΜΑΞΑΝ-ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΝ » 29
ΝΥΚΤΕΡΙΝΟΣ ΦΡΑΚΤΗΣ ΤΟΥ ADRIANO GRANDE » 29
ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ PALAZZESCHI » 29
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: MASSIMO BONTEMPELLI » 30
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ROBERTO PARIBENI » 30
ΙΑΤΡΙΚΗ: NICOLA PENDE » 31
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ: MARIO CAMERINI » 31
ΡΕΓΚΑΛΝΤΗ ΚΑΙ ΣΟΛΩΜΟΣ » 31

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΤΖΟΚΕΗ » 32

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Ο ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΟΡΧΙΔΕΑΣ » 34-37

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΣΚΗΝΟΘΕΤΑΙ ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ » 38-39

ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΤΟΥ CARLO SCARFOGLIO » 4
ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ » 33

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΩΡΕΑ 1-16
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 36190

Anonima Periodici Italiani

Ο ΟΙΚΟΣ MONDADORI
ΔΗΜΟΣΙΕΥΕΙ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

EDOARDO SCARFOGLIO

Ο ΛΑΟΣ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΦΑΓΗΤΩΝ

Εἰς μίαν σειρὰν πινάκων, ζωηρῶς σαρκαστικῶν, καὶ βαθέως πικρῶν, εἰς τῶν διασημοτέρων Ἰταλῶν δημοσιογράφων, ζωγραφίζει τὰς πλέον χαρακτηριστικὰς μορφὰς τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς Βρεττανικῆς πειρατίας. Τὸ ἔργον αὐτὸ εἶναι ὁ καρπὸς μιᾶς μεγαλοφυοῦς ἰδιοσυγκρασίας, τροφοδοτουμένης ἀπὸ βαθείαν μόρφωσιν καὶ λεπτὴν πολιτικὴν εὐαισθησίαν.

ΤΟΜΟΣ ΣΕΛ. 140 - ΛΙΡ. 10

MARIO APPELIUS

ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ ΚΑΝΟΝΙΑ ΚΑΙ ΚΕΡΑΣΙΕΣ

Ὁ Μάριο Ἀππέλιους, εἷς ἐκ τῶν διασημοτέρων καὶ δημοφιλεστέρων Ἰταλῶν δημοσιογράφων, εἶναι βαθὺς γνώστης τῆς Ἰαπωνίας. Τὸ βιβλίον αὐτό, γραφὲν τὴν παραμονὴν τῆς εἰσόδου τῆς Ἰαπωνίας εἰς τὸν πόλεμον, παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν δυνάμεων τοῦ Ἄξονος, παρουσιάζει τὴν Αὐτοκρατορίαν τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου ὑφ' ὅλας τὰς ἀπόψεις της, πρὸ παντὸς δὲ τὰς ὀλιγώτερον γνωστὰς εἰς τοὺς εὐρωπαίους, καὶ ἀποτελεῖ μίαν πρώτης τάξεως συμβολήν, διὰ τὴν γνωριμίαν τῆς στρατιωτικῆς ὀργανώσεως, τῆς γραφικῆς αὐτῆς χώρας.

ΣΕΛΙΔΕΣ 334 - 48 ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΚΤΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΛΙΡ. 28

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ A. MONDADORI
ΜΙΛΑΝΟΝ - ΟΔΟΣ CORRIDONI, 39

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Τὰ τελευταῖα γεγονότα ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ στρατηγικὴ τοῦ πολέμου, προσηνατολίσθη ἀκόμη ἀποφασιστικώτερον, ἀπ' ὅ,τι εἶχε κάμει ἄχρις ὥρας, πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ὑποδειχθεῖσαν κατεύθυνσιν. Μέχρι τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Ἰαπωνίας, ὁ πόλεμος τοῦ Ἄξονος διηυθύνθη κατ' ἀρχάς, ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς καὶ αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ πρώτη του φάσις. Κατὰ τὴν φάσιν αὐτὴν ἐφέρθη τὸ ὄριον τῶν δυνάμεων τοῦ Ἄξονος εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου, εἰς τὴν Ἀρκτικὴν θάλασσαν, καὶ οἱ Ἄγγλοι ἀπωθήθησαν εἰς τὴν νῆσον των.

Ἡ δευτέρα προσπάθεια των, νὰ εἰσβάλουν εἰς τὴν Ἤπειρον ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴν Μεσόγειον, ἤνοιξε τὴν δευτέραν φάσιν τοῦ πολέμου, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἄγγλοι ἐξεδιώχθησαν ἀπὸ τὰ Βαλκάνια καὶ αἱ δυνάμεις τοῦ Ἄξονος, ἔφθασαν τὰ ὅρια τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Μὲ τὴν φάσιν αὐτήν, τὸ εὐρωπαϊκὸν πρόγραμμα ἦτο πλῆρες.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἄξονος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι στενῶς εὐρωπαϊκόν. Τὸ νὰ ἐκδιωχθῇ ἡ Ἀγγλία ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, νὰ στερηθῇ τῶν εὐρωπαίων συμμάχων της ἦτο πολύ. Δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ φθάσῃ, διὰ νὰ στεφανώσῃ τὴν ἀγγλικὴν ἥτταν, ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶναι πλήρης παρὰ μόνον ὅταν αἱ θέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Ἀγγλία ἀποκλείει τὴν Εὐρώπην καὶ τῆς ἀποκλείει τὴν πρὸς ἀνατολὴν ὁδόν, καταπέσουν. Τὴν στιγμὴν αὐτήν, πρέπει νὰ τὸ ἀναγνωρίσωμεν, ἡ Ἀγγλία ἐκέρδισε πολύτιμον χρόνον ρίπτουσα τὴν Ρωσσίαν καὶ τὸν ἐρυθρὸν στρατόν, ἐπὶ τοῦ δρόμου τοῦ Ἄξονος. Τέσσαρες μῆνες ἔφθασαν διὰ νὰ καταστραφῇ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ καλοσιαίου αὐτοῦ στρατοῦ καὶ διὰ νὰ φθάσουν τὰ στρατεύματα τοῦ Ἄξονος πλησίον τῆς Μόσχας καὶ τοῦ Καυκάσου. Κατόπιν ἐπῆλπεν ὁ χειμὼν καὶ μὲ τὸν χειμῶνα ἡ ἀνάγκη νὰ περιμένουν τὴν ἄνοιξιν διὰ νὰ ἐπαναλάβουν τὴν πορείαν πρὸς Ἀνατολάς.

Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον, ἡ ἀπελπισία, ὡδήγησε τὴν Ἀγγλίαν νὰ ἀνειρευθῇ τὴν κατάκτησιν τῆς Λιβύης, εἰς τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον θὰ τῆς ἀπέδιδε τὴν Μεσόγειον, ὁ ὑπολογισμὸς ὅμως αὐτὸς ἦτο λανθασμένος ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγένετο. Ἡ κατάκτησις τῆς Λιβύης δὲν θὰ τῆς ἔδιδε τὴν Μεσόγειον. Ἡ Ἀγγλία ἔχει ἤδη μακρὰς ἀκτὰς εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειον καὶ ὀλίγη ἀκτὴ ἐπὶ πλέον, ἄνευ λιμένων, δὲν θὰ ἤλλαζε τὰ πράγματα.

Ὁ Ἰταλικὸς στόλος θὰ ἔμενε τὸ ἴδιον ἐκεῖ ὅπου εἶναι, διὰ νὰ ἐμποδίζῃ τὸν δρόμον τοῦ Ἀγγλικοῦ. Αἱ ἰταλικαὶ θέσεις εὑρίσκονται εἰς Ἰταλίαν καὶ ὄχι εἰς Λιβύην. Εἰς τὴν Λιβύην δὲν ὑπάρχει οὔτε μία βάσις ὑποβρυχίων, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, ἀκόμη καὶ ἂν ἤθελον. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, τόσον ἡ ἐπιχείρησις τῆς Λιβύης, ὅσον καὶ αἱ ἐπ' αὐτῆς στηριχθεῖσαι ἐλπίδες παραμένουν ἀκατανόητοι. Πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως καθαρῶς πολιτικῆς, ἡ ὁποία καὶ ἂν ἐπιτύχῃ, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ παρὰ προπαγανδιστικὴν ἀξίαν. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὴν κάμνει ἀκόμη πλέον ἀκατανόητον, εἶναι ὅτι ἡ Ἀγγλία ὀφείλει εἰς αὐτὴν τὴν ἀπώλειαν τοῦ Χόγκ-Κόγκ καὶ θὰ ὀφείλῃ ἀσφαλῶς, καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς Σιγκαπόρης. Ἐπ' αὐτοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία. Ὁ ἴδιος ὁ Τσῶρτσιλ ἔδεήσε νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Ὀττάβαν, διὰ νὰ δικαολογήσῃ τὰ διαδραματιζόμενα εἰς τὴν Ἄπω Ἀνατολήν, ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ πολεμᾷ ταυτοχρόνως εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἄπω Ἀνατολήν. Εἶναι ἀκριβῶς αἱ στρατηγικαὶ ἀδυναμίαι τῆς ἀγγλικῆς καταστάσεως, ποὺ δεικνύουν γυμνὴν τὴν πολιτικὴν ἀδυναμίαν, ὅλου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ συγκροτήματος. Τὸ ἀγγλικὸν αὐτοκρατορικὸν συγκρότημα δὲν ἱδρύθει ἐπὶ μεθοδικοῦ σχεδίου, ἀνταποκρινομένου ἐπὶ τῶν πραγματικῶν δυνάμεων τῆς Ἀγγλίας καὶ εἰς τὰς ἀποικιστικάς, ὅσον καὶ τὰς δυνατότητας ἀναπτύξεως της, ὅπως ἱδρύθησαν αἱ ἄλλαι αὐτοκρατορίαι, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ἡ Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία. Εἶναι μία κατασκευὴ καθαρῶς συμπτωματική, παραχθεῖσα ἀπὸ διαφόρους διευθύνσεις καὶ χωρὶς οὐδένα σχέδιον συνόλου. Δὲν ὑφίσταται ἕνα πραγματικὸν αὐτοκρατορικὸν κέντρον καὶ ἐκεῖνο ποὺ ἀποκαλεῖται κέντρον, ἡ Ἀγγλία, εὑρίσκεται ἀκριβῶς εἰς τὴν ὀλιγώτερον εὐνοϊκὴν θέσιν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον, τόσον στρατιωτικόν, ὅσον καὶ πολιτικόν. Ἐπὶ παραδείγματι, βλέποντες ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, ἡ Ἀγγλία χωρίζεται ἀπὸ τὰς Ἰνδίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἀσίας, ἀπὸ τὴν Μεσόγειον. Ἂν ὅμως παρατηρήσωμεν ἐξ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς χωρίζεται ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὸν Εἰρηνικὸν ὠκεανόν, τὸν εὐρύτερον ἐξ' ὅλων τῶν ὠκεανῶν τῆς ὑδρογείου. Ἐξ' ὅλων τῶν πλευρῶν τὰ μειονεκτήματα ἰσοβαρίζουν.

Διὰ νὰ φθάσῃ ἡ Ἀγγλία εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς αὐτοκρατορίας, ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, πρέπει νὰ κάμῃ τοὺς λογαριασμούς της μὲ τὴν Ἰταλίαν καὶ μὲ τὰ μεσογειακὰ ἔθνη, διὰ νὰ φθάσῃ ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμάς, πρέπει νὰ κάμῃ τὸν λογαριασμόν της μὲ τὴν Ἀμερικὴν καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Τσῶρτσιλ ἐδέησε νὰ μεταβῇ καὶ νὰ ἐκλιπαρίσῃ τὴν Ἀμερικανικὴν βοήθειαν.

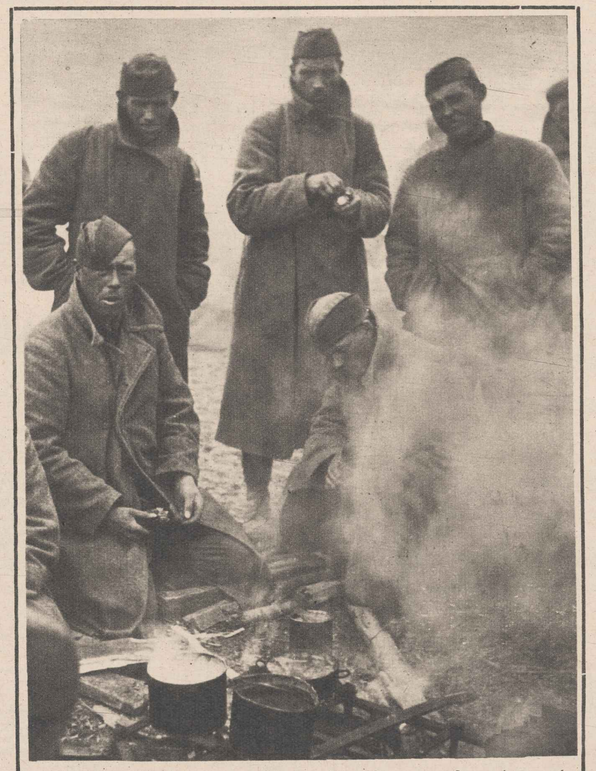
Ἕνας ἔξοχος Ἰταλὸς ναυτικός, ὥρισε μίαν ἡμέραν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ὁδῶν, ὅτι ἂν ἡ ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ἔπρεπε νὰ ὑπερασπισθῇ, τὸ πολιτικὸν καὶ στρατιωτικὸν κέντρον της ἔπρεπε νὰ μεταφερθῇ εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικήν. Ἡ Νότιος Ἀφρικὴ πράγματι, εἶναι τὸ πλησιέστερον σημεῖον, εἰς τὸ ἄκρον τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὸ πλέον ἀπομεμακρυσμένον, ἀπὸ τοὺς φανταστικοὺς της ἐχθρούς. Διὰ νὰ τὸ πράξῃ ὅμως αὐτὸ ἡ Ἀγγλία, θὰ ἔπρεπε νὰ μεταφέρῃ μονίμως ὁλόκληρον τὸν στόλον της εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικὴν καὶ νὰ παραιτηθῇ ἐπομένως τῆς ὑπερασπίσεως τῆς μητρὸς πατρίδος. Ποῖον εἶναι τὸ συμπέρασμα; Ὅτι μία αὐτοκρατορία κατασκευασμένη ὅπως ἡ ἀγγλική, δὲν ὠφειλε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ριψοκινδυνεύσῃ εἰς ἕνα πόλεμον καὶ πολὺ ὀλιγώτερον εἰς ἕνα εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀναπότρεπτον πολιτικὸν συμπέρασμα, πρὸς τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖ ἡ ἐξέτασις τῶν στρατηγικῶν ἀδυναμιῶν τῆς Ἀγγλικῆς αὐτοκρατορίας, οἱαι ἀποκαλύπτονται, διὰ πρώτην φορὰν εἰς ἱστορίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ὑφίσταται ἐπίθεσιν σοβαρὰν καὶ ἀπ' εὐθείας. Ἡ βασικὴ ἀλήθεια εἶναι αὐτή, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ἐστηρίζετο ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῆς ἀπουσίας πολέμων καὶ τὴν πρώτην φοράν, ποὺ πρέπει νὰ ὑποστῇ πόλεμον, δὲν ἀντέχει εἰς τὴν δοκιμήν.

Θὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ἀγγλικὴ αὐτοκρατορία ἀπ' ἐναντίας διῆλθε νικηφόρως τὸν πόλεμον τοῦ 1914, καὶ ἐξῆλθεν μεγενθυθεῖσα. Πρόκειται περὶ ἐπιπολαίου παρατήρησεως, ἡ ὁποία δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, ἦτο πόλεμος καθαρῶς εὐρωπαϊκὸς κατὰ τὸν ὁποῖον οὐδὲν τμῆμα τῆς κυρίως αὐτοκρατορίας προσεβλήθη. Ἀπ' ἐναντίας ὅλα ἠδύναντο ν' ἀποστέλλουν ἡσύχως τὰ στρατεύματα των εἰς Εὐρώπην, διὰ νὰ βοηθήσουν τὴν Ἀγγλίαν νὰ στραγγαλίσῃ τὴν Γερμανίαν, καθ' ὅν χρόνον ἡ Ἀγγλία, λόγῳ τῆς νηπιότητος τῆς ἀεροπορίας καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ ὁλόκληρον τὸν στόλον της εἰς τὰ μητροπολιτικὰ ὕδατα, χάρις εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀνὰ τὴν αὐτοκρατορίαν ἡσυχίαν, δὲν εἶχε λόγους νὰ φοβεῖται διὰ τὸ ἔδαφός της ἄλλο παρὰ ἐπιδρομὴν τινα Ζέπελιν. Σήμερον ἡ κατάστασις εἶναι ἀκριβῶς ἀντίστροφος. Σήμερον εἶναι ἡ Ἀγγλία ὑποχρεωμένη νὰ στέλλῃ τὰ στρατεύματα της καὶ τὸν στόλον της εἰς ὅλα τὰ ἄκραῖα σημεῖα τῆς αὐτοκρατορίας, καθ' ὅν χρόνον ἡ ἰδία φοβεῖται διὰ τὸ ἔδαφός της.

Εἶναι πάρα πολὺ πιθανόν, ὅτι ἡ Ἀγγλία καὶ οἱ κυβερνῆται της ηὐταπατήθησαν ἀπὸ τὴν εὐνοϊκὴν θέσιν της κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914, μέχρι τοῦ σημείου νὰ νομίσουν ὅτι τὸ παιχνίδι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπαναληφθῇ. Δὲν ἐνθυμήθησαν ὅμως, τόση εἶναι ἡ τυφλότης τοῦ ἀνθρώπου ἐνώπιον τῆς πραγματικότητος, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐδημιούργησαν, ὅτι ἔκτοτε πολλὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Τὸ σπουδαιότερον καὶ τὸ σοβαρότερον ἦτο ἡ καταγγελία τῆς ἀγγλο-ἰαπωνικῆς συμμαχίας, τὴν ὁποίαν ἡ Ἀγγλία ἔκαμε, ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ, εὐθὺς μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914, καὶ ἀφοῦ ἡ Ἰαπωνία τὴν εἶχεν μεγάλως ἐξυπηρετήσει κατὰ τὸ διάστημα αὐτοῦ τοῦ πολέμου.

Τὸ δεύτερον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐνθυμήθησαν, εἶναι ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1914 εἶχαν ἐγκαταλείψῃ τὸν Ἰάπωνα σύμμαχον, εἰς τὰς ἀμερικανικὰς ἀξιώσεις, ὅπως εἶχον ἐγκαταλείψῃ τὸν Ἰταλὸν σύμμαχον εἰς τὰς γιουγκοσλαυϊκὰς ἀξιώσεις. Οἱ δύο στηλοβάται, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχε στηριχθῇ ἡ Ἀγγλία, διὰ νὰ διεξαγάγῃ ἐναντίον τῆς Γερμανίας πόλεμον ἀποκλεισμοῦ, ὁ Ἔλεγχος τῆς Μεσογείου, ἐξασφαλισθεὶς δι' αὐτὴν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς, ἐξασφαλισθεὶς ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν; εἶχον καταρρεύσει καὶ ὁ συντελεστὴς τοῦ κρημνίσματος ἦτο αὐτὴ αὐτὴ ἡ χελωνοειδὴς πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας. Σήμερον ἡ Ἀγγλία αἰσθάνεται τ' ἀποτελέσματα τῆς καταρρεύσεως αὐτῆς καὶ ὄχι μόνον πρέπει ν' ἀγωνισθῇ εἰς τὰς δύο ἐκείνας θαλάσσας, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου τοῦ 1914, δὲν εἶχε παρὰ συμμάχους, ἀλλ' ὀφείλει ἡ ἰδία νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι δὲν ἔχει ἀρκετὰς δυνάμεις διὰ νὰ πολεμήσῃ καὶ εἰς τὰς δύο, ἐνῶ δὲν ἀντεμετώπισε ἀκόμη πραγματικῶς, τὸν κεντρικόν της ἀντίπαλον, τὴν Γερμανίαν.

CARLO SCARFOGLIO

Εἰς ἕνα στρατόπεδον συγκεντρώσεως ἐπὶ τοῦ ρωσσικοῦ μετώπου, οἱ ἐρυθροὶ αἰχμάλωτοι, τρώγουν μὲ λαιμαργίαν τὸ ζεστὸν συσσίτιον.

ΕΤΟΣ Β'. ΑΡ. 12

ΧΡΟΝΟΣ

ΡΩΜΗ - 12-25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1942-ΧΧ.

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ὁ Πέτρε ὁ ρουμάνος στρατιώτης, τὸν ὁποῖον ὁ λοχαγὸς Γ. ὥρισεν ὡς ὀρντινάτσαν, μὲ ἐπέταξε, ἔξω ἀπὸ τὴν σκηνήν. Εἶχεν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος. «Botez, Botez!» ἐπανελάμβανε, καθ' ὃν χρόνον μ' ἐβοήθει νὰ φορέσω τὰ ὑποδήματά μου.

Ἀπὸ τὴν κατασκήνωσιν, ἔφθανε ἕνας ἐορτικὸς θόρυβος, ἡ τρόμπα ἠχοῦσε ἀπὸ μακράν, ἐπηκολούθησαν προτρεπτικαὶ φωναί, κλαγγαὶ ὅπλων καὶ καραβανῶν. Ἕνα ἀπόσπασμα συνώδευε τὴν σημαίαν, ἀντελήφθην δὲ καὶ ἕνα ἱερέα μὲ τὰ ἅμφιά του. Λειτουργία, ἦτο Κυριακή. Καὶ ἐκατάλαβα τὴν λέξιν τοῦ Πέτρε: βάπτισμα ἐσήμαινε. Ὁμαδικὸν βάπτισμα. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἶχον ὠμιλήσῃ τὴν νύκτα μὲ τὸν λοχαγὸν Γ. ποὺ τώρα ἤρχετο πρὸς συνάντησίν μου, φρεσκοξυρισμένος, μυρωμένος, συνωδευόμενος ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπον καταλασπομένον, θαμμένον κάτω ἀπὸ μίαν ἀπίστευτον γενειάδα καὶ γκρίζα μαλιά, μὲ τὰ μάτια κρυμένα πίσω ἀπὸ δυὸ χονδροὺς φακούς. Μοῦ τὸν συνέστησε: ἦτο ὁ ἱερεύς. Καὶ διὰ τὸν ρῶσσον ἱερέα εἴχαμεν ὠμιλήσει τὴν νύκτα. Ὁ λοχαγὸς Γ. ἐμειδιοῦσε ἀορίστως. «Ὁμιλεῖ γαλλικά», μοῦ εἶπε ἀπομακρυνόμενος. Προσέφερα εἰς τὸν ἱερέα ἕνα τσιγάρο, εἴμεθα μόνοι.

Τοῦ λέγω: «Πιστεύετε ὅτι οἱ νέοι εἶναι ἄθεοι;»

«Ναί, κατὰ μέγα μέρος», μοῦ ἀπήντησε. Ἐσήκωσε τοὺς ὤμους ἀποφασισμένος. Τὰ χέρια του κρέμονταν στὰ πλευρά του. Ὁ σκεπτικισμὸς τὸν εἶχε σαπίσει.

Τὸν ἠρώτησα: λοιπόν, νομίζετε ὅτι μπορεῖ νὰ ζήσῃ κανεὶς χωρὶς θρησκείαν;

«Καὶ βέβαια μπορεῖ», ἀπήντησε, Κατόπιν μὲ προσεκάλεσε νὰ καθήσω. Λίγο πιὸ πέρα ἦσαν δύο κιβώτια πυρομαχικῶν. Ἔβγαλε ἀπὸ μιὰ πτυχὴ τῶν ρούχων του ἕνα τέταρτο κουραμάνας, ἔφαγε δύο, τρεῖς μπουκιὲς σιγὰ, μὲ ἐγκράτειαν. Ἤμουν κοντά του καὶ μοῦ ἤλθε ἡ μυρωδιὰ τοῦ σώματός του, ποὺ δὲν εἶχε πλύνη πολὺ καιρό.

«Εἴχατε ἐκκλησία σεῖς»; Ἀνέφερε ἕνα χωριό, καὶ μοῦ φάνηκε ὅτι τὰ μάτια του Ἔλαμψαν πίσω ἀπ' τὰ γυαλιά. Ἔκρυψε τὸ ὑπόλοιπο τῆς κουραμάνας κ' ἔσυρε ἀπὸ μιὰ ἄλλη πτυχὴ τῶν ρούχων του ἕνα ἀσημένιο εἰκόνισμα, μεγάλο τέσσαρα ἑκατοστὰ ἐπὶ πέντε. «Εἶναι ὁ Ἅγιος Σεραφεὶμ» εἶπε. Πίσω ἀπ' τὴν εἰκόνα ὑπῆρχε ἕνα χνοῦδι κόκκινο, ποὺ κάποτε ἦτο βελοῦδο, κ' ἕνα ἀγγίστρι. Μοῦ ἔδειξε πῶς χάρις σὲ κεῖνο τ' ἀγγίστρι ἡ εἰκόνα κρέμονταν στὰ ροῦχα του. Ἀκούμπισε τὴν εἰκόνα, γιὰ λίγο πάνω στὴν καρδιά του, κυττάζοντάς με. Ἔπειτα τὴν ξανάβαλε στὴ θέσιν της καὶ μοῦ εἶπε ὅτι τὴν ἔκρυβε ἀπ' τὸ 1926. Ἐπειδὴ ἔκανε διάφορα ἐπαγγέλματα, ἐχρειάσθη νὰ τὴν προφυλάξῃ ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, ποὺ θὰ τοῦ τὴν ἔκλεβαν, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πείνης: γιὰ τὴν εἰκόνα ἐκείνην θὰ τὸν ἐσκότωναν ἴσως. Καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος περιέπεσε πολλὰς φορὰς εἰς τὸν πειρασμόν. «Καθαρὸ ἀσήμι» εἶπε κτυπώντας τὸ πλευρό του, ὅπου εἶχε βάλει τὴν ἱερὴ εἰκόνα. Τὸν ἠρώτησα τί θὰ ἔκαμνε ἡ ἀστυνομία ἂν τοῦ εὕρισκε τὴν εἰκόνα. Μ' ἐκύτταξε μὲ ἀπορίαν καὶ ἐκ νέου ἐσήκωσε τοὺς ὤμους του «Δὲν ξέρω εἶπε — θὰ τὴν πουλοῦσε».

Στὰ πόδια του φοροῦσε πρωτόγονα ὑποδήματα, ἕνα εἶδος «σανδάλων» πλεγμένα μὲ σπάγκο. Μὲ ἠρώτησε πότε θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκτήσῃ ἕνα ζεῦγος ὑποδημάτων. Τοῦ ὑπεσχέθην ὅτι θὰ ἀμιλοῦσα εἰς τὸν στρατιωτικὸν ρουμάνον ἱερέα, ἐκεῖνος ὅμως ἐκίνησε μὲ δυσπιστίαν τὴν κεφαλήν. Ἔφερα τὴν ὁμιλίαν ἐπὶ τῶν νέων. Ἔξυσε τὴν κεφαλήν του «θὰ ξαναεπιστρέψουν εἰς τὴν πίστιν, πάτερ»;

«Δὲν ἐπίστεψαν ποτέ». Εἶναι δύσκολο, χρειάζονται ἐκκλησίες, μέσα, καμπάνες, λειτουργίες, παπούτσια. Μποροῦν βέβαια νὰ πιστέψουν, μὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς ἐξηγήσουν. Αὐτοὶ τώρα πιστεύουν εἰς τὸν Στάλιν. Ὁ Στάλιν θὰ νικηθῇ καὶ ἴσως πιστέψουν στὸν Θεό». Ἄχ ἀναστέναξε.

«Ὕστερα ἀπὸ αὐτὸν τὸν κατακλυσμὸ πάτερ, ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ βάσανα, ὅλοι θὰ πρέπει νὰ καταφύγουν στὴ θρησκεία». Εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν μετρῶν, μερικοὶ στρατιῶται εἰργάζοντο γύρω ἀπ' τὸν βωμόν, ποὺ ἀνηγέρθη πάνω σ' ἕνα κάρρο, τοῦ λόχου, ἀπ' τὸ ὁποῖον ἀφῄρεσαν μίαν πλευράν. Οἱ στρατιῶται παρετάσσοντο ἐπὶ τριῶν πλευρῶν. Εἰς τὸ μέσον κατέλαβον θέσιν, περὶ τὰς εἴκοσιν, γυναῖκες μὲ τὰ παιδιά των. Ὁ ἱερεὺς ἐπεβεβαίωσε: ὁμαδικὸν βάπτισμα. Ἔτσι ἐγίνετο καὶ τοὺς καιροὺς τῶν πρώτων χριστιανῶν.

«Ναί, εἶπα, θὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πίστιν».

«Αὐτὰ — ἀπήντησε ὁ παπᾶς» δεικνύων τὰ παιδιά — αὐτὰ θὰ πιστεύσουν. Καὶ οἱ γέροι, οἱ ὧριμοι, καὶ ὅσοι γεννήθηκαν ἕως τὸ 1910, ποὺ ἦταν τοὐλάχιστον δέκα χρόνων ὅταν ἔγινε ὁ μπολσεβικισμός. Ἐκεῖνοι ποὺχαν παρευρεθεῖ σὲ μίαι ὡραία ἐκκλησία, ζεστὴ καὶ καλὰ φωτισμένη, ὅσοι ἔφαγαν τὸ Πάσχα κόκκινα αὐγά, τοὐλάχιστον μιὰ φορά, καὶ ποὺ τὸ θυμοῦνται. Οἱ νέοι ὅμως, ποὺ γεννήθηκαν χωρὶς Θεό, θὰ ζήσουν χωρὶς Θεό. Ἐγνώρισα χωρικούς, ναύτες, στρατιῶτες, σπουδαστές, ἐργάτες. Μιλοῦσαν γιὰ τὸ πενταετὲς σχέδιον, γιὰ τὴν παραγωγή, γιὰ τὰ σχέδια τοῦ Στάλιν. Ἕναν τὸν προσηλύτισα, ἦταν ἄρρωστος, μείναμε τρεῖς βδομάδες μαζύ, μέσα σ' ἕνα ἀχυρῶνα. Ὅταν γιατρεύτηκε φοβήθηκε, ἕνα πρωῒ ξύπνησα μόνος μου. Ἐκύτταξε τὰ κόκκινα χέρια του, τὰ ροζώδη.

Οἱ φακοί του μὲ τὸν σκελετὸ ἀπὸ ἄσπρο μέταλλο ἔπεσαν πάνω στὴ μύτη του, γένεια, μαλλιὰ καὶ φρύδια ἀποτελοῦσαν ἕνα γκρίζο δάσος. Ἔδωσε χρησίμους πληροφορίας εἰς τὸ ρουμανικὸν ἀρχηγεῖον, ὁ λοχαγὸς Γ. μοῦ εἶπε ὅτι εἶναι μορφωμένος, καὶ ὅτι βασίζονται ἐπ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ τοπικοῦ Κλήρου, θὰ ὁμιλήσω εἰς τὸν στρατιωτικὸν ἱερέα διὰ νὰ τοῦ δώσουν ἕνα ζεῦγος ὑποδημάτων. Ἔφθασε ὁ στρατιώτης τοῦ λοχαγοῦ Γ. «Botez, botez!» ἐπανέλαβε καὶ ἐπροχωρήσαμε πρὸς τὸ σημεῖον ὅπου θὰ ἐλάμβανε χώραν ἡ τελετή, ὁ ἱερεὺς καὶ ἐγώ.

LAMBERTI SORRENTINO

«Ὁ ΘΕΟΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ»: Μία ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς νικηφόρου προελάσεως τῶν γερμανικῶν καὶ συμμαχικῶν στρατευμάτων εἰς Ρωσσίαν, εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς πίστεως, διακοπείσης ἀπὸ τὸν Μπολσεβικισμόν. Ὅ,τι εἰς τὴν θρησκείαν ἦτο κρυμένον, ἀπηγορευμένον καὶ συχνὰ καταδιωγμένον, τώρα εἶναι ἐλεύθερον. Χριστιανικαὶ εἰκόνες τοποθετοῦνται εἰς τιμητικὴν θέσιν: ἡ νεαρὰ Ρωσσίς, ἡ ὁποία ἔζησε ἄθεος, παρατηρεῖ μίαν εἰκόνα, καθαρίζουσα τὸ πρόσωπον τοῦ Ναζωραίου, καὶ βλέπει τὴν διάχυτον καλωσύνην, τὴν ὁποίαν δὲν ἐνθυμεῖτο πλέον. Ἡ ψυχὴ ἀναλαμβάνει τὰ δικαιώματά της, τὸ πνεῦμα κυριαρχεῖ πάλιν ἐπὶ τῶν δυστυχῶν.

ἀκολουθεῖ

ΟΙ ΑΘΕΟΙ Ὁ Θεὸς ἀποθνήσκει, θὰ ἔγραφεν πρὸ εἴκοσι ἐτῶν ὁ χρονογράφος, ὑπὸ τὴν παροῦσαν φωτογραφίαν. Ὑπάρχει εἰς τὰ πρόσωπα τῶν μπολσεβίκων στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι κατέστρεφον μίαν ἐκκλησίαν, μία περίεργος εὐθυμία, μιὰ πνοὴ ἀθωότητος καὶ κραιπάλης. Εἶναι ἡ κατάργησις τοῦ ἁγίου. Κατεστρέφοντο εἰκόνες, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ δύο χιλιάδας ἔτη ἐσυμβόλιζαν ἕνα μύθον οἴκτου: μύθος καὶ εἰκόνες, αἱ ὁποῖαι ἐξηυγένησαν τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τόσον μέρος τοῦ κόσμου. Τὰς τελευταίας αὐτὰς ἡμέρας, εἰς τὴν Μόσχαν αἱ σοβιετικαὶ ἀρχαὶ ὑπεχρέωσαν τὸν πατριάρχην Σέργιον, παρασταθέντα καὶ ἀπὸ 26 ἱεράρχας, νὰ τελέσῃ δέησιν ὑπὲρ τοῦ θριάμβου τῶν μπολσεβικικῶν ὅπλων. Ἦτο ἀσφαλῶς μία προπαγανδιστικὴ χειρονομία συμβουλευθεῖσα ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους. Καὶ ἴσως ἕνα σημεῖον ἀδυναμίας, μία ἔναρξις ἀπωλείας. Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, οἱ διατάξαντες σήμερον τὴν προσφυγὴν πρὸς τὸν Θεόν, εἶχον μετατρέψει τοὺς Ναοὺς εἰς «Μουσεῖα ἀθεϊσμοῦ» (ὅπως τὸ εἰκονιζόμενον κάτω) ὅπως τὸ εἴδομεν πρὸ δύο μηνῶν εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ Σμόλενσκ.

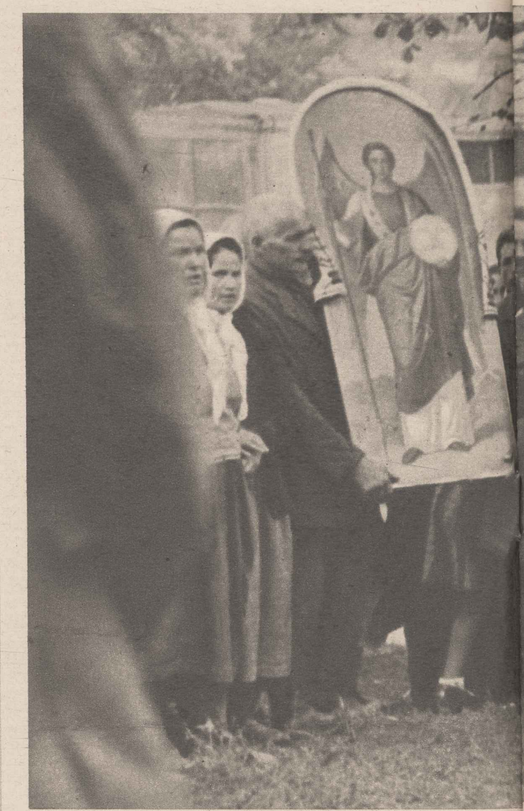

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΙΡΗΝΗΣ. Τὴν προηγουμένην εἶχε βρέξει εἰς τὸ μέτωπον τῆς Οὐκρανίας, καὶ τὸ ἀπόγευμα ἐπίσης ἔβρεχε. Τὸ πρωΐ, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ χώραν τὸ ὁμαδικὸν βάπτισμα, εἰς ἕνα χωρίον,

εἴκοσι χιλιόμετρα ἔξω τῆς Ὀδησσοῦ, ὁ οὐρανὸς ἠθρίασε ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐθερμάνθησαν ἀπὸ τὴν θαλπερότητα τοῦ ἡλίου. Τὸ φθινόπωρον ἔλαβε τὰ χρώματα τῆς ἀνοίξεως. Μιᾶς ἀνοίξεως τοῦ πνεύματος. Τὰς σκληρυνθείσας καρδίας, τῶν πλέον σκεπτικιστῶν, τὰς ἐπλήρωσε ἡ προαίσθησις τῆς εἰρήνης. Ὁ ῥῶσσος ἱερεύς, περὶ τοῦ ὁποίου ὡμιλήσαμεν εἰς τὴν ἀνταπόκρισίν μας, ἐγονυπέτησε καὶ αὐτὸς ὄπισθεν τῆς γραμμῆς τῶν στρατιωτῶν μας, μόνος: ὡμοίαζε ὡς ἐγκαταλειφθεὶς ἀπὸ ὅλους, εἶχεν ὅμως ἀπομονωθῇ διὰ νὰ κλαύσῃ ἐλευθέρως, νὰ χύσῃ δάκρυα χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως.

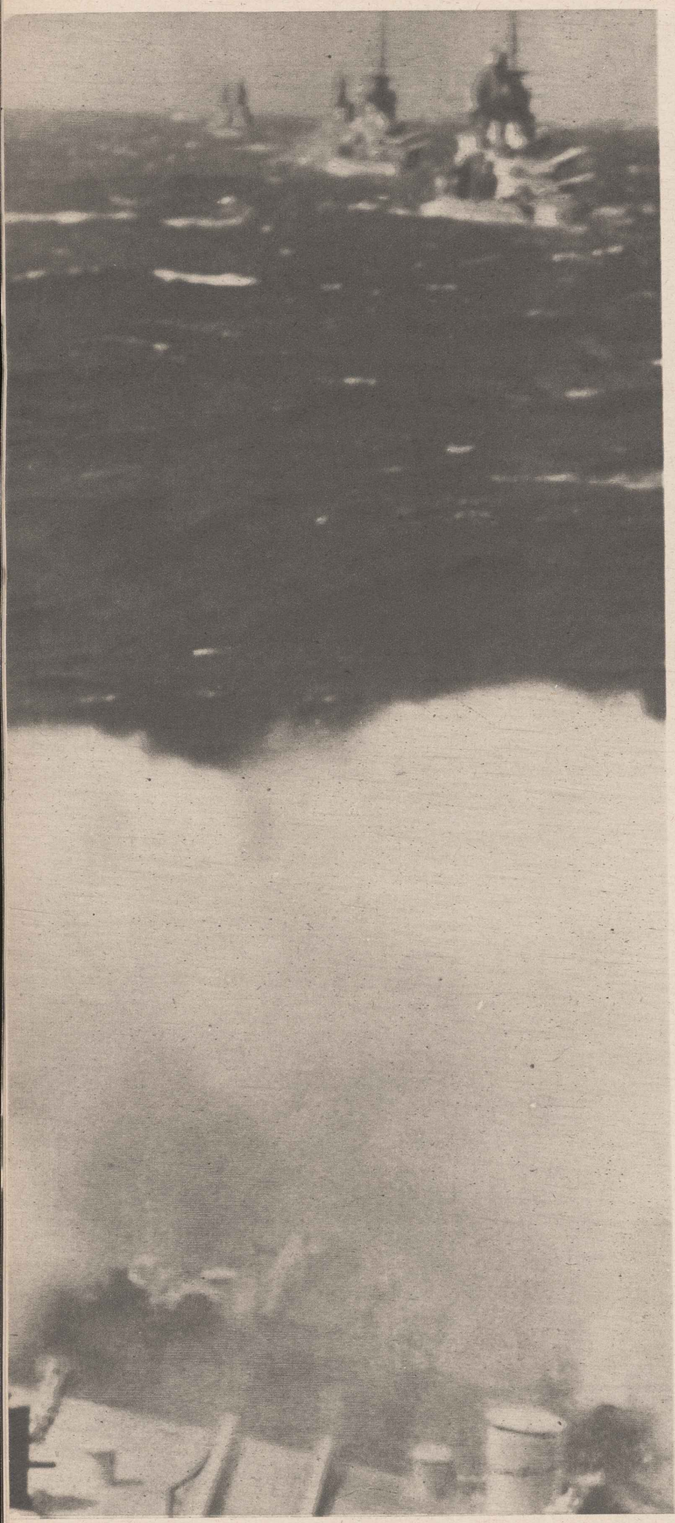
ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ 124 τοῦ συντάγματος τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. λέγει: «Πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς τοὺς πολίτας ἐλευθερία συνειδήσεως, ἡ ἐκκλησία τῆς Ε.Σ.Σ.Δ., ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸ Κράτος, καὶ τὸ σχολεῖον ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἀσκήσεως τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων, καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς προπαγάνδας ἀναγνωρί-

ζονται εἰς ὅλους τοὺς πολίτας». Αὐτὸς ἦτο ὁ κανών. Ἰδοὺ ἡ πρᾶξις: Ὁ σύνδεσμος τῶν ἀγωνιζομένων μπολσεβίκων (ἄνευ Θεοῦ) εἶχε 115 χιλ. κυψέλας, καὶ 5.000 «σεμινάρια». Εἶχον ἐγκαθιδρυθεῖ 47 ἀντιθρησκευτικὰ μουσεῖα εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ Σμόλενσκ. Ὑπῆρχεν ἕνα «Κρατικὸν Ἰστιτοῦτον ἀντιθρησκευτικῶν ἐκδόσεων» — Τὸ 1939 ἔγιναν 65 χιλ. ἀντιθρησκευτικαὶ διαλέξεις εἰς τὰς πόλεις καὶ 52 χιλ. εἰς τὴν ὕπαιθρον — (κατὰ σοβιετικοὺς ἀριθμούς). Εἰς σοβιετικὰς οἰκίας εὑρέθησαν αἱ εἰκόνες εἰς τὰς θέσεις των. Ἐπομένως δὲν ἦτο ἀπηγορευμένη ἡ κατοχή των. Εἴδομεν καὶ σκηνάς, βεβαιουμένας ἀπὸ τὰς φωτογραφίας μας: εἰκόνες ἐκταφεῖσαι, μετὰ εἴκοσιν ἔτη, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς φυγῆς τῶν μπολσεβίκων, καὶ ἐπαναφερθεῖσαι εἰς τὰς τιμὰς τῶν βωμῶν, κατασκευασθέντων ἐκ τοῦ προχείρου μὲ πέτρας, ὁπουδήποτε ὑπῆρχε ὀλίγη θέσις καὶ εἰς ἱερεύς.

ΤΕΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ἐκάλυψε θάλασσαν καὶ οὐρανὸν μὲ βιαιότητα ἑκατὸν χιλιομέτρων τὴν ὥραν, καὶ τὰ καταδρομικὰ μὲ τὸν ἄνεμον εἰς τὴν πρῴραν — χοροπηδοῦν συνεχῶς, καὶ τὰ μαινόμενα κύματα θραύονται ἐναντίον τῶν εὐκινήτων πλευρῶν τῶν πλοίων εἰς λευκοτάτους ἀφρούς. Ὁ λόκληρον τὸ σκάφος βροντᾷ, ὅπως τὰ τηλεβόλα καὶ τὰ μυδραλλιοβόλλα.

ΑΙ ΖΩΗΡΑΙ
ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΕΝΟΣ

Ἁπλωμένος στὴ σαΐζ-λόγκ, πλησίον τῆς κανονιοστοιχίας, ἐμισοκοιμώμην σχεδὸν βυθισμένος στὸν ὕπνον ποὺ ἐπίεζε τὰ βλέφαρά μου, καὶ ἤκουα ἀπὸ μακρυὰ τὸν κανονικὸν ρυθμὸν τῶν μηχανῶν. Ἔξω κόλασις, καὶ ἄνεμος δυνατός, σχεδὸν ἑκατὸ χιλιόμετρα τὴν ὥραν. Ἀπὸ δύο ἡμερῶν ὁ βορρᾶς εἶχε γυαλίσει τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκτύπα ἀνηλεῶς τὴν θάλασσαν τεμαχίζων αὐτὴν εἰς ἑκατομμύρια λευκὰς πτυχάς. Ἤρχισα νὰ σκέπτομαι, σοβαρῶς, ὅτι τὸ κάτω κάτω, δὲν εἴμεθα καὶ τόσον ἄσχημα : τὶ γαλανὸς οὐρανός, τὶ ἥσυχη θάλασσα, τὶ καλοκαιρινὸς ἀέρας, τὰς πρώτας δύο ἡμέρας πλοῦ, ὅταν ἕνα κῦμα μ' ἐπέταξε μὲ ὁρμὴν, ἐναντίον ἑνὸς τηλεβόλου, τῶν ἑκατό, ἀπὸ τὸ στόμιον τοῦ ὁποίου ἔτρεχε νερό. Ἐσηκώθηκα γρήγορα — τὶ μοῦ ἦλθε νὰ φορέσω τὰ παπούτσια τοῦ τέννις, πάνω σ' αὐτὸ τὸ σιδερένιο κατάστρωμα, ποὺ ἡ ἅλμη, τὸ κατήντησε γλυστερὸν καὶ γλοιῶδες — ξαναρχισα νὰ σκέπτομαι ἀνάμεσα στὰ κτυπήματα τῶν κυμάτων, ὅταν καὶ δεύτερον κῦμα μὲ ξαναπέταξε — ἀντίο τὸ κασκέτο ποὺ ἐπροφύλαττε τὴν κεφαλήν μου — μὲ πέταξε πρὸς τὰ τοιχώματα τῆς καμπίνας τοῦ Ναυάρχου — Ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ εἶχα καταλάβῃ ποτέ, πόσον ἦτο μακρὺ τὸ καταδρομικόν; Ἐπὶ εἴκοσι λεπτὰ ἐβάδιζα καὶ δὲν κατόρθωνα νὰ εὕρω τὸ ἄνοιγμα μιᾶς θυρίδος καὶ νὰ χωθῶ, ὡραία διασκέδασις, σᾶς βεβαιῶ, καὶ προσπαθοῦσα νὰ παρηγορηθῶ, ἐπαναλαμβάνων νοερῶς μίαν ναυτικὴν παροιμίαν, ποὺ μοῦ εἶχε εἰπῇ τὴν προηγουμένην ὁ Κυβερνήτης «μὲ σιρόκο καθαρὸ καὶ τραμοντάνα σκοῦρα, μπαρκάρισα στὸ πλοῖο μου χωρὶς καμμιὰ σκοτούρα». Πράγματι ὁ σιρόκος ἦτο πάντοτε καθαρώτερος, ἡ θάλασσα ὅμως, ἐχόρευεν μὲ εὐθυμίαν, καὶ ἐπετίθετο μὲ λυπητερὰ ἀντίλαλα, ποὺ ἐπολλαπλασιάζοντο ἀπὸ τὴν ἠχὼ τῶν πλέον κρυφῶν μεάνδρων τοῦ σκάφους.

Τὰ ἀντιτορπιλλικὰ ἐπάλαιον ὡς λέοντες, ἐναντίον τῶν κυμάτων, κατεβύοντο καὶ ἡ θάλασσα ἐσάρωνε τὸ κατάστρωμα, ἀπὸ τῆς πρώρας εἰς τὴν πρύμνην, καὶ μέχρι τῆς γεφύρας ἀκόμη, ἐξεχύνοντο μαινόμενα ἀπ' ὅλας τὰς σχισμάς, γυρμένα ἐπὶ μιᾶς πλευρᾶς, ὡς κόττερα, καὶ εἰς τὰ σήματα τοῦ Ναυάρχου, ἀπήντων μόνον μὲ δύο χρώματα «κρατοῦμεν καλά», ἢ τὸ πολὺ πολύ, μὲ ἕνα ὡραῖο σῆμα «μετριάζομεν ταχύτητα». Τὰ τεθωρακισμένα, ἀπ' ἐναντίας ἐμειδίων μὲ πονηρίαν, ἀπὸ τὸ μεγαλοπρεπὲς ὕψος τῶν πλευρῶν των, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἡ θάλασσα ἦτο ἀνίκανος καὶ ὁ ἄνεμος ἐξεδικεῖτο ἐναντίον τοῦ σήματος τοῦ ναυάρχου, ἀρχηγοῦ τῆς μοίρας, ἀποσπῶν τοὺς χρυσοὺς ἀστερίσκους, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. Ὁ Κυβερνήτης ἀνέμενε τὴν παράδοσίν μου, μὲ παρηκολούθη μὲ ἡμίκλειστα βλέφαρα, ἐγὼ ὅμως δὲν ἐνέδιδον, ἀνεβοκατέβαινα δέκα φορὰς τὴν σκαλίτσα, ποὺ ὡδήγει ἀπὸ τὸ κατάστρωμα εἰς τὴν γέφυραν καὶ ὅταν τὸν συνήντων, ἐμειδίων θριαμβευτικῶς, ἱστάμην μὲ ἀνοιγμένας τὰς κνῆμας. μὲ τὸ τηλεσκόπιον πρὸς τὸν ὁρίζοντα μὲ τὸν στόμαχον ἀνάστατον, ὄχι ὅμως εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε νὰ ὑποχρεωθῶ νὰ ἀποσυρθῶ εἰς τὴν καμπίναν μου. Ἐπὶ τέλους ὁ Κυβερνήτης ἤνοιξε τὰ μάτια του καὶ ἐμειδίασε. «Γέρος θαλασσόλυκος» — εἶπε καὶ ἐγὼ ἤμουν ὑπερήφανος σὰν νὰ μὲ ἐπαρασημοφόρησαν. Ἀκόμη καὶ οἱ ναῦται — ἐννοεῖται ὅσους δὲν τοὺς πειράζει ἡ θάλλασσα, ὅσοι προέρχονται ἀπὸ πόλεις τῶν παραλίων καὶ ὄχι τοῦ τοῦ ἐσωτερικοῦ — μ' ἐκύτταξαν μὲ σημεῖα ἐπιδοκιμσίας. «Εἶναι δημοσιογράφος, εἶναι ἕνας δυστυχισμένος δημοσιογράφος », κατὰ βάθος ὅμως καλὰ τὰ κατάφερνε, καὶ μ' ἐρωτοῦν, ἔτσι γιὰ ν' ἀλλάξουν, νὰ τοὺς τραβήξω μία φωτογραφία γιὰ νὰ τὴν στείλουν στὴν μητέραν των ἢ στὴν μνηστήν των. Ὡς ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶναι κανεὶς τόσον τρελλὸς ὥστε νὰ ἐπιχειρήσῃ ἕνα τέτοιο τόλμημα, μέσα εἰς αὐτὸ τὸ πανδαιμόνιον, καὶ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ πανδαιμονίου, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνέμου ποὺ κυριολεκτικῶς οὐρλιαζε. Καὶ νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι ὅλα εἶχαν ἀρχίσει τόσον ἥσυχα, ὡς εἰς ἕνα καλοκαιρινὸν περίπατον. Ἐξήλθομεν τοῦ λιμένος εἰς γραμμὴν σχηματισμοῦ, μὲ τὰ ἀντιτορπιλλικὰ ποὺ ἔκαμναν ἑλιγμούς, μὲ ὅλους εὐχαριστημένους ποὺ θὰ ἐξήρχοντο ἐπ' ὀλίγον εἰς τ' ἀνοιχτά, κατόπιν τόσων ἡμερῶν ἀδρανείας. Ὅλα τὰ πρωϊνά, μὲ ὁποιονδήποτε καιρὸν ἔβλεπα τὰς ναρκοσυλλέκτιδας νὰ ἐξέρχονται, καὶ ἠσθανόμην ταπείνωσιν. Τὸ σκάφος ἦτο πάρα ποτὲ ὡραιότερον καὶ δὲν ἤξευρε πλέον κανεὶς τὶ νὰ πρωτοκυτάξῃ. Ὁ ὑπαρχηγὸς τοῦ πυροβολικοῦ εἶχεν ἀποκτήσει υἱὸν εἰς τὴν Σαρδηνίαν, καὶ καταστρέφετο προσφέρων εἰς ὅλους νὰ πίουν, καὶ μία διακαὴς ἐπιθυμία ἔλαμπε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, νὰ ἰδῇ τὸν Στέφανόν του, νὰ τὸν θωπεύσῃ. Βλέπεις ὅτι φθάνουν τὰ τηλεγραφήματα ὅταν πρόκειται ν' ἀναγγείλουν μίαν καλὴν εἴδησιν; Ἔπειτα ἕνα πρωΐ, ἀνεχώρησα, ἀντίο, ἀντίο εἰς τὸν λιμένα ποὺ μᾶς ἐφιλοξένησε ἐπὶ μακρὰς ἑβδομάδας, θέσεις χειρισμοῦ — δεξιαὶ μηχαναὶ ἐμπρὸς — ἀριστερὰ μηχαναὶ ἐμπρὸς — τριάντα μοῖραι δεξιὰ — καὶ οὕτω καθεξῆς. Ὁ στόλαρχος δίδει τὴν πορείαν, αἱ πρῶραι διασχίζουν τὴν γυαλιστερὴν θάλασσαν, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν κάποιο ὀχρὸν σύνεφον διαλύεται ἐντροπιασμένον. Πόσον εἶναι ὡραῖον τὸ θέαμα, οἱ ναῦται εἶναι εἰς τὰς θέσεις πολεμικοῦ πλοῦ, ἐγὼ ἀρχίζω τὴν συνειθισμένην φιλοκουβέντα μὲ τὸν βοηθὸν Σημαίας. Ὑπάρχει μεταξύ μας ἕνα κοινὸν αἴσθημα ἐπειδὴ ἀμφότεροι εἴμεθα μνηστευμένοι. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου μᾶς πλησιάζει, κάθε τόσον ὁ Ναύαρχος ἐρωτᾷ τὰς ἐντυπώσεις μου καὶ ὁμιλοῦμεν πολιτικά. Ὅλα βαίνουν κανονικῶς, ξεύρω ὅτι πρὶν νὰ διευθυνθῶμεν πρὸς τὸν νέον μας προωρισμὸν θὰ κάμωμεν ἀσκήσεις ἑλιγμῶν καὶ πυρός, ὅπως καὶ πρὸ εἴκοσι ἡμερῶν.

Εἰς τὴν πρύμνην ὁ ἥλιος εἶναι ζεστός, ἡ σαΐζ-λόγκ μ' ἑλκύει, καὶ βυθίζομαι εἰς τὰς ἀναμνήσεις τῶν μηνῶν αὐτοῦ τοῦ πολέμου, στιγμῶν, τώρα σκληρῶν καὶ ἐπικινδύνων, τώρα διασκεδαστικῶν. Ξανασκέπτομαι τὴν ἐπιβίβασίν μου ἐπ' αὐτοῦ τοῦ καταδρομικοῦ, ἔπειτα ἀπὸ τὰς τρεῖς πρώτας ἀποστολάς μου ἐπὶ ἀντιτορπιλλικοῦ. Εἶχα λάβει ἐντολὴν διὰ τὸν προσδιωρισμόν μου, εἶχα φθάσει κανονικῶς μὲ τουλάχιστον ἕξη ὥρῶν καθυστέρησιν, ἀπὸ τῆς ὥρας τῆς ὡρισθείσης ἀπὸ τὸ ἀρχηγεῖον τοῦ γραφείου τύπου. Εἰς τὸν μικρὸν λιμένα, σχεδὸν χαριτωμένον μὲ τὴν αὐστηρότητά του πολεμικῆς βάσεως, δὲν μ' ἐπερίμενε καμμία ἀτμάκατος — θὰ εἶχαν βαρεθῇ νὰ μὲ περιμένουν — καὶ τὰ πολεμικὰ ἦσαν ἀγγυροβολημένα εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ ἀγγυροβολεῖον. Νὰ τεθῶ εἰς ἐπαφὴν των ἦτο ἀδύνατον καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὡπλίσθην μὲ θάρρος καὶ ἐνοικίασα μίαν βάρκαν μὲ πανί. Φθάνομεν καὶ διὰ νὰ δώσω σπουδαιότητα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, μ' ἕνα πήδημα ἀνῆλθον τὰς δύο πρώτας βαθμίδας τῆς κλίμακος, ὡς παλαιὸς ναυτικός. Φυσικὰ ἐσκόνταψα, καὶ δύο τρεῖς ἀξιωματικοὶ ἐτέθησαν εἰς προσοχήν, μοῦ ἔφάνη ὅμως ὅτι ἐμειδίων εἰρωνικῶς καὶ μ' εὐγένειαν. Φθάνει ὁ ὕπαρχος, γίνονται αἱ συστάσεις — ἐλάβομεν τὴν ἐντολὴν ποὺ σᾶς ἀφορᾶ — εὐχαριστῶ κ. ὕπαρχε — τίποτα, διότι ἐξαρτᾶσθε ἀπὸ τὴν Διοίκησιν — Καὶ τὶ σχέσιν ἔχει ἡ Διοίκησις, καὶ πρὸ παντὸς ποιὰ εἶναι; Ἤθελα νὰ ἐπιβιβασθῶ ἐπὶ ἀντιτορπιλλικοῦ... νὰ ἠδυνάμην νὰ μεταβῶ ὅπου ἤθελα, μόλις θὰ ἐφαίνετο ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου. Καὶ ποῦ εἶναι; «Μπότσα ». Ἡ ξηρὰ αὐτὴ ἀπάντησις, καὶ μὲ τεχνικὸν νόημα μὲ ἄφισε χωρὶς ἐπιχειρήματα. Δὲν εἶχα τὴν παραμικρὰν ἰδέαν τὶ ἦτο δυνατὸν νὰ κάμνῃ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου. Ὁ ὕπαρχος ἀπεσύρθη εἰς τὰς ἀσχολίας του, ἀφοῦ μοῦ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν, οἱ ἀξιωματικοὶ ὑπηρεσίας ἐβάδιζαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, οἱ ναῦται ἐγυάλιζαν τοὺς μπρούντζους, ὁ ἥλιος ἔπιπτε ἀγρίως ἐπὶ τοῦ λιμένος, ἡ μικρὰ λευκὴ πόλις ὡμοίαζε νεκρὰ κατὰ τὸ ἀκίνητον καὶ ἄνευ πνοῆς ἀπόγευμα. Ἐγὼ ὡμοίαζα πρὸς μετανάστην, μὲ τὰς ἀποσκευάς μου πρὸ τῶν ποδῶν μου, μὲ τὸ ἀναχρονιστικὸν καὶ ἄχρηστον ἀδιάβροχον, μὲ τὴν γραφομηχανήν. Ἄ ναί, ἕνα ὡραῖον σύνολον. Αἱ ὧραι παρήρχοντο βραδεῖαι, ἡ θάλασσα ἐκοκκίνιζε πρὸς τὴν χαμηλὴν καὶ ἔρημον ἀκτήν, τὶ ἦτο δυνατὸν νὰ κάμνῃ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου; Τὶς οἶδε τὶ σπουδαία ὑπηρεσία ἐκρύπτετο πίσω ἀπὸ τὸ ρῆμα αὐτὸ ποὺ δι' ἐμὲ ἦτο ἀκατάληπτον. Τέλος μὲ προσεκάλεσε ἕνας ἀγγελιοφόρος καὶ μὲ εἰσήγαγε εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ναυάρχου. Ἡ διάβασίς μου ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ μετανάστου εἰς τὴν τοῦ δημοσιογράφου ὑπῆρξε πολὺ ταχεῖα καὶ ἐπὶ ἓν ἢ δύο λεπτὰ δὲν κατόρθωσα νὰ ἐξηγήσω τίποτα εἰς τὸν Ναύαρχον. Τέλος συνεννούμεθα: θὰ μείνω ἐπὶ τοῦ καταδρομικοῦ, εἶναι καλλίτερον μοῦ λέγει.

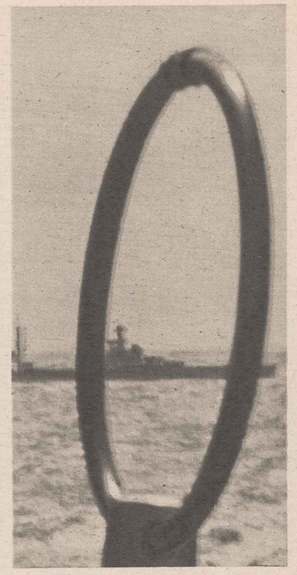
Ἔπειτα συνῆψα φιλίαν μὲ ὅλους, ἐγνώρισα τὸν Κυβερνήτην. Ἐζήτησα ἐξήγησιν διὰ τὸ « μποτσα ». Ὁ Ἀρχηγὸς ὅμως τοῦ Ἐπιτελείου δὲν εἶχε κοιμηθεῖ τὸ ἀπόγευμα καὶ εἶχε πράγματα σπουδαιότερα ἀπὸ μένα νὰ σκεφθῇ. Ὁ ἀνθρωπισμὸς τῶν θαλασσινῶν αὐτῶν μὲ κατέλαβε σιγὰ σιγὰ μ' ἐδίδαξαν πολλὰ καὶ εἰς ὅλους θὰ μποροῦσαν νὰ δώσουν μαθήματα χαρακτῆρος καὶ ζωῆς.

Κατὰ τὸ λαγοκοίμισμά μου, αἱ ἀναμνήσεις μου ἤρχισαν νὰ συγχέονται, ἤνοιξα τὰ μάτια μου, καὶ μιὰ φωνὴ τοῦ πλωτάρχου: «μὰ διαρκῶς κοιμᾶσαι», καὶ ὁ τρίτος διευθυντὴς πυρὸς προσέθεσε ὅτι ἐδιδάχθην ἀμέσως τοὺς κανόνας τῶν θαλασσινῶν « ἡρεμία, εὐθυμία, ξάπλωμα ». Ἡ ἥσυχος καὶ καθαρὰ ἡμέρα ξεψυχοῦσε σὲ μιὰ δροσερὰν δύσιν τοῦ Σεπτεμβρίου, ἡ γραμμὴ τῶν καταδρομικῶν μοῦ ἐφαίνετο ὡς ἕνα μυθικὸν τέρας ποὺ παραβιάζει τὴν παρθενίαν τῶν αἰώνων. Ὁ λευκὸς ἀφρὸς τραγουδεῖ εἰς τὴν πρύμνην, καὶ ἴσως αἱ σειρῆνες συγχέουν εἰς τὰς γαλανὰς αὔλακας τὴν ξανθὴν κόμην των. Τὰ ἀντιτορπιλλικὰ πλέουν κομψευόμενα, ἐντὸς τοῦ σκότους ποὺ ἀρχίζει. Τί θὰ κάμωμεν ἔως τὴν ἑπομένην ἐσπέραν ποὺ θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν λιμένα τῆς νέας βάσεως; Τίποτα, ἀκριβῶς τίποτα. Ἡ ἑάστερη νύκτα, περνᾶ πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας μὲ μίαν σιωπηλὴν κίνησιν τῶν ἄστρων, παρατηρῶ τοὺς ναύτας ποὺ κοιμοῦνται ὡς συνήθως μὲ τὴν κεφαλὴν ἀκουμπισμένην ἐπὶ τοῦ κράνους, κρυμμένοι κάτω ἀπὸ τὰ τηλεβόλα, κάτω ἀπὸ τὰ μυδραλλιοβόλα. Νυκτερινὸς πλοῦς ἄνευ συγκινήσεων, αἱ ὧραι διέρχονται αἱ ἴδιαι ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, αἱ μηχαναὶ τρέμουν, ὁ Κυβερνήτης ἐπὶ τῆς γεφύρας δίδει ὀλίγας διαταγάς. Ἔπειτα κατὰ τὰς δεκαπέντε καὶ τριάντα — ὀλίγον πρὸ τῆς ἀφίξεως — ὁ ραδιοτηλεγραφητὴς παραδίδει ἕνα κρυπτογραφικὸν, Προέρχεται ἀπὸ ἕνα ἀεροπλάνον. Πτωχοὶ ραδιοτηλεγραφηταί. Διὰ τῶν χειρῶν των διέρχονται αἱ πλέον σπουδαῖαι διαταγαὶ καὶ εἰδήσεις, αἱ ἠλεκτρίζουσαι τὰ πλοῖα καὶ ὁδηγοῦσαι εἰς τὴν μάχην, καὶ ρίπτουσαι αὐτὰ ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, διευθύνουσαι τὰς κινήσεις, τὴν ταχύτητα, τὴν πορείαν, καὶ αὐτοὶ δὲν ξεύρουν τίποτα. Ἀκούουν μόνον τὸ ἐκνευριστικόν, ἀντιπαθητικὸν «τὰ τατὰ-τὰ-τατὰ-τά», τὸ μετατρέπουν ἀστραπιαίως εἰς ἀριθμοὺς 5746, 3187, 2465, 7645, γεμίζουν κομψὰ χαρτιὰ καὶ τὰ φέρουν εἰς τὸν δυστυχισμένον αὐτὸν δίοπον, ὁ ὁποῖος ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν τὰ

ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ
ΑΟΡΑΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

Η ΟΜΑΣ, τῶν βαρέων καταδρομικῶν μόλις ἐτελείωσε τὸν χειρισμόν, ποὺ τὴν ἔφερε ἀπὸ τὸν σχηματισμὸν τῆς κορυφῆς, εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς οὐρᾶς. Ἡ θάλασσα αἰσθάνεται ραπίσματα τοῦ ἀνέμου καὶ ταράσσεται.

Η ΔΥΣΙΣ μετέτρεψε ὅλην τὴν θάλασσαν εἰς μίαν χαλυβδίνην ἔκτασιν. Εἶναι τὸ τέλος τῆς πρώτης ἡμέρας ἠσύχου πλοῦ καὶ τὸ ραδιογωνιόμετρον, ματαίως προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ σιωπηλῶς, τὰς ἐχθρικὰς μεταβιβάσεις.

ΤΗΝ ΠΡΩΙΑΝ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ πλοῦ, τὰ βαρέα καταδρομικὰ ἐξετέλεσαν ἄσκησιν βολῆς. Τὰ πλοῖα τώρα πλησιάζουν διὰ νὰ ἐπανέλθουν εἰς σχηματισμὸν μάχης. Οἱ ἄνδρες εἰς τὸ πλευρὸν τῶν ὅπλων ἀγρυπνοῦν μὲ προσοχὴν καὶ ἀναμένουν μὲ μεγάλην ἐπιθυμίαν τὴν συνάντησιν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ.

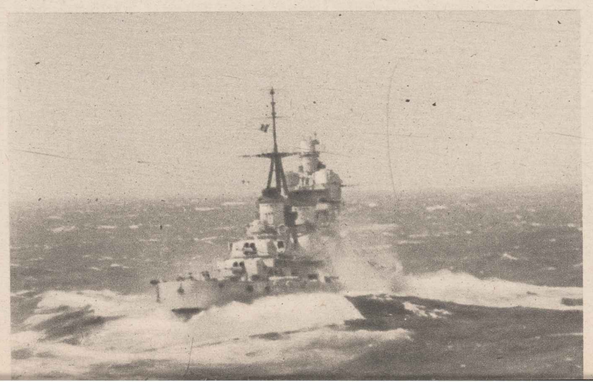
ἀκολουθεῖ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ἑνὸς καταδρομικοῦ καὶ ἑνὸς κύματος ποὺ τοῦ ἐπιτίθεται χωρὶς σεβασμόν. Πρώτη φάσις τὸ καταδρομικόν, μὲ μεγάλην ταχύτητα ἀπέφυγε τὸ κῦμα, ἐθραύσθη ἐναντίον τῶν πλευρῶν τοῦ σκάφους, καὶ τὸ ἐκαλύψε ἀπὸ τὸ δεξιόν, ἀπὸ τῆς πρώρας πρὸς τὴν πρύμνην, αἱ σταγόνες

φθάνουν μέχρι τῆς γεφύρας τοῦ Κυβερνήτου, ἀφίνουσαι ἴχνη ἅρμης ἐπὶ τῶν κρυστάλλων καὶ ἐπὶ τοῦ θαλάμου διευθύνσεως βολῆς. Τρίτη φάσις τὸ κῦμα κτυπᾷ τὴν πρύμνην, καὶ ἕνα ἄλλο τρέχει διὰ νὰ ξαναρχίσῃ τὸ ἴδιο παιχνίδι τοῦ σκαμπανεβάσματος, ποὺ θὰ διαρκέσῃ ἕως τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος.

μετατρέπει εἰς εὐκρινεστάτας ἀγγελίας. Καὶ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ραδιοτηλεγράφημα ἀγγέλει ἕνα ἐχθρικὸν σχηματισμὸν ἐν πορείᾳ, πρὸς δυσμάς. Ἡ εἴδησις δὲν φαίνεται τόσον σπουδαία, ἐπίσης ἐπειδὴ δὲν προσδιωρίζεται καὶ ἡ σημαντικότης τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων. Ἐγὼ ὅμως καὶ ὁ σημαιοφόρος ἀνταλάσσομεν ἕνα βλέμμα. Μήπως πρόκειται γιὰ παναγύρι; Ἀναγνώρισις ἀπαντᾷ καταφατικῶς: ὁ ἐχθρὸς προχωρεῖ εἰς γραμμήν, διηρημένος εἰς δύο ὁμάδας. Ὑπάρχει καὶ ἕνα ἀεροπλανοφόρον, Ἐβίβα! Ὅλοι οἱ Διευθυνταὶ πυρὸς τοῦ Ἰταλικοῦ ναυτικοῦ ἔχουν μίαν ἰδιαιτέραν προτίμησιν διὰ τὰ ἀεροπλανοφόρα: θὰ ἤθελαν νὰ τὰ ἔχουν εἰς τὴν βουλουμένην ἀπόστασιν «θὰ εἶναι διασκεδαστικὸν νὰ ἰδοῦμεν τὰ ἀεροπλάνα ποὺ δὲν θὰ ξεύρουν πλέον ποῦ νὰ προσγειωθοῦν». συμπεραίνει ὁ Διευθυντὴς πυρὸς τοῦ καταδρομικοῦ, Καὶ μειδιᾷ εὐχαριστημένος ὡς ἐὰν νὰ παρίστατο ἤδη εἰς τὰς ἀπελπισμένας αὐτὰς πτήσεις, τῶν πτηνῶν χωρὶς φωλεάν.

Ὁ Κυβερνήτης ὅμως σιωπᾷ καὶ κατὰ τὴν ἑβδόμην ἀπογευματινὴν ἡγγυροβολήσαμεν. Ὁ ταχυδρόμος εἶναι ἕτοιμος ν' ἀποβιβασθῇ καὶ ἐγὼ ἐπωφελοῦμαι τῆς ἀτμακάτου του, διὰ νὰ κάμω ἕνα γύρον ἀνὰ τὴν πόλιν, ποὺ δὲν εἶχα ἐπισκεφθῆ ἀπὸ μακροῦ, ἠγόρασα ἕνα φύλλον τοῦ «ΧΡΟΝΟΥ» καὶ σιγὰ, σιγὰ διηυθύνθην πρὸς τὸν λιμένα.

Εἰς τὸν προλιμένα πλῆθος ναυτῶν, ποὺ ἐπέστρεφαν ἀπὸ τὰς ἀδείας των, ἕνας ὅμιλος κοριτσιῶν τραγουγεῖ παλαιὰ τραγούδια, ποὺ πέρνουν μίαν ἰδιαιτέραν ἁρμονίαν μὲ τὴν ἐπαφὴν τῆς θαλάσσης, φθάνουν ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης αἱ ἀτμάκατοι τῶν διαφόρων μονάδων, ἡ νύκτα ἔφθασε, πυκνὸν σκότος, τόσον ποὺ ἐκινδυνεύσαμεν νὰ συγκρουσθῶμεν μὲ μίαν μεγάλην πετρελαιοφόρον. Θὰ ἦτο κρῖμα νὰ τελειώσωμεν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, κατὰ τόσον ἄθλιον τρόπον, ἐντὸς τοῦ λιμένος. Εὐτυχῶς ὁ ναύτης ποὺ ἦτο εἰς τὸ πηδάλιον, ἔκαμε δεξιὸν χειρισμὸν καὶ ἐφθάσαμεν αἰσίως εἰς τὸ πλοῖον ὅπου, τί ἔκπληψις, εὑρίσκω μεγάλην κίνησιν.

Πυρετὸς ἠλεκτρίζει τὸν Ναύαρχον, καὶ τὸν Ναύαρχον τῆς μοίρας, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον Διευθυντὴν πυρός. Τοὺς εἶδα μὲ φόρμαν κάτω ἀπὸ τοὺς πύργους τῶν τηλεβόλων, νὰ ὁμιλοῦν χαμηλοφόνως περὶ φραγμάτων κ.λ.π. καὶ μία σκιά, — ποὺ ἦτο ὁ πλωτάρχης — μοῦ λέγει βιαστικὰ «φεύγομεν τὴν αὐγὴν πρὸς συνάντησιν τοῦ ἐχθροῦ». Δὲν ἤθελα ν' ἀκούσω ἄλλο, καὶ τρέχω πρὸς συνάντησιν τοῦ φίλου μου Διευθυντοῦ τῶν μηχανῶν διὰ νὰ σχολιάσω τὴν εἴδησιν. Δὲν ἤδρα κανένα, διότι ἐπεσκεύαζον μίαν ἐλαφρὰν ἀβαρίαν ἑνὸς συμπυκνωτοῦ. Εἰς τὰς τέσσαρας εἴμεθα ἕτοιμοι, ἡ ἀναχώρησις εἶχεν ὁρισθεῖ διὰ τὰς τέσσαρας καὶ τριάντα. Ἡ Μεγάλη Ἄρκτος ἦτο χαμηλὰ εἰς τὸν ὁρίζοντα ὅταν ἡ πρώτη μονὰς ἐξῆλθε ἀργὰ ἀπὸ τὰ φράγματα καὶ ἠνοίχθη εἰς τὸ πέλαγος. Καὶ φαίνεται ὅτι τὸ πέλαγος, ἐσκέφθη καλὰ ὅτι ἀπὸ πολὺν καιρὸν δὲν εἶχε κάμει μίαν καλὴν «θωπείαν» καὶ μᾶς ἡτοίμασε μόλις ἐξήλθομεν τοῦ λιμένος ἕνα πρώτης τάξεως χορόν. Μόλις μοῦ τὸ ἐπέτρεψαν τὰ πρῶτα φῶτα, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ τηλεσκοπίου, διέκρινα εἰς ἀπόστασιν πέντε χιλιομέτρων τὰς ἐπιβλητικὰς σιαγόνας τῶν πλοίων γραμμῆς

Κύριοι Ἄγγλοι, αὐτὴν τὴν φορὰν θὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμεν. Ὄχι μόνον, ἀλλὰ ὡς νὰ εἴχαμε συνεννοηθεῖ ὅλοι, εἴμεθα πολὺ κομψοί: ἕνα ξένον τόσης σημασίας — πρόκειται περὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου, εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸν δεχθῶμεν μὲ ὅλας τὰς τιμάς.

Εἰς τὰς 8 καὶ σαράντα τὰ ἀναγνωριστικὰ ἀεροπλάνα, ἤρχισαν νὰ δίδουν σημεῖα ζωῆς, μὲ τὰς πρώτας ἀκριβεῖς ὑποδείξεις: ὁ ἐχθρὸς ἐπεσημάνθη καὶ μᾶς ἀνακοινοῦν τὴν διεύθυνσιν τῆς πορείας του. Εἰς τὸν θάλαμον πορείας τοῦ Κυβερνήτου εἶχαν συναθροισθεῖ, ὁ ὕπαρχος, ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπαρχηγὸς τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου καὶ ἐγὼ καὶ μὲ διαβήτας καὶ μολύβια παρακολουθοῦμεν τόσον τὴν ἰδικήν μας ὅσον καὶ τὴν πορείαν τοῦ ἐχθροῦ. Πολὺ ὡραῖα, κατὰ τὰς τέσσαρας, ἂν ὅλα ἐξακολουθήσουν ὅπως τώρα θὰ εὑρισκόμεθα εἰς ἐπαφήν. Μέχρι τοῦ ἀπογεύματος ἀλληλοδιάδοχοι πληροφορίαι προσδιωρίζουν τὰς ἐχθρικὰς δυνάμεις. Ἔχει δι' ὅλους. Φθάνει νὰ ἔλθωμεν εἰς ἀπόστασιν βολῆς καὶ θὰ ἰδῆτε τὶ μουσική. Αὐτὴ ἡ σκέψις διαβάζεται εἰς τὰ μάτια ὅλων. Ὁ πλέον εὔθυμος εἶναι ὁ Διευθυντὴς πυρὸς ποὺ ὀνειρεύεται, κλίσεις, ὁμοβροντίας, καμπύλας. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ μηχανοστασίου περιμένει τὴν στιγμὴν μὲ ὕφος ἀνωτερότητος. Καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν αἱ μηχαναὶ θὰ εἶναι τέλειαι λέγει. Ὁ Κυβερνήτης ἔχει τὸ βλέμμα ἀδιαπέραστον, ἐγὼ ὅμως ποὺ τὸν γνωρίζω, βλέπω εἰς τὰ καθαρὰ καὶ ὡραῖα μάτια του τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ πολεμιστοῦ ράτσας, ποὺ αἰσθάνεται τὸν ἐχθρὸν πλησίον. Ἐγὼ ἤμουν τόσον εὔθυμος ὥστε ὁ ὕπαρχος μοῦ λέγει: μὰ δὲν σκέπτεσαι τὸν κίνδυνον; Ἐσήκωσα τοὺς ὤμούς μου, ὄχι δὲν τὸν σκέπτομαι, καὶ γιατὶ θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν σκέπτομαι; Ἡ ζωὴ εἶναι ὡραία ἀκριβῶς δι' αὐτό, διὰ τὰς ὀλίγας στιγμὰς κατὰ τὰς ὁποίας εἶσαι μόνος ἐνώπιον κάποιου πράγματος ποὺ εἶναι μεγαλύτερον ἀπὸ σένα, μεγαλύτερον ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν, ποὺ ὁ καθεὶς μας αἰσθάνεται ἐντός του, μὲ τὸ ἄτσθημα τῆς αἰωνιότητος. Δὲν τὸν σκέπτομαι, εἶναι ἀλήθεια, αὐτὴν ὅμως τὴν φορὰν ἔχω ὀλιγωτέραν ἀσυνειδησίαν ἀπὸ τὴν πρώτην, ἡ μέλλουσα συνάντησις μοῦ παρουσιάζεται ὑπὸ ἄλλο φῶς, καὶ αἱ ὧραι διέρχονται ὅμοιαι, μὲ μεγαλυτέραν ὅμως ἔντασιν ἐφ' ὅσον διήρχοντο. Εἶναι ἡ δεκάτη πέμπτη καὶ τριακόντα, ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν ὁ ἐχθρὸς πρέπει νὰ εἶναι πλησίον μας. Ἄλλαι μονάδες, ἐξελθοῦσαι ἀπὸ ἄλλας βάσεις μᾶς ἐπλησίασαν, καὶ ὁ σχηματισμός μας εἰς γραμμὴν μάχης, εἶναι ἐπιβλητικός. Αἱ ἐλαφραὶ μονάδες σχηματίζουν τὴν προφυλακήν, κατόπιν ἔρχονται αἱ μονάδες στηρίγματος, ἡ ὁμὰς τῶν βαρέων καταδρομικῶν, ἔργον τῶν ὁποίων θὰ εἶναι ἡ ὑποστήριξις τῆς τεθωρακισμένης ὁμάδος — ποὺ μᾶς ἀκολουθεῖ — καὶ νὰ προστατεύῃ τὰς ἐλαφρὰς μονάδας τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς, αἱ ὁποῖαι σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας τῆς τακτικῆς πρέπει νὰ ἔλθουν πρῶται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν ἐχ-

θρόν, ν' ἀναγνωρίσουν τὴν σπουδαιότητα τῶν δυνάμεών του, καὶ νὰ τὸν παρασύρουν, φέροντες αὐτὸν ἐντὸς τοῦ βεληνεκοῦς τῶν τηλεβόλων μας. Αἰφνιδίως δύο καταδρομικὰ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς, πλησιάζουν ἀποφασιστικά. Νὰ εἶχαν ἰδῆ τὸ ἐχθρόν; Ἡ σημαία κυματίζει εἰς τὸν ἱστόν, τὰ κράνη τίθενται ἐπὶ τῶν ψυχρῶν μετώπων. Τὰ λεπτὰ φαίνονται αἰώνια, ἐκεῖ κάτω ἐπὶ κεφαλῆς — ὑπάρχει ὁμίχλη καὶ ἡ ὁρατότης εἶναι μειωμένη — δὲν ἀντιλαμβανόμεθα καλῶς τὶ συμβαίνει. Τὸ ἀντελήφθημεν ὅμως, δυστυχῶς, εὐθὺς κατόπιν. Ὁ ἐχθρὸς δὲν αἰσθάνεται τὴν δύναμιν νὰ μᾶς ἀντιμεπωπίσῃ, ὑποχωρεῖ, τέλος ἐκφεύγει καὶ μᾶς ἀφίνει κενούς, μόνον σώματα, αἱ ψυχαὶ καὶ αἱ σκέψεις εὑρίσκονται εἰς τὴν θάλασσαν, τρέχουν ἐπὶ τῶν μαινομένων κυμάτων, ἐκμηδενίζουν τὰ μίλια, τὰ ὁποῖα ἡ ταραγμένη θάλασσα δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ διασχίσωμεν μὲ τὴν ὑποχρεωτικὴν μειωμένην ταχύτητά μας. Αἱ πρῶραι βαίνουν βραδέως, ὁ ἄνεμος μᾶς ἐπετίθεται ἐκ πρύμνης ὑποχρεώνων μας εἰς ἕνα τρομερὸν χορόν.

Μὰ ποιὸς τὸν ἀντιλαμβάνεται; Ὅλοι βέβαια ὁ Κυβερνήτης, ποὺ ἐγκατέλειψε τὸν τεθωρακισμένον πυργίσκον του, καὶ περιωρίζεται εἰς τὸ νὰ λέγῃ «μᾶς κάμνουν νὰ τοὺς ἰδρώνωμεν αὐτοὺς τοὺς τέσσαρας κανονιοβολισμούς», καὶ εἰς τὴν φωνὴν ὑπάρχει σχεδὸν ἡ ἀγωνία τῆς πολὺ μακρᾶς ἀναμονῆς — τριάντα ἔτη διὰ μίαν ναυμαχίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐχθρὸς ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ — οὔτε ὁ ἀξιωματικὸς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προέτεινε νὰ κάμουν ἕνα ραδιοτηλεγράφημα σοβαρόν, πρὸς τὸν Ἄγγλον ναύαρχον καὶ νὰ τοῦ ὁρίζουν συνέντευξιν, οὔτε ἐγὼ ποὺ αἰσθάνομαι τὰ πτερὰ τοῦ ἀνέμου νὰ μοῦ φέρουν εἰς τὸ πρόσωπον τὴν γεῦσιν τοῦ ἅλατος, οὔτε τὰ τηλεβόλα, ποὺ κατέρχονται χωρὶς βίαν, ὡς νὰ ἤλπιζαν εἰς μίαν μεταμέλειαν τῶν ἀνθρώπων, οὔτε ὁ ναύτης ποὺ κλείει μὲ θυμὸν τὰ φινεστρόνια τῆς πρώρας, οὔτε ἐκεῖνοι ποὺ ἐξέρχονται ἀπὸ τὰς ἀποθήκας τῶν πυρομαχικῶν, μὲ τὸ πρόσωπον κατηφές, οὔτε ὁ μυδραλλιοβολητής, ποὺ βγάζει σιγὰ, σιγὰ τὸ κράνος του καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ χαμογελάσῃ. Φίλοι πυροβοληταί, ἐκδικήσατε τουλάχιστον τὴν πικρίαν μας, κτυπήσατε σκληρά, καθ' ὃν χρόνον ἡμεῖς χορεύομεν ἐπὶ τῆς μαινομένης θαλάσσης, ἐναντίον τοῦ ἀνέμου, ποὺ σὰν νὰ θέλῃ νὰ σπάσῃ τὸν ἱστόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑποστέλλεται ἡ σημαία ναυμαχίας, ἀνοίγουσα τὰ πτερά της πρὸς τὸν σκοτεινιάζοντα οὐρανόν.

Ἐταξιδεύσαμεν ὅλην τὴν νύκτα, τὴν ἑπομένην ἡμέραν καὶ ἀκόμη μίαν νύκτα. Ποιὸς ξεύρει, ἴσως ὁ ἐχθρὸς κατ' ἀνάγκην θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς ἡμᾶς. Τίποτα, ἡ ἐπιστροφὴ πρὸς τὰς βάσεις εἶναι μελαγχολική, σχεδὸν πένθιμος. Εἶναι δυνατὸν νὰ κατορθώνεται νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ μάχη; Ἡ ἱστορία ὅμως δὲν τελειώνει ἐδῶ. Ἀφοῦ ἐμείναμεν δύο ἡμέρας εἰς τὴν βάσιν, ἠρχίσαμεν ν' ἀνοιγόμεθα εἰς τὸ πέλαγος, αὐτὴν τὴν φορὰν πρὸς ἕνα σημεῖον τῆς δυτικῆς Μεσογείου. Ὁ Κυβερνήτης κάμνει μίαν βραχείαν ἀνακοίνωσιν: ὁ ἐχθρὸς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ Γιβραλτάρ, θὰ πρέπῃ νὰ τὸν συναντήσωμεν κατὰ τὴν δύσιν τῆς σή-

Η ΝΑΥΑΡΧΙΣ πλέει ὁλοταχῶς ἐπὶ τῆς ἡσύχου πλέον θαλάσσης, δευτέρα ἀποστολὴ εἰς τὸ διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν, εἰς ἀναζήτησιν ἑνὸς ἐχθροῦ, ποὺ δὲν ἔχει οὐδεμίαν διάθεσιν νὰ πολεμήσῃ, καὶ προτιμᾷ νὰ κάμνῃ στρατηγικὰς ὑποχωρήσεις, σύμφωνα μὲ τὴν παλαιάν, τώρα, πλέον συνήθειάν του καὶ τὴν ἀποκτηθεῖσαν μεγάλην πεῖραν.

ΚΑΤΑΔΡΟΜΙΚΑ εἰς γραμμήν, ἐπὶ ταραγμένης θαλάσσης, πλησιάζουν πρὸς τὰ δεξιά, ἀκολουθοῦντα τὸ προδιαγεγραμμένον σχῆμα ζίγκ-ζάγκ. Ὁ Ναύαρχος εἰδοποίησε ὅτι ἀνηγγέλθη ἐκεῖ πλησίον, ἐχθρικὸν ὑποβρύχιον, καὶ ὅλοι ἐλπίζουν ὅτι αὐτὸ τοὐλάχιστον θὰ δώσῃ σημεῖα ζωῆς καὶ θὰ ἀποζημιώσῃ ἐν μέρει τὴν μακρὰν ἀναμονήν.

ἀκολουθεῖ

μερον ἢ κατὰ τὴν αὐγὴν τῆς αὔριον. Καλὰ λοιπόν, ἂς δοκιμάσωμεν ἀκόμη μίαν φορὰν καὶ ὁ Θεὸς τοῦ πολέμου ἂς μᾶς βοηθήσῃ. Χρειάζονται ἄρα γε πολλαὶ συστάσεις διὰ νὰ γίνῃ μία ναυμαχία μὲ τοὺς Ἄγγλους; Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ πλήρωμα τοῦ πολεμικοῦ λαμβάνει καὶ πάλιν θέσιν γυμνασίων. Ἀπὸ τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον μέχρι τῶν ἀξιωματικῶν πορείας, ἀπὸ τὸ λογιστήριον εἰς τὸ μηχανοστάσιον, ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖον μέχρι τῶν ραδιοϋπηρεσιῶν, ἀπὸ τοὺς πυροβολητὰς μέχρι τῶν ὑπηρεσιῶν καταστρώματος καὶ σκάφους, ἠλεκτρισμοῦ, μηχανικοῦ, σκοπιῶν, ἕκαστος εἶναι εἰς τὴν θέσιν του, καὶ σήμερον ἐπίσης πλέομεν πρὸς τὸ πέλαγος, ξαναρχίζομεν νὰ διαβάζωμεν ἀγγελίας, νὰ χαράσσωμεν πορείας, νὰ λαχταρίζωμεν — χωρὶς νὰ φαινόμεθα — ἀπὸ τὴν χαρὰν νὰ ἴδωμεν κατὰ πρόσωπον αὐτὸν τὸν ἐχθρόν.

Ὁ ὕπαρχος εἰδοποιεῖ τὸν λογιστήν, ὅτι πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ διανείμῃ κάτι τὸ ἔκτακτον εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς φρουρᾶς, κατὰ τὴν νύκτα. Καφὲ ἢ κανένα σάντουϊτς ἀπὸ μαρμελάδα. Ἂν ἐρωτηθοῦν οἱ ἐνδιαφερόμενοι, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ζητήσουν ψωμὶ καὶ μορταδέλλαν, χρειάζεται στερεὰ τροφή. Ἡ θάλασσα εἶναι ἥσυχη, χωρὶς πτυχάς, ὅπως ὁ οὐρανὸς εἶναι χωρὶς ἄστρα, ἡ σελήνη ἄσπρισε τὴν γῆν, ποὺ φαίνεται σὰν ν' ἀποσπᾶται μὲ λύπην, κατόπιν ἡ θάλασσα τὴν καλύπτει τὴν ἀπομακρύνει καὶ ἐξαφανίζεται εἰς ἕνα φαιὸν σύννεφον.

Ὁ χειρισμὸς τῆς ἐξόδου εἶναι τέλειος, ὁ Κυβερνήτης μου, — τὸν θαυμάζω πάντοτε αὐτὰς τὰς στιγμὰς — ἐξέρχεται ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ φράγματα, μὲ ἀπόλυτον κομψότητα, ἀκριβὴς ὅπως ἡ φωνή του, ψυχρὸς ὅπως οἱ ὀφθαλμοί του.

Ἡ νύκτα ἔρχεται πρὸς συνάντησίν μας μὲ ὑγρὰ πτερὰ καὶ ψυχρὰς θωπείας, δέχεται τὰς μονάδας, τὰς περιβάλλει εἰς τὰ σκότη της, ποὺ φωτίζονται μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἀπὸ τὰς ἀναλαμπὰς τῆς σελήνης, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σύννεφα, ποὺ καλπάζουν πρὸς μακρυνὰ καταφύγια. Δὲν κοιμοῦμαι, κρατῶ ὁλάνοικτα τὰ μάτια. ἀνιχνεύω τὸ κάθε ὅμοιον κῦμα, τὸ κῦμα τὸ διάφορον ὅπου μπορεῖ νὰ κρυφθῇ ὁ ἀόρατος ἐχθρός. Πράγματι ἐδόθη κάποιος συναγερμός, κάποιο ἀντιτορπιλλικὸν ρίπτει ὀβίδας βυθοῦ. Ὁ Ναύαρχος μειδιᾶ στὰ σκοτεινά, τουλάχιστον γίνεται κάτι.

Ἀκόμη ὅμως δύο ἡμέραι καὶ δύο νύκται ἄχρηστοι Διατί νὰ διηγηθῶμεν καὶ πάλιν τὰς μακρὰς ὥρας τῆς ἀναμονῆς, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι τουλάχιστον αὐτοὶ οἱ Ἄγγλοι θ' ἀποφασίσουν νὰ δεχθοῦν τὴν ναυμαχίαν; Δὲν ἀξίζει τὸν κόπον, ἐκουράσθηκα περισσότερον γράφων παρὰ ταξιδεύων. Ἀξίζει μόνον νὰ ἐπιβεβαιώσω ἐκ νέου — μὲ τὴν καθαρὰν συνείδησιν τῆς ἀληθείας — ὅτι ἡμεῖς περιδιαβάζωμεν ἡσύχως τὴν θάλασσαν, κάτω ἀπὸ τὴν ρίνα των.

Τί θὰ πῇ προνοητικότης καὶ στρατηγικὴ ὀπισθοχώρησις!

ALBERTO MONDADORI

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ τεσσάρων καταδρομικῶν, πλέει εἰς γραμμὴν παρατάξεως, μὲ τὰ ἀντιτορπιλλικὰ συνοδείας, ἐπὶ τῆς ταραγμένης θαλάσσης. Ἐπὶ ἡμέρας καὶ νύκτας, ὁ ἀγωνιωδῶς ἀναζητούμενος ἐχθρὸς, κατέστη ἀόρατος καὶ ἡ ψυχὴ τῶν ναυτῶν εἶναι δυσαρεστημένη καὶ ἀνήσυχος ὅπως τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, ποὺ μαίνονται πέριξ των.

Ο ΑΥΤΟΣ σχηματισμὸς τῶν καταδρομικῶν, θεώμενος ἐξ ἑνὸς ἐκ τῶν τελευταίων ἐξ αὐτῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐν ἀναγνωριστικὸν ἀεροπλάνον εἶναι ἕτοιμον πρὸς ἐκσφενδόνησιν, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ἀνιχνεύσεις. Οὔτε ὅμως καὶ ἀπὸ τὰ ὑψηλά, εἰς μεγάλην ἀκτῖνα ὁρατότητος, κατέστη δυνατὸν ν' ἀνακαλυφθῇ ὁ ἐχθρός, ὁ πάντοτε ἀόρατος.

ΤΕΛΟΣ

Ἡ τιμὴ εἰς τὴν μητρότητα «εἶναι σήμερον βασικὸς ἠθικὸς νόμος τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ. Καὶ ἕκαστον ἔτος, τὴν προηγουμένην τὴν Γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ, ἡμέραν τῆς μητρὸς καὶ τοῦ βρέφους» αἱ ἰταλίδες μητέρες, αἱ ἀναθρέψασαι κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς ὑπαρξείς των, λαμβάνουν ἀπὸ τὸν ἐθνικὸν ὀργανισμὸν Μητρότητος καὶ Νηπιότητος ἕνα ἔπαθλον ἐπιβραβεῦον τὴν ἐπιτέλεσιν τῆς ὑψηλῆς των ἀποστολῆς. Τὸ ἔπαθλον, δὲν ἔχει μόνον οἰκονομικὴν ἀξίαν ἀλλὰ καὶ ἠθικὴν καὶ τὸ καθιστᾶ πολὺ ποθητὸν ἀπὸ τας ἰταλίδας γυναίκας. Ἰδοὺ ἕνα ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς παράδειγμα, διὰ τα ἄλλα Κράτη.

ΑΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Ἀπὸ τινων ἐτῶν εἰς Ἰταλίαν καθιερώθη μία ἡμέρα διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς μητρότητος: ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων. Εἶναι ἑορτὴ τοῦ λαοῦ, τοῦ Ἔθνους, τοῦ Κράτους. Εἶναι μία ἀστικὴ τελετή, μὲ τὸ βαθὺ αἴσθημα τῶν θρησκευτικῶν λειτουργιῶν. Ἐγκαθιδρυθεῖσα ἀπὸ μικροῦ, εἶναι ἤδη μία παράδοσις, τόσον εἶναι ριζωμένη, ἐπειδὴ εἶναι πρωταρχικὴ καὶ βασικὴ ἀλήθεια τῆς ἰταλικῆς φύσεως. Πέραν τῶν συνόρων τῆς Ἰταλίας, μία ὁλόκληρος φιλοσοφική, οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ σχολὴ ἐμαράζωνε ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης μειώνουσα τὰ τέκνα, ἐξασθενίζουσα τὰς γενεὰς καὶ γηράσκουσα αὐτοὺς ὁλονὲν καὶ περισσότερον, ὡς ἀνθρώπους, ὡς πνεύματα, ὡς πηγὰς προόδου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, κατεστρέφετο ἡ οἰκογένεια, διελύετο ἡ κοινωνικὴ συνοχή, διεκόπτοντο αἱ σχέσεις μὲ τὸ μέλλον. Κάθε ἄτομον ἀπεμονώνετο ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν προσωπικῶν συμφερόντων του, τοῦ ἐγωϊσμοῦ του καὶ ἡ γυναῖκα ἔχανε ὅλον τὸ θέλγητρον της, τὸ κάλλος καὶ τὴν δύναμιν τῆς μητρὸς καὶ ὑπεχρέωνε τὸν κόσμον νὰ ὑποβλέπῃ εἰς πολυπλόκους μηχανορραφίας, καὶ ἀνοήτους ἀπαιτήσεις διὰ νὰ ἐπανακατακτήσῃ, μὲ πλαστὴν δράσιν, τὸ γόητρον ποὺ ἔχασε.

Ὁ Ἰταλικὸς λαός, ἦτο ὁ πρῶτος ἀντιδράσας ἐναντίον τῆς αἰτίας αὐτῆς τῆς καταστροφῆς τῆς Ἠπείρου μας. Καὶ τὸ φασιστικὸν καθεστὼς κατόρθωσε, μὲ ἕνα σύνολον νομοθετικῶν καὶ κοινωνικῶν μέτρων, νὰ ἀποκατάστήσῃ τοὺς πρακτικοὺς ὅρους καὶ τὰς ἠθικὰς ἀξίας τοῦ σοβαροτάτου αὐτοῦ προβλήματος. Σήμερον εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὸ νὰ εἶναι μία γυνὴ μητέρα, ἔγινε καύχημα καὶ ὑπερηφάνεια ὡς πρᾶγμα ἱερόν, ὄχι μόνον ὡς ἰδεῶδες αἴσθημα, τὸ ὁποῖον εἶχε πάντοτε ἡ μητρότης, ἐμπνεύσασα τὰς ποιητικὰς φαντασίας ἀλλ' ὡς θερμὴ σημασία τοῦ φυσικοῦ σεβασμοῦ, τὸν ὁποῖον ὁ κάθε ἄνθρωπος, οἱασδήποτε ἀνατροφῆς, αἰσθάνεται δι'ὅ,τι εἶναι πράγματι ἀνώτερον.

Ὡρισμέναι ὑποχρεώσεις σεβασμοῦ καθιερώθησαν διὰ νόμου: ἀπαγόρευσις νὰ ὑποβάλλωνται αἱ γυναῖκες εἰς βαρείας ἐργασίας, ὑποχρεωτικὴ ἀποχὴ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῆς ἐγγύου γυναικὸς καὶ διὰ μακρὰν περίοδον, πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, ἐγκαθίδρυσις θαλάμων θηλασμοῦ καὶ ἀσύλων πλησίον τῶν ἐργοστασίων, χρηματικὰ ἔπαθλα διὰ τοὺς γάμους καὶ τὰς γεννήσεις.

Ὁ σπουδαιότερος ὅμως νόμος, ὁ προστατεύων τὴν μητρότητα εἶναι ὁ ἰδρύσας ἕνα μεγάλον ἔργον, τὸ ὁποῖον διὰ τὴν προστασίαν ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ὁ Μουσολίνη ὠνόμασε τὰς ἀνατάτας ἀξίας τῆς φυλῆς, συνενώνει ὑπὸ τὴν προστασίαν του, γυναίκας καὶ παιδία καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὠνομάσθη «Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Μητρότητος καὶ Νηπιότητος». Ὁ ὀργανισμὸς αὐτός, ὁ ὁποῖος εἰς κάθε κοινότητα τοῦ βασιλείου ἔχει τὰς ἐπιτροπάς του καὶ τὰ πατρονάτα του, τοὺς ὡραίους καὶ φωτεινοὺς οἴκους του τῆς Μητρότητος καὶ τοῦ Νηπίου, συναρμολογεῖ, εὐνοεῖ καὶ πραγματοποιεῖ ὅλας τὰς προνοίας ὑπὲρ τῆς μητρός, εἴτε ὡς ἐγγύου, εἴτε ὡς τροφοῦ. Διὰ μέσου συμβουλευτηρίων, μητρικῶν συσσιτίων, ἀσύλων μητρότητος, ὁ Ἐθνικὸς Ὀργανισμός, βοηθεῖ ἕκαστον ἔτος ἑκατοντάδας χιλιάδων μητέρων, χωρὶς νὰ ζητῇ ἀπὸ τὰς γυναῖκας οὐδεμίαν ἀμοιβήν, ἀπ' ἐναντίας δεχόμενος αὐτὰς μὲ στοργήν, διὰ νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὰς τὰς περιποιήσεις του. Εἰς τὰ συμβουλευτήρια, δὲν ἐξετάζονται μόνον αἱ γυναῖκες γονίμου ἡλικίας, ἀλλὰ διὰ νὰ καθίστανται δυνατόν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐγκυμοσύνης, νὰ παρακολουθοῦνται καὶ νὰ βοηθοῦνται. διὰ νὰ φέρουν αἰσίως εἰς πέρας τὸν γλυκὺν καὶ παρ' ὅλον τοῦτο πάντοτε ἐπικίνδυνον προορισμόν των. Εἰς τὰ μητρικὰ συσσίτια ὅπου ἄγαμοι καὶ ἔγγαμοι περιθάλπονται καὶ βοηθοῦνται κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ τὴν ἀμέσως ἑπομένην. Κατόπιν, μετὰ τὸν τοκετόν, ἡ περίθαλψις ἐξακολουθεῖ, ὄχι μόνον διὰ τὸ νεογνόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μητέρα, σύμφωνα μὲ τὰς ἀνάγκας της. Εἰδικευμένοι ἰατροί, μαῖαι, ὑγειονομικοὶ βοηθοί, ἐπισκέπται εἰς μεγάλον ἀριθμόν, εἶναι διαρκῶς ἐπιστρατευμένοι διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς περιθάλψεως, τὸ ὁποῖον δὲν περιωρίζεται μόνον εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ὀργανισμούς, ἀλλ'ἀκολουθεῖ τὰς γυναίκας εἰς τὰς κατοικίας των, διὰ νὰ ἀντιληφθῇ τὰς ἀνάγκας των καὶ ἐπιβλέψῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἰατρικῶν συμβουλῶν.

Καὶ ἀπ' ὅλην τὴν δράσιν, ἐπετεύχθησαν ἀπτὰ ἀποτελέσματα ἡ θνησιμότης τῶν γυναικῶν, κατὰ τον τοκετὸν καὶ τὰ ἐπιλόχια, ἠλαττώθη καὶ δὲν φθάνει τὸ 3 ἐπὶ τοῖς ἑκατον, ὅπως ἠλαττώθη ἐξ ἄλλου καὶ ἡ θνησιμότης τῶν νεογεννήτων. Ἀποτελέσματα ἠθικὰ καὶ κοινωνικά, τὰ ὁποῖα ἐπετελοῦν τὴν ὡραιοτέραν ἐκδήλωσιν τῆς ὑγειοῦς πολιτικῆς τῶν ἀληθῶς ἰσχυρῶν λαῶν. **NICOLA BALISTRERI**

ἀκολουθεῖ

ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

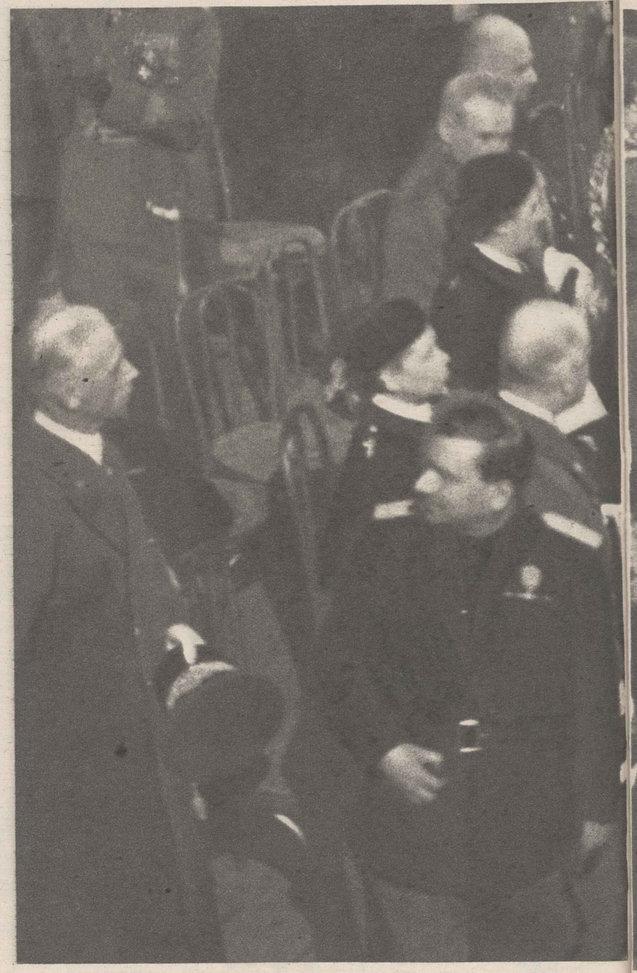
Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ Μητρότητος καὶ Νηπιότητος, δὲν περιθάλπει μόνον τὰς γυναίκας τάς παρουσιαζομένας αὐθορμήτως εἰς τὰ πατρονάτα του καὶ τὰ συμβουλευτήρια του. Αἱ μητρικαὶ ἐπισκέπτριαι ἐπισκεπτόμεναι τὰς λαϊκὰς συνοικίας, εὑρίσκουν αἱ

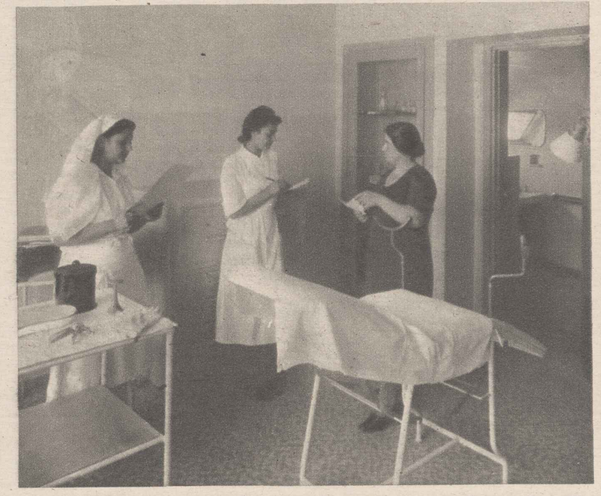
ἴδιαι τὰς ἐπιτόκους, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀνάγκην καὶ τὰς ὁδηγοῦν εἰς τὸν Οἶκον τῆς μητρὸς καὶ τοῦ βρέφους. Εἰς τὰ εἰδικὰ περιοδεύοντα ἰατρεῖα, περιθάλπονται αἱ ὑποφέρουσαι ἀπὸ σοβαρὰς κρυφίας ἀσθενείας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ προκαλέσουν μοιραί-

ας βλάβας εἰς τὴν ὑγείαν, τόσον αὐτῶν, ὅσον καὶ τῶν μελλόντων τέκνων των. Αἱ πρωχότεραι γίνονται δεκταὶ εἰς τὰ μητρικὰ συσσίτια, ὅπου παρέχεται εἰς αὐτὰς καθαρὰ τροφή, ἐξασφαλίζουσα τὴν τόνωσιν τῶν γυναικῶν καὶ τὴν ἀναπτυξιν τοῦ βρέφους.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ἡμέραν, εἰς Ἰταλίαν, τῆς «μητρὸς καὶ τοῦ βρέφους», τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, ὅλον τὸ Ἔθνος κινητοποιεῖται διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ, μὲ ἀπτὸν τρόπον, τὰς τιμὰς τοῦ κράτους καὶ τοῦ λαοῦ εἰς τὰς Ἰταλίδας μητέρας. Εἰς ὅλα τὰ κέντρα, τῇ παρουσίᾳ τῶν ἀνωτάτων ἀρχῶν, δέ-

ΕΙΣ ΤΑ ΜΗΤΡΙΚΑ συμβουλευτήρια, ὅπου ὅλαι αἱ γυναῖκες γονίμου ἡλικίας, εὑρίσκουν συμβουλὰς καὶ ἰατρικὴν περίθαλψιν, αἱ ἔγκυοι περιοδικὰς ἐπισκέψεις διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ, τόσον εἰς αὐτὰς ὅσον καὶ εἰς τὰς ὑπάρξεις τὰς ὁποίας φέρουν, μία καλὴ ὑγεία. Ὅλαι αἱ περιθάλψεις παρέχονται δωρεάν.

χονται τὰς πλέον ἀξίας μητέρας καὶ ἐγχειρίζουν εἰς αὐτάς, μὲ ἐπίσημον τρόπον, τὰ δημογραφικὰ ἔπαθλα καὶ τὰ ἔπαθλα γεννήσεων. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ντοῦτσε δέχεται εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Βενετίας τὸ πλέον πολύτεκνον ζεῦγος ὅλων τῶν ἰταλικῶν ἐπαρχιῶν. Εἶναι ἐνδιαφέρον ν' ἀναφέρωμεν, τὸ ἀριθμητικὸν μέγεθος τοῦ συνόλου αὐτοῦ τῆς ἰταλικῆς δράσεως, διὰ τὴν μητέρα καὶ τὸ βρέφος: κατὰ τὴν πενταετίαν, ἀπὸ τοῦ 1936 μέχρι τοῦ 1940, παρεσχέθη περίθαλψις εἰς περίπου ἐννέα ἑκατομμύρια προσώπων (μητέρων καὶ βρεφῶν) καὶ ἐδαπανήθησαν συνολικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, 655 ἑκ. λιρετῶν.

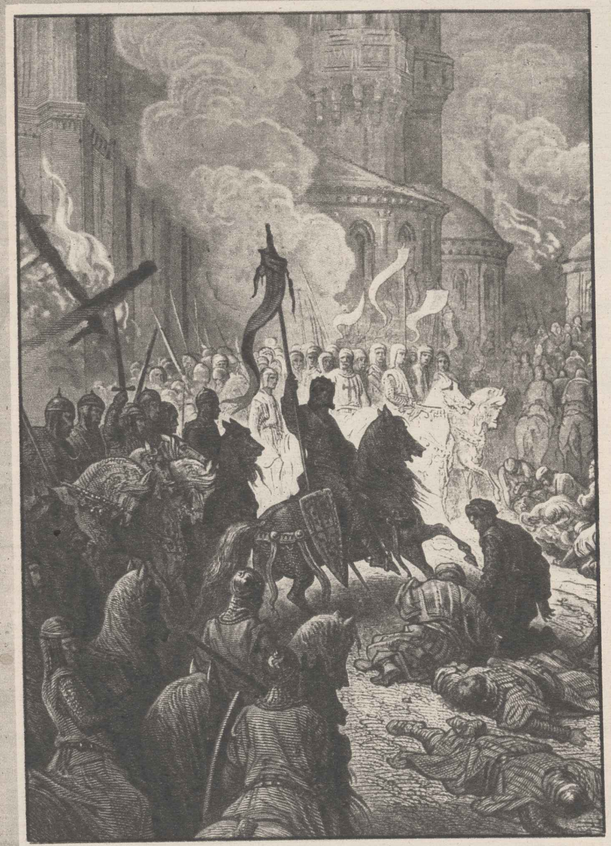

Η ΚΑΘΕ ΕΓΚΥΟΣ ΓΥΝΗ, εὑρίσκει εἰς τὰ γραφεῖα βοηθείας τῶν συλλόγων πατρονάτου τοῦ Ἔργου, βοήθειαν καὶ προστασίαν διὰ τὰς ἀνάγκας της. Αἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ ἀπέκτησαν ἀμέσως ἐμπιστοσύνην, πρὸς τὰ ὄργανα τοῦ Ἔργου καὶ πρὸς τὸ εὐγενὲς δίκτυον ἀνθρωπίνης ἀλληλοβοηθείας.

ΤΟ ΣΥΝΟΛΟΝ τῆς δράσως τῆς κοινωνικῆς περιθάλψεως τῆς παρασχεθείσης εἰς ἑκατομμύρια προσώπων, ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὀργανισμὸν μίαν ὀργάνωσιν τελείαν καὶ δραστικήν, ἡ ὁποία συνδέει μίαν οἱανδήποτε γυναῖκα μὲ τὸν κοινοτικὸν «Οἶκον», μὲ τὸ ἐπαρχιακὸν κομιτάτον, μὲ τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν.

ΤΕΛΟΣ

Η ΕΙΣΟΔΟΣ τῶν σταυροφόρων (4η Σταυροφορία πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἁγίων Τόπων) εἰς Κωνσταντινούπολιν (1204), κατὰ σχέδιον τοῦ Γ. Ντορέ.

Ο ΒΕΝΕΤΙΚΟΣ στρατός, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἑρρίκου Δανδόλου, ἐκπορθεῖ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Συνεπείᾳ τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου ὁ ἑλληνο-βενετισμὸς ἀνέπτυξε τὴν δράσιν του - διαρκέσασαν μέχρι τοῦ 1717 - δράσιν ἡ ὁποία διέσωσε τὸ ἑλληνικὸν καὶ χριστιανικὸν πνεῦμα, εἰς τὰ ἐδάφη τὰ ὁποῖα κατόρθωσε νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν μουσουλμανικὴν κατάκτησιν καὶ ἐπέτρεψε εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ διοργανωθοῦν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των.

Ο ΕΛΛΗΝΟ ΒΕΝΕΤΙΣΜΟΣ

Ὅπως ὑπῆρξεν ἑλληνο-ρωμαϊσμός, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὑπῆρξε καὶ ἑλληνο-βενετισμός. Οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος εἶναι τύποι. Ἀμφότεροι εἶναι ἱστορικὰ γεγονότα. Ἀμφότεροι ὑπῆρξαν βασικοὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

Αἱ μεταξὺ Ρώμης καὶ Ἑλλάδος σχέσεις, περιεγράφησαν ἐσφαλμένως ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς. Οἱ μὲν ὁμιλοῦν μόνον διὰ μίαν μορφωτικὴν ἐπιρροήν, προσδιωρισμένην μὲ τὸ γνωστὸν Graecia capta ferum victorem cepit κ.λ.π. Ἡ ἄποψις αὐτὴ εἶναι ἀπολύτως ἀνεπαρκής. Ἤδη ἀπὸ τοῦ δευτέρου Καρχηδονιακοῦ πολέμου, ὁ αὐστηρὸς Κάτων ἐμάνθανεν ἑλληνικά, καὶ κανεὶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατηγορήσῃ τὸν ἀγριόχοιρον τοῦ Τίβολι διὰ μορφωτικὸν σνομπισμόν. Ὁ Αὔγουστος ὡμίλει συνήθως ἑλληνιστί, καὶ ἡ πολιτικὴ διαθήκη του ἐγράφη εἰς τὴν ἑλληνικήν, ἀλλ' ὁ ἴδιος ἐχαρακτήριζε τὸν ἑαυτόν του ὡς μεγάλον ἠθοποιόν. Ὁ Καίσαρ ἦτο ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον τοῦ ἠθοποιοῦ, καὶ ὅπως διὰ τὸν Κάτωνα, κανεὶς δὲν δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὸν συγγραφέα τῶν «Σχολίων» διὰ μορφωτικὸν σνομπισμόν. Παρ' ὅλον αὐτό, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφονεύετο, δὲν ἐπρόφερε τὸ πομπῶδες «Tu quoque, Brute, fili mi», τὸ ὁποῖον τοῦ ἀπεδόθη, ἀλλ' εἶπε μίαν φράσιν πολὺ ἁπλουστέραν, αὐθόρμητον καὶ φυσικήν: εἶπε, «καὶ σὺ τέκνον;».

Ἂν οἱ Ρωμαῖοι, τῶν διευθυνουσῶν τάξεων, εἶχον τὴν ἑλληνικὴν ὡς δευτέραν των γλῶσσαν, εἶχον τοὺς λόγους των. Οὗτοι ἔβλεπον δικαίως τοὺς Ἕλληνας, ὡς τοὺς ἀπ' εὐθείας ἐκπροσώπους τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, εἰς τὴν Ἀνατολήν, θεωροῦντες αὐτοὺς ὡς τὴν προηγμένην ἐπαλξιν τοῦ ρωμαϊσμοῦ. Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε τὸ φαινόμενον τοῦ ἑλληνορωμαϊσμοῦ, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον διετηρήθη μὲ τὴν ἀρχικήν του οὐσίαν, ἀλλὰ μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Δυτικῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του, εἰς τὸ ἑξαιρετικὸν ἐκεῖνο πολιτικὸν καὶ πνευματικὸν ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία, θαυμασία συγχώνευσις ρωμαϊκοῦ καὶ ἑλληνικοῦ πνεύματος, συνδεθέντων ὁμοῦ διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἐπίσης καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ δευτέρα ἐκδοχή, τὴν ὁποίαν ἔδωσαν οἱ ἱστορικοὶ εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ Ρωμαίων καὶ Ἑλλήνων., μία ἁπλῆ σχέσις νικητῶν πρὸς ἡττημένους, κατακτητῶν πρὸς κατακτηθέντας, δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς οὐδεμίαν ἱστορικὴν πραγματικότητα. Ἡ ὑλικὴ κατάκτησις ὑπῆρξε, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὸν χαρακτῆρα παρὰ τοῦ μέσου πρὸς ὑψηλότερον σκοπόν, ὁ ὁποῖος ἐπραγματοποιήθη ἄνευ βραδύτητος, ἀπὸ τοὺς ἀμέσους διαδόχους. Τὸ νὰ διελθῇ τις τὰ σύνορα ἑνὸς κράτους, δὲν σημαίνει πάντοτε κατάκτησιν. Πολὺ συχνὰ σημαίνει, ἂν ὄχι τὸ ἀντίθετον, κάτι τὸ ἀρκετὰ διαφορετικόν. Μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον, οἱ Ρωμαῖοι ἐπεζήτησαν εἰς τοὺς Ἕλληνας τοὺς πράκτορας καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ πρὸς τὴν ἀνατολήν, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τοὺς ἐτοποθέτησαν, μὲ ἴσους ὅρους εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν κοινότητα τῆς Ρώμης.

Ἡ παράδοσις εἶχε μόλις διακοπῇ, ὡς ἐκ τῆς πτώσεως τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Δύσεως, καὶ συνεχίζετο ἀκόμη ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν Αὐτοκρατορίαν, ὅταν ἐπανελήφθη ἀπὸ τὸν ἑλληνο-βενετισμόν, Εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἡ Βενετία ἐθεώρησε τὸν ἑαυτόν της, πνευματικὴν θυγατέρα τοῦ Βυζαντίου. Ἡ πρώτη ἀρχιτεκτονικὴ της εἶναι καθαρῶς βυζαντινή, ἦτοι ἑλληνο-ρωμαϊκή. Ἡ χρυσῆ Βούλλα τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου εἶναι, κυριολεκτικῶς, τὸ πιστοποιητικὸν γεννήσεώς της. Αἱ πρῶται σχέσεις μεταξὺ Ρωμαίων καὶ Ἑλλήνων, σχέσεις βιαιότητος καὶ κατακτήσεως, αὐτὸ ὅμως δὲν ἀλλάζει τὸ παραμικρόν, τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προετοιμάζεται ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ πεδίου, εἶναι μία μεγάλη καὶ γόνιμος συνεργασία. Ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κτηνώδους ἐπιθέσεως τοῦ Μιχαὴλ Βιτάλη, ὑπάρχουν εἰς τὸ Βυζάντιον διακόσιαι χιλιάδες βενετοί, ἢ μᾶλλον ὑπήκοοι τῆς Βενετίας, διότι αὐτὴ αὐτὴ ἡ Βενετία, δὲν εἶχεν ἀσφαλῶς, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, διακοσίας χιλιάδας βενετούς. Μὲ τὴν ἀηγ ὅμως Σταυροφορίαν, ἱδρύεται ὁ ἀληθὴς Ἑλληνο-Βενετισμός, διακόσια πεντήκοντα ἔτη, πρὶν ἡ ὁ τελευταῖος προμαχὼν τοῦ ἑλληνο-ρωμαϊσμοῦ καὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἰς Ἀνατολήν, τὸ Βυζάντιον, πέσει εἰς τὰς χεῖρας τῶν μουσουλμάνων.

Ἡ Βενετία δὲν ἐκράτησε οὐδέποτε τὸ Βυζάντιον, καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ γηραιὸς Δάνδολος ἐφόρεσε τὰ ἐρυθρὰ πέδιλα τοῦ Πορφυρογεννήτου, δὲν ὑπῆρξε παρὰ μία τιμητικὴ τελετή, μὲ ὑψηλὴν σημασίαν ὅμως. Εὐθὺς κατόπιν, κύριοι τοῦ Βυζαντίου ὑπῆρξαν πρίγκηπες φράγκοι, οἱ ὁποῖοι μὴ ἐννοήσαντες ποτὲ εἰς ποίαν μεγάλην κληρονομίαν εἶχον εἰσέλθη, τὴν μεταχειρίσθησαν ὡς φέουδον καὶ τὴν ἐχασαν ἀδόξως. Ἐκ τῆς 4ης ὅμως Σταυροφορίας ἔμειναν εἰς τὴν Βενετίαν, αἱ Κυκλάδες, αἱ Σποράδες, αἱ Ἰόνιοι, ἡ Πελοπόννησος καὶ ἡ Κρήτη. Εἰς αὐτὰς ἡ Βενετία, εἰσήγαγε τὸν πρωτότυπον πολιτισμόν της, ταὐτοχρόνως ζωηρόν, ἀριστοκρατικὸν καὶ ἐλεύθερον, καὶ ἐκ τῆς συνενώσεως τοῦ πολιτισμοῦ της μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ, παρήχθη μία νέα μορφὴ ζωῆς, ἡ ὁποία ἤνθισε, καθ' ὃν χρόνον τὸ Βυζάντιον, κυκλούμενον πάντοτε καὶ περισσότερον, ἀπὸ τὴν βραδεῖαν Μουσουλμανικὴν πορείαν, πάντοτε καὶ περισσότερον ἀπομειούμενον ἀπὸ τὴν Δύσιν, ἠσθάνετο μετρημένας τὰς ἡμέρας του καὶ ἠτοιμάζετο διὰ τὴν ὑστάτην ἄμυναν. Μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ Βυζαντίου, ὁ ἑλληνο-βενετισμὸς ἀνέπτυξε τὴν μεγάλην του δράσιν. Αὕτη συνίστατο εἰς τὴν διάσωσιν τῆς ἑλληνικῆς καὶ χριστιανικῆς ψυχῆς, εἰς τὰ ἐδάφη ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἡ Βενετία ἀπέστασε ἀπὸ τὸ Βυζάντιον, καὶ ὅπως ἀποδεικνύει σήμερον ἡ ἱστορία, διὰ νὰ τὰ διατηρήσῃ καὶ ὄχι διὰ νὰ τὰ κατακτήσῃ. Εἰς τὰ ἐδάφη αὐτά, ὁ ἑλληνο-βενετισμὸς καθυστέρησε τὴν μουσουλμανικὴν κατάκτησιν, μέχρι τῆς ἡμερομηνίας (1717) καθ' ἣν καὶ τὸ τελευταῖον τεμάχιον γῆς τοῦ ἀπεσπάσθη.

Τὸ χρέος του ὅμως εἶχε συντελεσθῇ καθ' ὁλοκληρίαν. Τὸ 1717 ὁ μουσουλμανισμὸς ἦτο τελείως κενὸς δυνάμεων, καὶ αἱ δυνάμεις του ἐχάθησαν, ἀκριβῶς κατὰ τὸν ἀγῶνα του ἐταντίον τῆς Βενετίας καὶ τοῦ ἑλληνο-βενετισμοῦ. Καὶ δὲν εἶναι ἐκπληκτικόν, διότι ὁ ἀγὼν διήρκεσε πέντε αἰῶνας.

Αἱ σελίδες τῆς ἱστορίας αὐτῆς, εἶναι ἐκ τῶν ἐνδοξοτέρων τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἱστορίας. Ἀρκεῖ νὰ σκεφθῶμεν τὴν μεγάλην ἄμυναν τῆς Κρήτης, ἡ ὁποία διήρκεσεν εἰκοσιτέσσαρα ἔτη, ὅταν μία ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἐδείχθη ἀρκετὰ ἄφρων καὶ ἀντεθνικὴ διὰ νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν Κρήτην εἰς τοὺς Ἄγγλους, καὶ αὐτοὶ τὴν ὑπερασπίσθησαν ἀκριβῶς δώδεκα ἡμέρας, μίαν ἡμέραν ἐναντι δύο ἐτῶν τῆς μεγάλης ἑλληνο-βενετικῆς ὑπερασπίσεως. Καὶ αὐτό, ἄλλως τε, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τύχη διὰ τὴν Ἑλλάδα, διότι ἂν ὁ Ἄξων δὲν ἐξεδίωκε τοὺς Ἄγγλους ἀπὸ τὴν Κρήτην, αὐτοὶ δὲν θὰ τὴν ἐξεκένουν οὐδέποτε πλέον.

Διὰ μόνην τὴν κατάκτησιν τῆς Κρήτης, οἱ Τοῦρκοι ἀπώλεσαν διακοσίας χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἐξησθένησαν εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε ἡ ἀποχώρησις τῶν ἐκ τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας, δὲν ὑπῆρξε παρὰ μία συνέπεια τῆς ἀμύνης τῆς Κρήτης. Αὐτὸς ἦτο ὁ ἱστορικὸς προορισμὸς τοῦ ἑλληνο-βενετισμοῦ: νὰ διατηρήσῃ τὸν εὐρωπαϊκὸν καὶ χριστιανικὸν πολιτισμὸν εἰς τὰ πλέον προχωρημένα σημεῖα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν μουσουλμανισμὸν εἰς ἕνα ἀγῶνα αἰῶνιον καὶ θανατηφόρον, ὁ ὁποῖος τὸν ἠμπόδισε ἀπὸ τοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, αἱ ἐσωτερικαὶ ἔριδες τῆς Εὐρώπης τοῦ εἶχον δείξει εὔκολον: τὴν κατάκτησιν ὁλοκλήρου τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

Εἰς τὴν δράσιν της ταύτην, ἡ Βενετία, ὅπως ἄλλως τε καὶ τὸ Βυζάντιον, δὲν εἶχεν οὐδεμίαν βοήθειαν ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἀπ' ἐναντίας ὑφίστατο συνεχῶς ἐπιθέσεις ἐκ τῶν νώτων, καθ' ὃν χρόνον ὑπερησπίζετο τὴν Χριστιανοσύνην. Ὁ Συνασπισμὸς τοῦ Καμπρέ, ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως, ἕνα ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἐγκλημάτων τῆς ἱστορίας τῆς Εὐρώπης. Αὐτὸ ὅμως εὐτυχῶς, δὲν ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Βενετίαν νὰ συντελέσῃ τὴν δράσιν της. Ὅταν ἡ σημαία τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ἐξηφανίσθη ἀπὸ τὰς ἑλληνικὰς νήσους καὶ ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, ὁ μουσουλμανισμὸς ἦτο, ὅπως εἴπωμεν ἤδη, κενὸς δυνάμεων, καὶ ἡ καθαρῶς ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἤρχισε νὰ συγκεντρώνῃ τὰς ἰδικάς της. Θὰ ἠδύνατο νὰ καταστῇ αὐτὸ δυνατόν, ἂν ἡ Βενέτία δὲν ἠνοῦτο μὲ τὴν ἑλληνικὴν ψυχήν, ἐκ τῆς ὁποίας εἵλκυε, ἐν μέρει τὰς διανοητικάς της ἀρχάς, καὶ ἂν δὲν ἀφιέρωνε ὅλην τὴν ζωήν της ὡς ἔθνους, εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Πράγματι, μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς ἐνδόξου Δημοκρατίας, τὰ ἔθνη τὰ ὁποῖα ἐκληρονόμησαν, ἢ μᾶλλον διεφιλονίκησαν τὴν κληρονομίαν τῆς ἐπιρροῆς της εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία, δὲν ἐπραξαν, διὰ τοῦ ποταποῦ καὶ ἐξοργιστικοῦ συναγωνισμοῦ των, παρὰ νὰ βοηθήσουν, τὴν καταρρέουσαν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν, εἰς τὸ νὰ διατηρήσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀπωλέσῃ εἰς τὴν πραγματικότητα. Καὶ ἂν τὸ εἶχεν ἀπωλέσῃ, αὐτὸ ὀφείλετο εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἑλληνο-βενετισμὸς ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, εἶχε διατηρήσει ἀθίκτους τοὺς προμαχῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ.

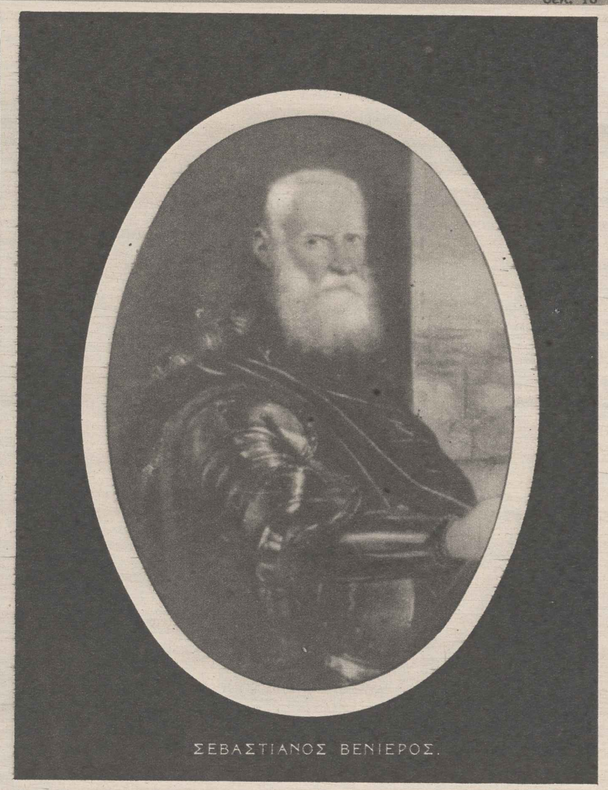
CAR. SCAR.

ἀκολουθεῖ

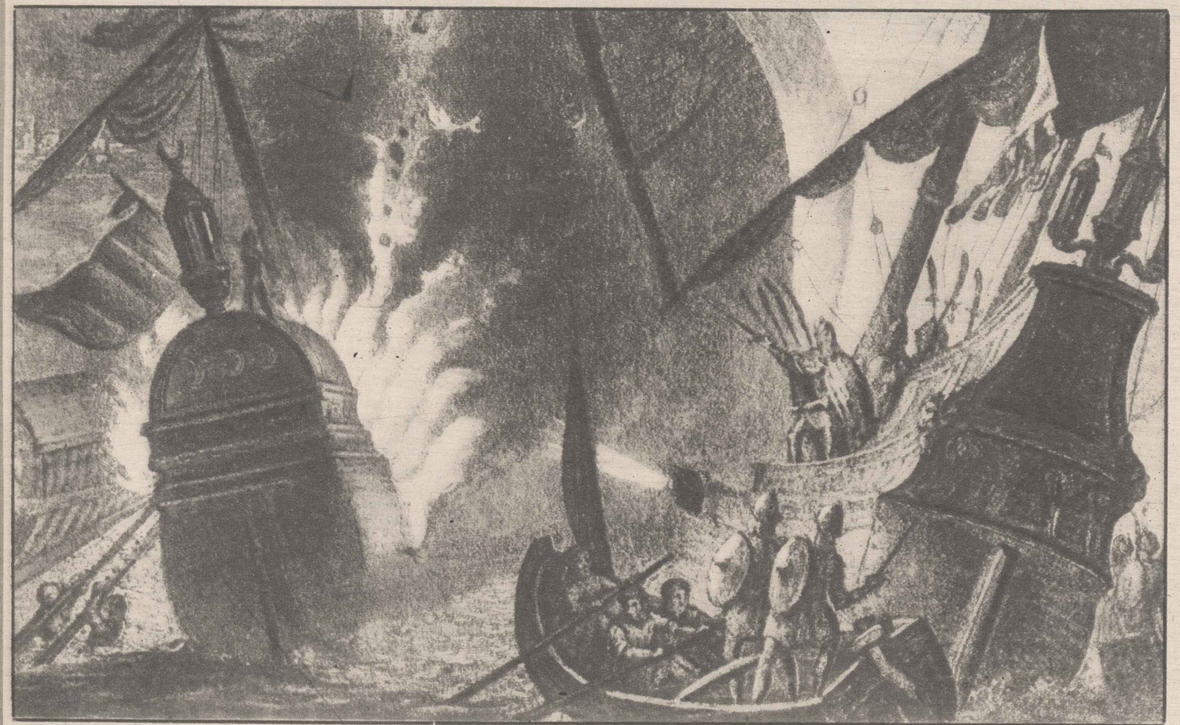

ΑΛΒΙΖΕ 1.ος ΜΟΤΣΕΝΙΓΚΟΣ.

ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ ΒΕΝΙΕΡΟΣ.

Οι ΔΥΟ μεγάλοι Βενετοὶ Δόγαι οἱ ὡδηγήσαντες τὴν Βενετίαν εἰς τὴν δόξαν τῆς Ναυπάκτου, τὴν ἀποτελέσασαν σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου.

ΕΝΔΟΞΑ κατορθώματα τοῦ Δόγη Φραγκίσκου Μοροζίνη, ἥρωος τῆς ἀνδρείας ὑπερασπίσεως τῆς Κρήτης τὸ 1666. Ὁ Φραγκίσκος Μοροζίνη, μετὰ εἴκοσιν ἔτη ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ «Πελοποννησιακοῦ» διὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ Μωρέως, τὸν ὁποῖον κατόρθωσε ν' ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μαχόμενος νικηφόρως ἐπὶ τέσσαρα ἔτη. Ἡ κατοχὴ τοῦ Μωρέως καὶ τῶν Ἑλληνικῶν νήσων συνετέλεσε εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ τῆς Ναυπάκτου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐθυσιάσθη ὁ βενετὸς ναύαρχος Αὐγουστῖνος Μπαρμπαρίγκος, κατέστρεψε τὸν θρύλλον τοῦ ἀηττήτου τῶν μουσουλμάνων, καὶ ἀνεχαίτησε τὴν περαιτέρω πορείαν των εἰς τὴν Μεσόγειον. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα κατορθώματα, τὰ συντελεσθέντα ἀπὸ τοὺς Λατίνους, διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ ἡ κυρία δόξα πρέπει νὰ καταλογισθῇ εἰς τὴν Δημοκρατίαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τῆς Βενετίας

ΔΙΑΤΙ ΒΟΜΒΑΡΔΙΖΕΤΑΙ Η ΜΑΛΤΑ

Ὁ ρόμβος τῶν κινητήρων γίνεται ἐκκωφαντικός. Τὸ ἕν κατόπιν τοῦ ἄλλου, τὰ ἀεροπλάνα γλυστροῦν ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐξορμήσεως, ἀποσπῶνται ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ καταπίνονται ἀπὸ τὴν νύκτα. Πηγαίνουν νὰ βομβαρδίσουν τὴν Μάλταν.

Ἡ συνέντευξις, ἄνω τῆς Μάλτας, εἶναι διὰ τὴν ὥραν Χ. Πρέπει νὰ φθάσουν ὅλα ὁμοῦ, ἐκ διαφόρων διεθύνσεων, διὰ νὰ παραπλανήσουν τ'ἀκροαζόμενα ἀερόφωνα καὶ νὰ ἐξαπατήσουν τοὺς ραδιοεπισημαντάς. Ἕκαστον ἀεροπλάνον ἔχει ἤδη καὶ τὸν στόχον του. Πιλότος καὶ πυροβολητὴς εὑρίσκονται μὲ τὰ νῶτα των ἡνωμένα σχεδὸν καὶ μὲ τὸ ἀκουστικὸν μηχάνημα προσηρμωσμένον ἐπὶ τῆς γλωττίδος.

Ἡ Μάλτα εὑρίοκεται, μόλις εἰς ἀπόστασιν 95 χιλ. ἀπὸ τῆς Σικελίας. Κάποτε, θὰ ἦτο ἴσως ἡνωμένη μετ' αὐτῆς. Ἡ Ρώμη τῆς ἔδωσε τὴν γλῶσσαν της καὶ τοὺς νόμους της, χριστιανὸς ἀπόστολος τὴν ἠθικήν της. Εὑρίσκεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ δρόμου μεταξὺ τῶν δύο ὠκεανῶν. Ἡ Ἀγγλία τὴν κατέστησε τρομερωτέραν ἀπὸ τὸ Γιβραλτὰρ καὶ τὸ Χόγκ-Κόγκ. Ἡ Μάλτα εἶναι τώρα μία ναυτικὴ βάσις πρὸς καταστροφὴν καὶ μία ἀεροπορικὴ βάσις πρὸς ἀχρήστευσιν.

Κάποιος, διαβάζων αὔριον τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς Ἀνωτάτης Ἰταλικῆς Διοικήσεως θὰ διερωτηθῇ διατὶ ἡ Μάλτα ἐβομβαρδίσθη ἀκόμη μίαν φοράν. Πῶς δὲν κατεστράφη ἀκόμη. Πῶς δὲν μετεβλήθη ἀκόμη εἰς καπνίζοντα σωρὸν ἐρειπίων. Ἐρωτήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἤδη ἀπαντᾶ πλήρως τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἀγγλικὸς στόλος ἐδέησε νὰ συσπειρωθῇ ὁριστικῶς, εἰς τὴν ἀπωτάτην ἀνατολικὴν γωνίαν, διαφυλάττων τὰς ὁδοὺς τῶν ὑποδουλωμένων καὶ λεηλατημένων Ἰνδιῶν, ἐκεῖ ὅπου ἡ Τουρκία σχηματίζει μίαν μεγάλην λαβήν, εἰς τὴν συνάντησιν τῶν δύο Ἠπείρων, ὡς γέφυρα (ἀγυροβολημένη εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν) δια τῆς ὁποίας διῆλθον οἱ μεταναστεύσαντες λαοὶ τῆς ἀρχαιότητος.

Ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐμποδισθοῦν αἱ ἀγγλικαὶ ναυτικαὶ δυνάμεις ἐπιφανείας, νὰ σταθμεύουν εἰς Μάλταν, νὰ ἀνεφοδιάζονται μετὰ τὴν ἐπιστροφήν των ἀπὸ τὰς πολεμικάς των ἀποστολάς, νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐπισκευὴ τῶν πλοίων, νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἀξιοποίησις ὅλων τῶν λεπτῶν ἐξαρτυμάτων, τῶν ὁποίων ἔχουν ἀνάγκην. Καὶ ὁ σκοπὸς αὐτὸς ἐπετεύχθη.

Ἡ Μάλτα δὲν ἀντιπροσωπεύει πλέον διὰ τὰ βρεττανικὰ πολεμικὰ πλοῖα, παρὰ ἕνα «σταθμὸν πρώτων βοηθειῶν», εἰς περίπτωσιν ἀπολύτου ἀνάγκης. Ὁ ἀγγλικὸς αὐτὸς σκορπιός, ποὺ παραμονεύει εἰς τὰ κατώφλια τῶν Ἰταλικῶν οἰκιῶν, τώρα πλέον δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ βλάψῃ.

Ἡ ἀπόδοσις τῆς Μάλτας καὶ ὡς ἀεροπορικῆς βάσεως ἐστείρευσε. Πρέπει ἐπίσης νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ ἐγκαταστάσεις μιᾶς ἀεροπορικῆς βάσεως, εἶναι κινηταὶ καὶ εὔκολα δύνανται ν'ἀποκρυφθοῦν, ὅτι τ'ἀεροπλάνα δύνανται νὰ μεταμφιεσθοῦν καὶ ὅτι εἰς τὴν Μάλταν ὑπάρχουν πολλαὶ ὑπόγειοι ἐγκαταστάσεις κ' ἑπομένως ὅλον τὸ σύστημα, τὸ ἀπαρτίζον μίαν ἀεροπορικὴν βάσιν εἶναι πολὺ ὀλίγον τρωτὸν καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ εὑρίσκεται ὑπὸ συνεχῆ ἔλεγχον καὶ ὑπὸ συνεχῆ βομβαρδισμόν, διὰ νὰ καταπαρθῇ τὸ πεδίον τοῦ ἀεροδρομίου μέ ὅπως καὶ μὲ τοὺς μαύρους κρατῆρας τῶν ἐκκρήξεων, οὕτως ὥστε νὰ δυσχεραίνεται, τόσον ἡ ἀπογείωσις ὅσον καὶ ἡ προσγείωσις τῶν ἀεροπλάνων. Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ βομβαρδίζεται συνεχῶς, πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τοῦ προβλεπομένου διὰ τὴν ἐπισκευὴν χρόνου, μὲ μεθοδικὴν καὶ συστηματικὴν ἀκρίβειαν. Τὸ αὐτὸ καὶ ὅταν αἱ Ἰταλικαὶ νηοπομπαὶ πρόκειται νὰ διασχίσουν τὴν Μεσόγειον ἢ ὅταν λαμβάνουν χώραν ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ἀφρικανικὴν ἀκτήν, διὰ νὰ μὴ δύναται οὔτε ἕνα ἀεροπλάνον ν'ἀπογειώνεται ἢ νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν βάσιν του. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὴν τὴν νύκτα Ἰταλικὰ ἀεροπλάνα θὰ βομβαρδίσουν τὴν Μάλταν.

Ἡ Μάλτα τώρα πλέον, δὲν εἶναι μακρυά. Εἰς ἴσα διαλείμματα, τ' ἀεροπλάνα ραδιοτηλεγραφοῦν εἰς τὴν βάσιν. Ὁ λαμβάνων τὰς διαβιβάσεις ξεύρει τώρα ὅτι πρόκειται νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν κόλασιν. Ἡ νῆσος εἶναι μόλις ἕνα σημεῖον ἐντὸς τῆς ἀπεράντου θαλάσσης. Ἔχει μῆκος μόλις 27 χιλιομέτρων καὶ πλάτος 13 χιλ. Οἱ Ἰταλοὶ ὅμως πιλότοι δὲν ἐλάθευσαν.

Ἐκεῖ κάτω ἤναψαν ἕνα ἐρυθρὸν φῶς ποὺ πάλλει. Μία σκοτεινὴ παῦσις ποὺ ὁμιλεῖ μεταξὺ δύο παλμῶν. Ἡ Μάλτα ὅμως εἶναι ἀκόμη σιωπηλή, περιμένει. Ἡ διοίκησις τοῦ πύργου ἐλέγχου εἰδοποιεῖ καὶ διευθύνει τὰ ἐν πτήσει ἀγγλικὰ καταδιωκτικά. Οἱ πιλότοι σβύνουν τοὺς κινητῆρας των τοὺς ξαναθέτουν εἰς κίνησιν, διὰ νὰ ἐξαπατήσουν τὰ ἀερόφωνα καὶ νὰ μὴ τὰ ἐπισημάνουν. Κινοῦνται ἐξ ὅλων τῶν διευθύνσεων ὅλοι ὁμοῦ. Ἡ Μάλτα παραμονεύει.

Αἰφνιδίως δύο προβολεῖς, ἀνάπτουν τὰς παραλλήλους δεσμίδας φωτός των καὶ τὰς ξαναβυθίζουν. Τώρα τ'ἀεροπλάνα πετοῦν ἐπ'ὀλίγον κατακορύφως, διὰ ν'αὐξήσουν τὴν ταχύτητα των: ἡ ἀκτὴ ἔρχεται ἰλιγγιωδῶς πρὸς συνάντησιν των, Καὶ πάλιν αἰφνιδίως ἀνάβει εἷς προβολεὺς καὶ παραμονεύει εἰς τ'ἀεροπλάνα. Περιέβαλε τὸ ἕνα ἐντὸς τοῦ φωτεινοῦ του κύκλου.

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη συγκεντρώνονται καὶ ἄλλαι παγίδες, Πρέπει νὰ ριφθοῦν ὁλοταχῶς πρὸς τὰ κάτω, ν'ἀρχίσουν οἱ ἐπιβαίνοντες νὰ φωνάζουν ἐκκωφαντικῶς διὰ νὰ διατηρήσουν τὸ αἷμα εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος καὶ νὰ μὴ λιποθυμήσουν.

Τὸ ἀεροπλάνον ἀπέφυγε τὴν παγίδα, τὰ καταδιωκτικὰ ὅμως ἐξορμοῦν ἐκ τῶν νεφῶν, ὡς ἀσημένια ἔντομα. Τώρα ὅμως τὰ ἀεροπλάνα κατακρημνίζονται ἐναντίον τῶν στόχων μὲ ἄγριον οὐρλιασμα τῶν κινητήρων καὶ τῶν πτερῶν. Πρέπει ν' ἀποφευχθοῦν τ' ἀερόστατα φραγμοῦ.

Πρέπει νὰ τὰ διασχίσουν καὶ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ καταχθόνιον αὐτὸ χάος ποὺ ὀνομάζεται «Ἡ Βαλλέττα» καὶ νὰ ἐπιπέσουν, ὡς τρομερὰ μετέωρα εἰς στρόβιλον πόνων. Ἔπειτα νὰ ξαναϋψωθοῦν, παρακολουθούμενα ἀπὸ τοὺς προβολεῖς καὶ ἀπὸ τὰ καταδιωκτικὰ νὰ ριφθοῦν ἐκ νέου πρὸς τὰ κάτω, μέχρι σχεδὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, καθ'ὃν χρόνον ἡ Μάλτα εἶναι ἕνας ἀναβρασμὸς ἐκκρήξεων, ἐπὶ τοῦ ὁπλοστασίου, τῶν προκυμαιῶν, τῶν ἀποθηκῶν, τῶν πλοίων.

Τὰς στιγμὰς αὐτὰς τὸ πᾶν εἶναι τύχη. Μία ἀστραπὴ ἐλπίδων καὶ ἀγωνιῶν, φωτὸς καὶ σκιῶν, πόνων καὶ ἐξάψεων.

Τὸ πᾶν ἔγκειται εἰς τὸ φῶς τῆς τόλμης. Τὰ πρῶτα ἀεροπλάνα διαβιδάζουν τώρα τὴν ἐπίστροφήν των. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ἀνάπτονται φωτειναὶ ἀλύσεις. Ἐπιστρέφουν πλησίον τῶν συντρόφων, ποὺ τοὺς περιμένουν.

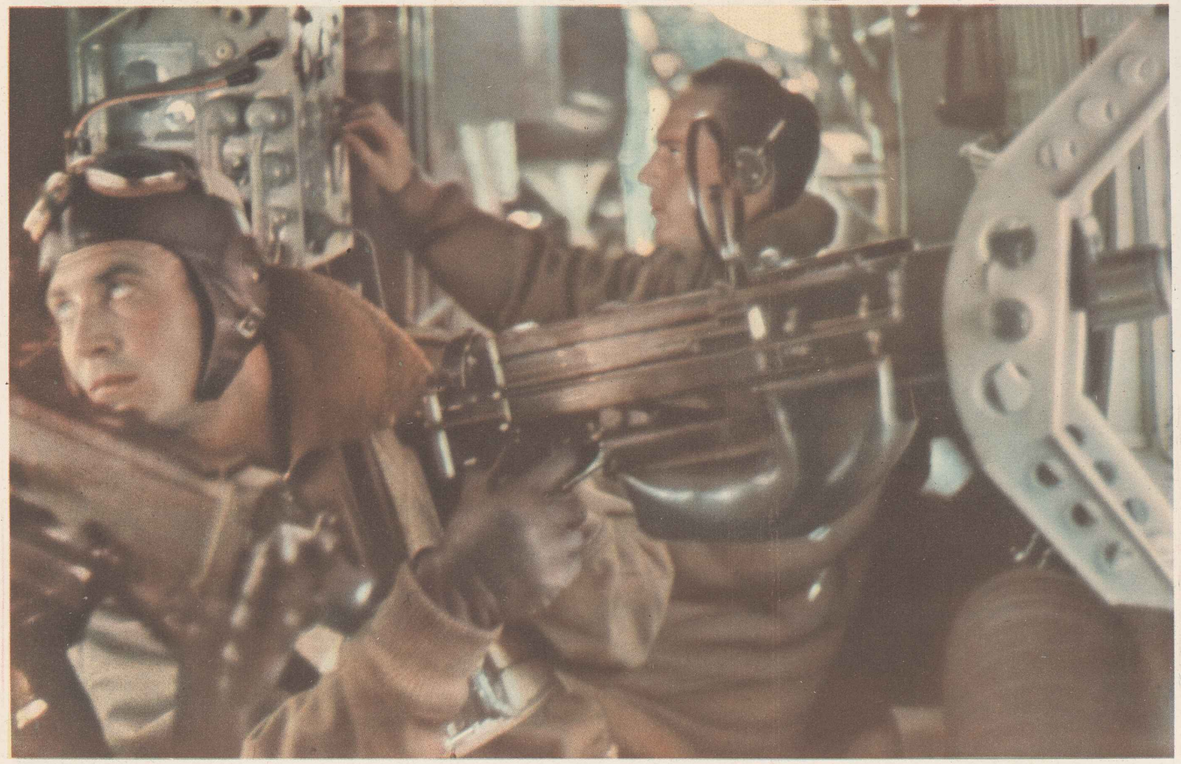
ROBERTO SCHEGGI

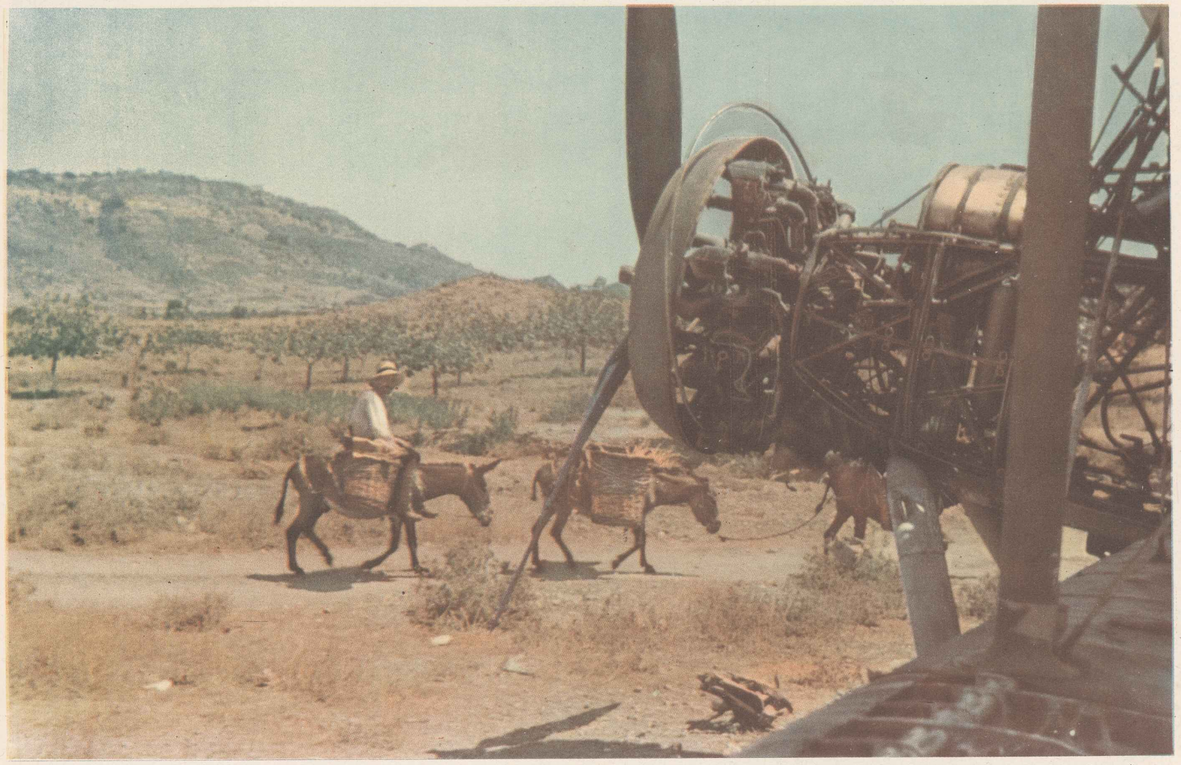
ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΤΟΥ ΜΙΚΑΜΠΑ

Ο ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ τῶν βομβαρδιστικῶν. Εἰς τὸ περιθώριον τοῦ ἀεροδρομίου, τὰ βομβαρδιστικὰ ἀναπαύονται. Τὰ τρομερὰ πολεμικὰ ὄργανα ὑφίστανται τὰς ἀπαραιτήτους φροντίδας, ποὺ ἀκολουθοῦν κάθε πολεμικὴν δρᾶσιν. Οἱ ἄνδρες ἐκτελοῦν τὰς ἐπιθεωρήσεις καὶ τὰς ἐπισκευάς.

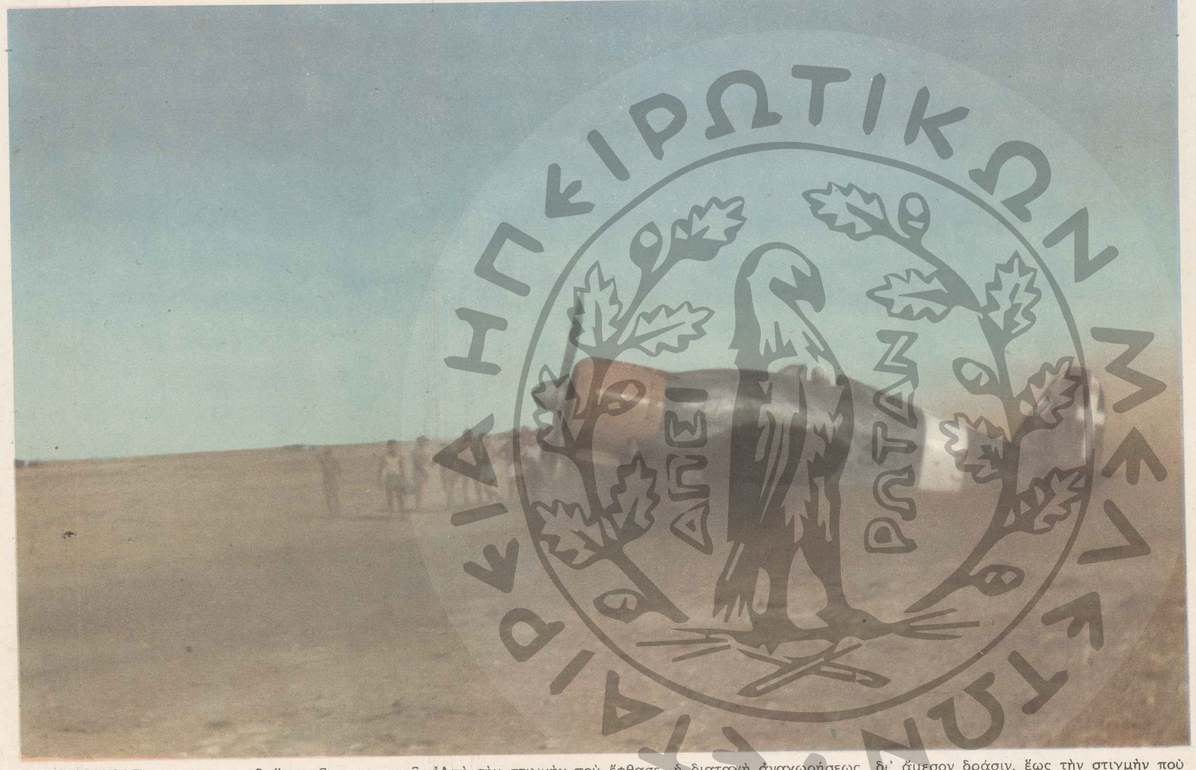
ΕΝ ΠΤΗΣΕΙ ὑπὲρ τὸ ἐχθρικὸν ἔδαφος. Οἱ πιλότοι προσέχουν τὴν πορείαν των, ὁ μυδραλλιοβολητὴς δὲν ἀποσπᾶ τὸ βλέμμα του ἀπὸ τὸ τμῆμα τοῦ οὐρανοῦ, ποὺ περιλαμβάνεται εἰς τὴν ὁρατότητά του. Ὁ ραδιοτηλεγραφητὴς εὑρίσκεται διαρκῶς εἰς ἐπαφήν, μὲ τὰ ἄλλα ἀεροπλάνα τοῦ σμήνους.

ΕΝΑ ΕΧΘΡΙΚΟΝ ἀεροπλάνον κατερρίφθη. Καθημερινῶς, εἰς ὅλας τὰς ζώνας ποὺ εἶναι θέατρον πολέμου ἡ ἀεροπορικῶν ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν, κάποιο ἀεροπλάνον καταρρίπτεται. Τὸ τρομερὸν ἐπιθετικὸν ὅπλον μετεβλήθη τώρα, εἰς σωρὸν σιδηρικῶν, μόλις ἐπισύρων τὴν προσοχὴν τῶν χωρικῶν.

Η ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΗ διὰ τὴν ἀναχώρησιν. Ὁ πιλότος, πρὶν ἐπιβῇ τοῦ ἀεροπλάνου, προσδένει τὸ ἀλεξίπτωτον. Ἐπὶ τοῦ στήθους του φαίνεται τὸ σῆμα τοῦ σμήνους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει: ὁ κάθε πιλότος εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ διακριτικὸν σῆμα ποὺ ἐνθυμίζει τὰ ἔνδοξα ἀνδραγαθήματα.

ΑΠΟΓΕΙΩΣΙΣ καταδιωκτικοῦ ἅμα τῷ συναγερχῷ. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ ἔφθασε ἡ διαταγὴ ἀναχωρήσεως δι' ἄμεσον δράσιν, ἕως τὴν στιγμὴν ποὺ τὸ καταδιωκτικὸν ἀπογειώνεται, παρῆλθον μόλις ὀλίγα λεπτά. Ἀνηγγέλθη ἐχθρικὸν ἀναγνωριστικὸν πρέπει νὰ ἐμποδισθῇ ἡ δράσις του.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

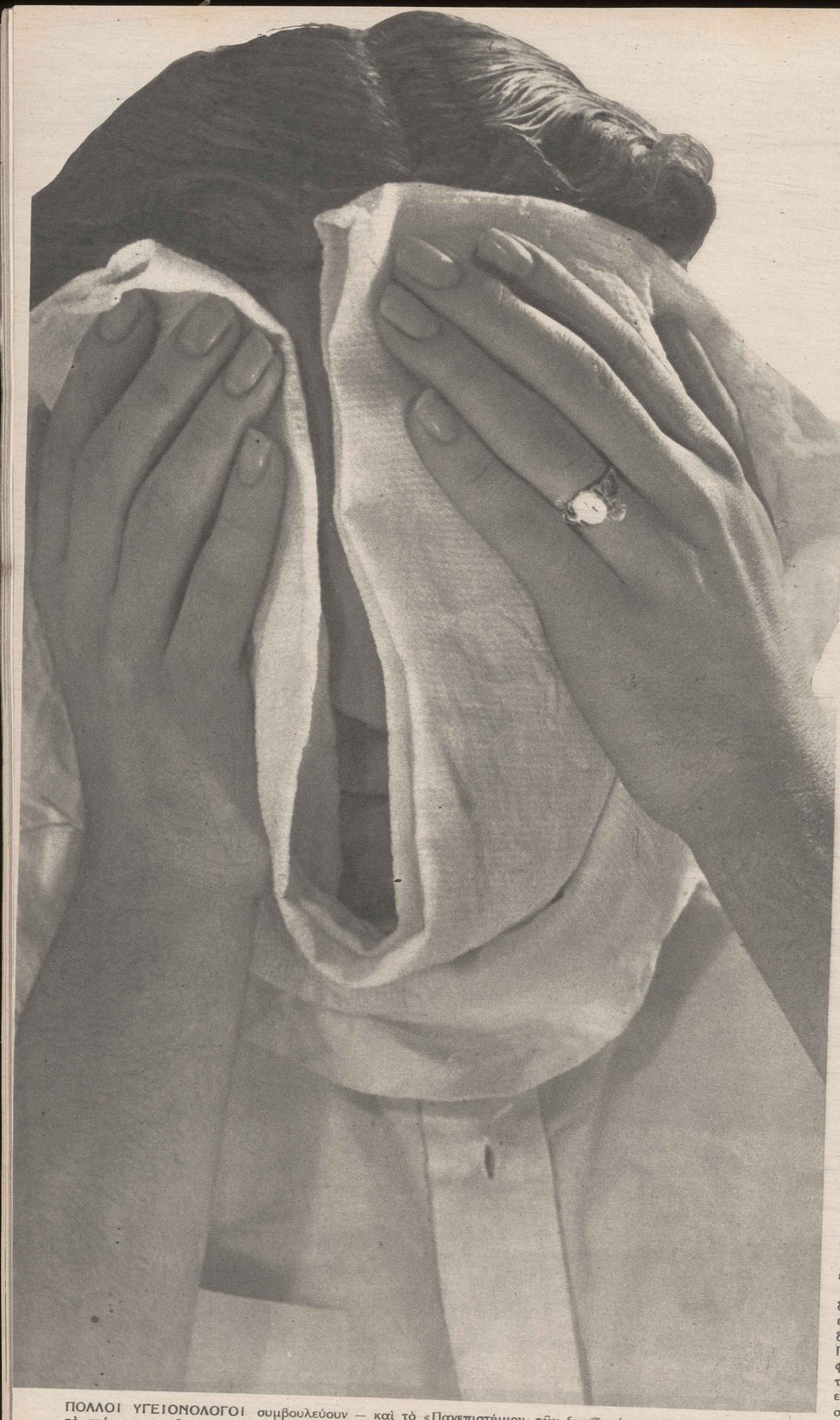
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ τῆς διακοπῆς τῆς δράσεως. Τὰ ἀεροπλάνα, μόλις ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις των, ὑποβάλλονται εἰς ἐπιθεώρησιν. Ἐκτὸς τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ ἐλαίου καὶ καυσίμου ὕλης, μηχανικοὶ καὶ τεχνικοὶ περιποιοῦνται ταχύτατα τὰ ἀεροπλάνα διὰ νὰ εἶναι ἐκ νέου ἕτοιμα.

ΚΑΤΟΠΙΝ πτήσεως, ἐντὸς τῆς καταιγίδος τῆς ἄμμου. Ὁ πιλότος ἐπέστρεψε ἀπὸ δράσιν, ἀφοῦ ἐπέταξε ἐπὶ μακρὸν εἰς τὸν οὐρανὸν ταραγμένον ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς ἀνέμους τῆς ἐρήμου. Εἶναι ἕτοιμος ν' ἀπογειωθῇ ἐκ νέου ἀλλὰ τώρα διψᾷ. Ἐπὶ δύο ὥρας ἀναμένει τὴν στιγμὴν αὐτὴν τῆς εὐτυχίας.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν γραμμὴν τὴν ὑπερασπιζομένην ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ στατεύματα εἰς Σόλλουμ, εὑρίσκονται καὶ αἱ ἀγγλικαὶ ἐγκαταστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀναταράσσονται διαρκῶς ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ βομβαρδιστικά, τὰ ὁποῖα κτυποῦν μὲ ἀκρίβειαν τὰ σπουδαῖα στρατηγικὰ σημεῖα.

ΤΕΛΟΣ

ΠΟΛΛΟΙ ΥΓΕΙΟΝΟΛΟΓΟΙ συμβουλεύουν — καὶ τὸ «Πανεπιστήμιον τῶν ξυριζομένων» θέτει εἰς ἐφαρμογὴν — τὸ σκέπασμα τοῦ προσώπου μὲ μίαν ζεστὴν πετσέταν, εὐθὺς μετὰ τὸ ξύρισμα. Αὐτὸ τονώνει τοὺς ἱστοὺς τοῦ προσώπου, προκαλεῖ συρροὴν τοῦ αἵματος καὶ δίδει ἕνα συναίσθημα εὐεξίας, ὄχι μόνον εἰς τὸ πρόσωπον ἀλλ' ὑγελᾶ εἰρωνικῶς γιὰ τὸ ἵδρυμα αὐτό, τὸ τόσον φιλανθρωπικόν, ὅπως τὸ «Πανεπιστήμιον τῶν Ξυριζομένων».

Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΞΥΡΙΣΜΑΤΟΣ

Τώρα τελευταία, γεννήθηκε ἕνα περίεργο ἵδρυμα: μία ἀληθινὴ καὶ πραγματικὴ σχολή, γιὰ ὅλους τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἰσχυροῦ φύλου, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν πιὸ ὀρθὴν τεχνικήν, διὰ ν' ἀπαλλάσσωνται ἀπὸ τὸ στόλισμα τῆς σιαγόνος (καὶ ὄχι μόνον τῆς σιαγόνος) μὲ ἐλάχιστον κόπον καὶ ἐνόχλησιν... Τέλος ἕνα εἶδος πανεπιστημίου διὰ τοὺς... αὐτοξυριζομένους.

Ἡ πρωτοβουλία, εἶναι εὔκολο νὰ τὸ φαντασθοῦμε, εἶχε ἀμέσως τὴν πιὸ κολακευτικὴ ἐπιτυχία. Τὰ μαθήματα ποὺ ἀποτελοῦνται ἀπὸ θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ μαθήματα, συχνάζονται ἀπὸ μεγάλον ἀριθμὸν μαθητῶν. Καὶ μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγονται ὄχι μόνον ἄνθρωποι νεαρώτατοι εὑρισκόμενοι ἀκόμη εἰς τὰ πρῶτα ξυρίσματα, ἀλλὰ καὶ ὥριμοι κύριοι μὲ σκληρὰ γένεια (ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ γένεια ποὺ μόλις τ' ἀγγίζει ἡ λάμα βγάζει σπίθες) βετεράνοι σκεπασμένοι μὲ ἀμέτρητες μικροὐτσικες ἁμυχὲς ποὺ τὰς ἔλαβον κατὰ τὴν καθημερινὴν μάχην ἐναντίον γενείων καὶ μυστάκων πολὺ σκληρῶν καὶ ζωντανῶν. Πρὸ παντὸς ἀρχίζουν τὰ θεωρητικὰ μαθήματα.

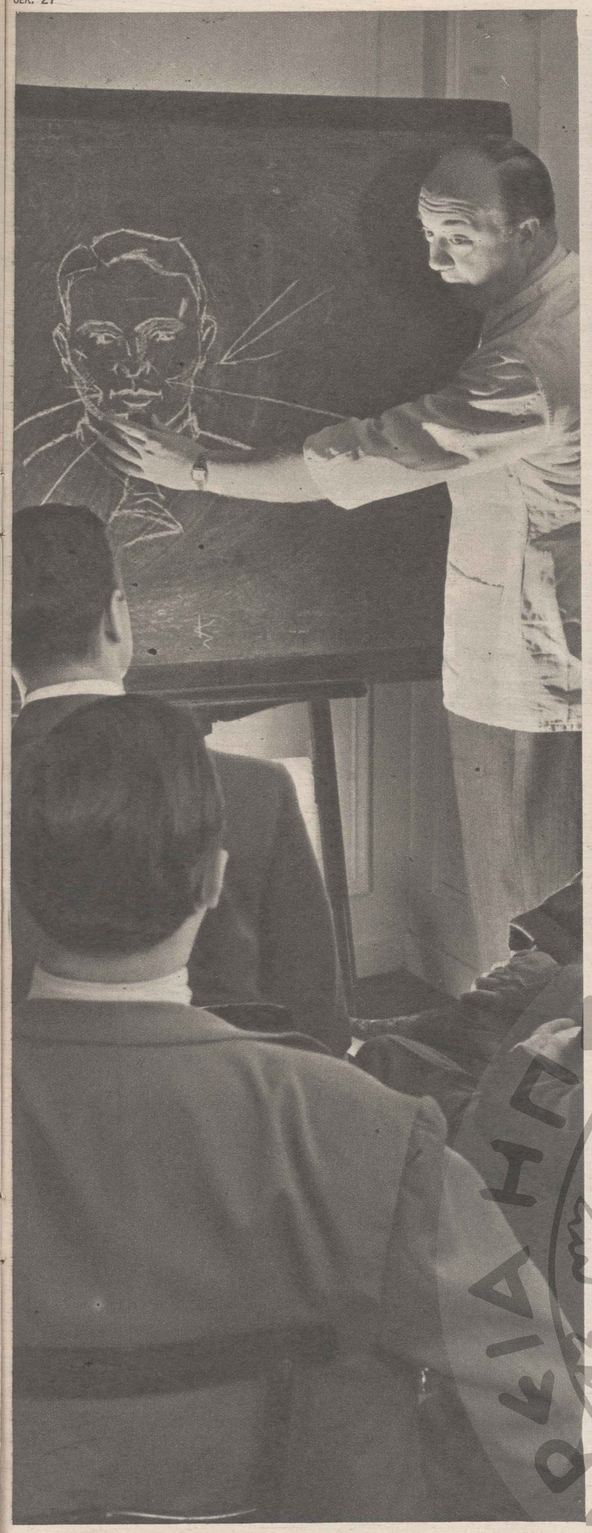
Κατόπιν ἐξετάζονται οἱ ὑγιεινοὶ κονόνες, ὁ πρῶτος ἐκ τῶν ὁποίων ἐπιβάλλει καθημερινὸν ξύρισμα, ἐπίσης καὶ ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου τὸ ξύρισμα γίνεται εὐκολώτερον καὶ περιωρίζεται αἰσθητὰ ὁ κίνδυνος τοῦ κοψίματος καὶ τοῦ γδαρσίματος. Ἡ ἔλλειψις τῶν ὑγιεινῶν κανόνων, περιπλεκομένη ἀπὸ τὰ κοψίματα καὶ τὰ γδαρσίματα, εἶναι δυνατὸν νὰ δώσῃ ἀφορμὴν σὲ ἀσθενείας, ἐνίοτε ἀρκετὰ σοβαράς, ὅπως τὸ κοινὸν φυμάτιον καὶ ἡ τριχοφυτικὴ σύκωσις.

Τὸ φυμάτιον εἶναι ἀσθένεια τοῦ δέρματος, συναντωμένη συχνὰ εἰς τοὺς νέους, μεταξὺ 15 καὶ 25 ἐτῶν προέρχεται δὲ ἀπὸ φλόγωσιν τῶν στεατογόνων ἀδένων καὶ τῶν θυλακωδῶν ἀδένων καὶ φανερώνεται ἀπὸ μίαν ἀλγεινὴν σκλήρυνσιν τοῦ δέρματος καὶ ἀπὸ ἄφθονον ἔκκρισιν λιπαρᾶς οὐσίας.

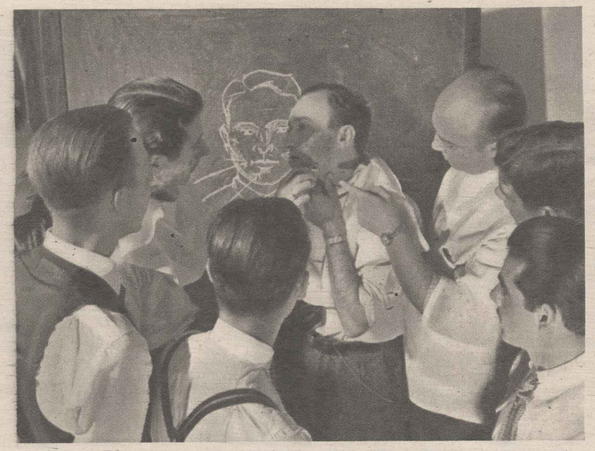
Ὅταν προετοιμασθοῦν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ ἀδαεῖς, ἀρχίζει ἡ σειρὰ τῶν πρακτικῶν μαθημάτων. Οἱ μαθηταὶ κάθονται γύρω ἀπὸ ἕνα μεγάλο τραπέζι πάνω στὸ ὁποῖον ὑπάρχουν ὅλα τὰ χρειώδη διὰ τὸ ξύρισμα: ξυράφια κοινά, ξυράφια ἀσφαλείας, κρέμες διάφορες, πινέλλα, ὑγρὰ καὶ πομάδες, στυπτικὰ καὶ ἀποστειρωτικά, λάμες διαφόρου σκληρότητος καὶ ἐλαστικότητος, καθρέπται σὲ διαφόρους θέσεις, ποὺ ἀνταναικλοῦν ταυτοχρόνως τὸ πρόσωπον, ἀπὸ διαφόρους γωνίας καὶ ἐφ' ὅσον προχωρεῖ ἡ διδασκαλία, ἐπιβάλλει καὶ μίαν ὡρισμένην τοποθεσίαν καὶ ἐξακολουθεῖ ὁλόκληρος ἡ διαδικασία.

Ἕξη ἢ ἑπτὰ μαθήματα ἀρκοῦν διὰ νὰ μάθῃ ὁ μαθητὴς νὰ ξυρίζεται εἰς τὴν ἐντέλειαν. Ἡ μέθοδος ἀπεδείχθη, ὡς λέγεται, ἀνυπέρβλητος. Πρόσφατοι στατιστικαὶ μᾶς πληροφοροῦν ὅτι εἰς μίαν μεγάλην πόλιν τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης, σχεδὸν 53000 εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ξυρίζονται σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας τοῦ «Πανεπιστημίου τῶν ξυριζομένων», ὅπως ἐβαπτίσθη ἡ περίεργος αὐτὴ σχολή. Καὶ τίποτα δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ τὸ πιστεύσωμεν.

G. MON.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΜΑΘΗΜΑ ἀρχίζει. Ὁ διδάσκων ἀποδεικνύει, ἐπὶ τῇ βάσει στερεῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων καὶ καλῶν ἀνατομικῶν, τοὺς κινδύνους ποὺ μπορεῖ νὰ προέλθουν ἀπὸ μίαν λανθασμένην τοποθέτησιν τῆς λάμας ἐπὶ τῆς σιαγόνος, γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνθυμοῦνται πάντοτε ὅτι ἡ διεύθυνσις τῶν τριχῶν τείνει πάντοτε πρὸς τὸ κάτω μέρος, πρὸς τὴν σιαγόνα.

ΤΙ ΣΑΣ ΕΙΧΑ ΕΙΠΗ; λέγει ὁ διδάσκαλος. Νὰ ποιὸ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα, ὅταν ἔχετε ἀλλοῦ τὸν νοῦ σας ὅταν ἐγὼ μιλῶ. Εἰς τὴν πρώτην πρακτικὴν ἐφαρμογήν, αὐτὸς ὁ κύριος ἀπεδείχθη ἀπρόσεκτος καὶ τώρα ὑφίσταται τὰς συνεπείας. Τοποθέτησις τῆς μηχανῆς, σὲ μία λανθασμένη γωνία τῶν παρειῶν, θὰ πῇ κόψιμο καὶ οἱ συνέπειες συχνὰ εἶναι σοβαρές.

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ἔφερε, τώρα πλέον τοὺς μαθητάς του, σχεδὸν εἰς τὸ ὕψος του. Δυνατὸν νὰ δώσῃ μίαν γνώμην στὸν ἕναν, νὰ κάμῃ μίαν ἐλαφρὰν παρατήρησιν στὸν ἄλλον, ἀλλὰ δὲν ξεφωνίζει πλέον καὶ οὔτε τοῦ δίδεται εὐκαιρία νὰ χάσῃ τὴν ὑπομονήν του. Ἀκόμη ἕνα δυὸ μηθήματα καὶ οἱ μαθηταί του θὰ μποροῦν νὰ ξυρίζονται τέλεια μόνοι των, χωρὶς κίνδυνον.

ΕΧΕΙ ΜΕΓΑΛΗΝ ΣΗΜΑΣΙΑΝ ἡ ἐπάλειψις τοῦ προσώπου μὲ κρέμαν ξυρίσματος. Ὅποιος προτιμᾶ τὸ πινέλον, πρέπει πάντοτε νὰ κάμνῃ μίαν πυκτὴν σαπουνάδαν, ποὺ ὑποχρεώνει κάθε τρίχαν νὰ στέκεται ὀρθὴ ἔως ὅτου φθάσει ἡ λάμα καὶ τὴν κόψῃ. Εἶναι ὅμως πάντοτε προτιμώτερα μία καλὴ κρέμα ξυρίσματος, χωρὶς πινέλλο, ἡ ὁποία ν' ἀλείφεται ἐπὶ τοῦ προσώπου.

ἀκολουθεῖ

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ ἀρχίζει νὰ ἐπωφελεῖται, ἀπὸ τὴν νέαν μέθοδον ποὺ τοῦ ἐδιδάχθη. Ἡ μηχανὴ ἔχει πράγματι τὴν δέουσαν κλίσιν καὶ ὁ κίνδυνος τοῦ κοψίματος ἢ τοῦ γδαρσίματος ἀποφεύγεται. Εἶναι πολὺ χρήσιμος ὁ τριπλὸς καθρέπτης, ποὺ τοῦ ἐπιτρέπει νὰ βλέπῃ μ' εὐκολίαν τὰς παρειάς του καὶ τὰ σημεῖα ὅπου φυτρώνουν αἱ τρίχαι. ΟΧΙ, ΟΧΙ ΕΤΣΙ, λέγει ὁ διδάσκαλος. Θὰ κόψετε τὸ μισό σας πρόσωπο, ἀγαπητὲ κύριε, ἂν ἐξακολουθεῖτε νὰ ξυρίζεσθε κρατώντας τὴν μηχανὴν εἰς τὴν γωνίαν ποὺ εἴσθε συνειθισμένος. Δῶστε σὲ μένα τὸ ξυράφι: εἶναι ἁπλούστατο, κυτάξτε ἐδῶ, ἔτσι, μ' αὐτὴ τὴν κλίσι δὲν εἶναι δυνατὸ πιὰ νὰ κοπεῖτε, καὶ τὸ ξύρισμα γίνεται εὐχάριστον

ΤΕΛΟΣ

ΤΑΞΙΔΙ ΜΕ ΑΜΑΞΑΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΝ

Ἡ περιοχὴ τῆς Σιένας τοῦ Γκροσέτο καὶ τῆς Μαρέμας κατέκτησαν κατ'αὐτὸν τὸν τρόπον, τὴν πιστὴν καρδίαν μου καὶ τὸ ὅ, τι τὰς ξαναβρῆκα ὅλας μαζύ, εἰς ἕνα βιβλίον, κατανοημένας καλὰ καὶ κατὰ βάθος, μὲ τὰ χρώματα, τὰς γραμμάς των καὶ τὰ μαραμένα ἀρώματά των, ἤτο δι' ἐμὲ ἑορτή. Ἀπὸ τὰς σελίδας τοῦ «Ταξιδι μὲ ἅμαξαν λεωφορεῖον» (ἔκδοσις χωρική, τοῦ Ἀτίλιο Βαλέκη, πεζὰ τοῦ Παύλου Τσεζαρίνη) ἀναπηδᾶ μία Ἰταλία ἀπὸ τὰς πλέον ἀρχαίας καὶ τὰς πλέον πολιτισμένας. Ὁ Παῦλος Τσεζαρίνη ἐνίκησε δικαίως, τὸ 1938 δύο φιλολογικὰ ἔπαθλα μ'ἕνα μόνον μικρὸν τόμον, ποὺ ἦτο «ὁ ἄνθρωπος στὴ θάλασσα». Ἐγεννήθη συγγραφεύς, ὅπως λέγεται, ἀλλὰ κρίνω ὅτι ἕως σήμερα δὲν ἀνεγνώρισε ὁλότελα τὸν ἑαυτόν του. Γράφων μεταχειρίζεται ἀκόμη εὐχαρίστως, τὰς παλαιὰς γλωσσικὰς θωπείας, τῆς τοσκανικῆς διαλέκτου, εἰς σημεῖον ὥστε ἐγὼ τοσκάνος πολὺ συχνὰ δὲν ἐννοῶ τὰς πολὺ γευστικὰς ἐκφράσεις του, συλλεγείσας ἀπὸ τὴν ζωὴν ἑνὸς τοπικοῦ ἰδιώματος, ποὺ δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ γλῶσσα. Ὅσαν ἀφορᾶ τὰς φιλοδοξίας του, πολλὰς φορὰς ἱκανοποιεῖται μ'ἕνα σχέδιον ταλαντευόμενον μεταξὺ τοῦ «Σιδηρουργείου τῶν ἀγρυπνιῶν, καὶ τοῦ «Ἀπαλοῦ τοῦ Λεμόνιο» (ὅπως εἰς τὸ διήγημα ποὺ δίδει τὸν τίτλον εἰς τὸ βιβλίον) Νομίζω ὅτι εἶναι αἱ ὀλιγώτερον εὐτυχεῖς στιγμαί του: μ'ἕνα ὕφος τοῦ ὀκτακόσια, τόσον εἰλικρινὲς, ὅσον δὲν χωροῦν δυναταὶ ἐκπλήξεις. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς τέχνης «τῆς μικροτέρας» προεξοφληθήσαν πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀρχήν, δὲν ὑπάρχει θεραπεία. Δυνάμεθα μόνον νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν ἔξυπνην ἀξίαν τοῦ συγγραφέως, καταβληθείσαν εἰς τὸ νὰ χρωματίσῃ ὡρισμένας ἁπλὰς καὶ εὐχαρίστους ἀνθρωπίνους συγκινήσεις. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ὅμως, τῶν μικρῶν κηλίδων, δὲν παρῆλθον ματαίως σαράντα χρόνια. Καὶ συνέβῃ ὥστε ν'ἀναζητήσωμεν τὸν σημερινὸν Τσεζαρίνη, ἐκεῖνον ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ τρόπους καὶ σκέψεις σημερινάς, μίαν ἰδικήν του ἐπίκαιρον γνῶσιν τῆς τέχνης.

Λέγω τῆς τέχνης, διότι ἡ ζωὴ ἐκεῖ κάτω, εἰς τὰ χρυσᾶ ἐκεῖνα τοπεῖα, εἶναι ἀκίνητος εἰς ἕνα χρόνον ἀναλλοίωτον: καὶ γνωρίζω ἐκ πεῖρας πόσον δὲν εἶναι ἀπολύτως φιλολογική, ἡ θέσις ἑνὸς Καρδαρέλλη εἰς Ταρκουΐνια, ἐπειδὴ ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶδα μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου τοὺς ἐτρούσκους νὰ μοχθοῦν εἰς τὸ Μπαράτη (συμβουλεύω τὴν τοποθεσίαν εἰς τὸν Τσεζαρίνη). Καὶ ὁ Γκαβράνο, ὁ Φυλλονίκα, ὁ Ταλομόνο, ὁ Πορτ' Ἔρκολε, ἀποτελοῦν πράγματι μίαν αἰωνίαν ἰταλικὴν πεντάδα, τὴν πλέον σιωπηλὴν καὶ στερεὰν δόξαν τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ ἁρμονικῶν δοξῶν τοῦ κόσμου. Τώρα, σκεπτόμενος ἐκ νέου τὴν πονηρὰν καὶ προφυλακτικὴν ὡραιότητα τῶν μερῶν αὐτῶν καὶ τὴν πυρακτωμένην ξηρότητα τῶν κατοίκων τῆς Σιένας, ποὺ εἰς τὸ βιβλίον ἐκφράζεται μὲ μίαν τελείαν ἀνάμνησιν τοῦ Ἁγ. Βερναρδίνου, θὰ ἤθελα νὰ συμπεράνω ὅτι ἡ καλλιτέρα πλευρὰ τοῦ Τσεζαρίνη καὶ τὸ μέλλον του εἶναι ἐκεῖ ὅπου ἀπαλλάσσεται ἀπὸ πέριγραφικὴν καὶ γραφικὴν εὐχαρίστησιν διὰ νὰ θίξῃ ἀπ'εὐθείας τὴν ὕλην, μὲ ἀνεπίδευτον λεκτικόν, μὲ παλμὸν ἡμερολογιογράφου.

Πράγματι δὲ πλησιάζει, εἰς παρομοίας στιγμάς, πρὸς ἕναν ἄλλον πατριώτην του τῆς ἐποχῆς του, πολὺ προικισμένον, τὸν Μπιλένκη ἀπὸ τὸν ὁποῖον, κατὰ τὰ ἄλλα διαφέρει πολύ: ἔχουν ἕνα κοινὸν βάθος ρεαλισμοῦ, μίαν συγκεκριμένην ποιητικὴν εὐχέρειαν ἠσκημένην ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἄνευ μεσαζόντων. Ὅταν σκέπτομαι ὅτι ἡ πρώτη μου ἀνακάλυψις εἰς τὴν τέχνην ἦτο ὅτι ἀντελήφθην εἰς τὸν Δάντην, πῶς μετεχειρίζετο ὡρισμένα οὐσιαστικά, ἐπαναδημιουργῶν αὐτὰ εἰς ἀπόλυτα, τότε μοῦ φαίνεται ὅτι ξεύρω τι μπορεῖ νὰ ζητήσῃ τις ἀπὸ ἕνα τοσκάνον, ἀκόμη καὶ σύγχρονον: μίαν ὑποχρέωσιν τῆς ἰδίας φύσεως, κλασικήν. Ἀκούσατε τὸν Τσεζαρίνη: «Ἔπερνε δύο στάμνες ἀπὸ κλαδιά, ἔκλειε τὸ σπίτι καὶ κατέβαινε στὸν κῆπο. Ἔκαμνε ψύχρα, ξεχώριζαν τὰ κτήματα μὲς στὸ σκοτάδι, ἀπὸ τὴ θέση τῶν φώτων. Στὸ πηγάδι ὁ Σάμπος ἦταν ξαπλωμένος κατὰ γῆς, κ'ἐγὼ γύριζα τὴ βρεμένη ἁλυσίδα, ποὺ τραβοῦσε, παραμονεύοντας νὰ φανῇ ὁ γυαλιστερὸς κουβᾶς, ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ ἄνοιγμὰ τοῦ πηγαδιοῦ. Κάποτε ἀκουμπούσαμε στὸ λαιμὸ τοῦ πηγαδιοῦ γιὰ ν'ἀκούσουμε τοὺς ἀγρούς.»

Στάμνες, ψύχρα, κτήματα, φῶτα, ἁλυσίδα νὰ ἕνας ὁλόκληρος κόσμος γεμάτος ἀπὸ ἐσωτερικὴ ζωὴ καμωμένος μόνον μὲ μίαν σκληροτάτην πίστιν εἰς τὰς λέξεις.

CORRADO PAVOLINI

Νυκτερινὸς φράκτης

Ξάπλωσε σιμὰ σὲ μένα, ἀγαπημένη ὕπαρξη.
Ἡ νύχτα, τριγύρω, εἶν' ἕνας κουρασμένος βάλτος
ποὺ τριγυρνᾶ μὲ φράχτες τὸ ξαπόστασμα σου.
Σὰν θὰ σὲ ξεχάσω μένει τουλάχιστο
στὶς αἰσθήσεις μου ἡ τέρψη τοῦ ἥσυχου ὕπνου
ποὺ κάμνει τὸ σῶμα σου ἕνα ἀλαφρὸ ἄγαλμα.
Ροδόχρυση σὰν τὰ βρεμένα νούφαρα
ἀπ' τὴν αἰματένια ἀντανάκλαση τῆς δύσης,
ἐπιπλέεις ἀνάλαφρα στὴ νύχτα.
Ἡ ψυχὴ τρέμει στὰ κλειστὰ βλέφαρα
σὰν τὴν στερνὴ ἀχτίδα ἀνάμεσα στὰ σύννεφα.

Γρήγορα, ἀνήσυχοι, παρμένοι ἀπ' τὴν ἅρπαγη
ροὴ τοῦ χρόνου, καὶ μεῖς θὰ γυρίσουμε
στὶς δίνες τῆς μέρας δίχως ἀνάπαυση:
τώρα ζῆ μέσα μου παληὰ ἡσυχία ἀνθρώπου
ποὺ ξαγρυπνᾶ τὴ συντρόφισσα, ποὺ κοιτεται
κι' ἀλλάζει σὲ δύναμη τὴ τόση τρυφεράδα της.
Κ'ἐνῶ ἡ σκιὰ γιομίζει τὸ δάσος
λάμπουν τ' ἀστέρια κοντὰ στὰ κροτάφια σου,
μὲς στὸ κεφάλι μου οἱ σκέψεις γιορτάζουν.

ADRIANO GRANDE

Ὁ Ἀδριανὸς Γκράντε ἐγεννήθη εἰς Γένουαν τὴν 1ην Ἰουλίου 1897. Ἔγραψε δύο βιβλία «Ποιήματα στὴν Ἀφρικὴ καὶ Ἡ λεγεὼν Παρίνη. Προηγουμένως εἶχε δημοσιεύσει μερικοὺς τόμους στίχων. Περιπέτειες (Τουρῖνον 1927) Ὁ Πράσινος Τάφος (Τουρῖνον 1930). Σύννεφα στὴν ὀχθη» (Γένουα 1933) Ἀπὸ τὴν βροχὴν στὸν Ἥλιο (Λαντσιάνον 1930). Προσφάτως ἐδημοσίευσε Εἰκόνες τῆ Γένουας (ἔκδοσις Λατζιπε Τουρίνου).

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ PALAZZESCHI

Ὁ Παλατσέσκη εἶναι ἴσως ὁ μαναδικὸς μεταξὺ τῶν συγχρόνων Ἰταλῶν συγγραφέων ὁ μὴ ἄξιων ἕνα συμπέρασμα διὰ τὸν κόσμον του, μίαν ἠθικὴν ποὺ νὰ θέτῃ τέρμα εἰς τὴν ἤδη γενομένην γνωριμίαν του ἢ τὴν ἤδη ἐξαντληθεῖσαν. Θὰ ἐλέγαμεν μὲ φαινομενικὸν παραδοξολογισμὸν ὅτι ὁ Παλατσέσκη παραδέχεται ὡς ἰδεῶδη ὅρον, διὰ τὸν συγγραφέα, τὴν οὐδετερότητα τῆς εὐφυΐας, πρὸς ὄφελος μιᾶς «γλυκείας σκέψεως» ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τὸν κόσμον καὶ τὰ γεγονότα του, μὲ βλέμμα ἠρεμίας καὶ χαρᾶς «Ἕνα παραινετικὸν ἀνθρωπισμόν, μίαν πρόσκαιρον ἀθλιότητα ὑπενθυμίζουν αἱ παραδειγματικαὶ σελίδες τοῦ συγγραφέως, ὡς ἀναπόφευκτα ἐπίθετα τοῦ χρόνου καὶ κάθε βιβλίον του περιεῖχε, ἀπὸ τὰς «Πυραμίδας» μέχρι τοῦ «Ὡραίου βασίλεως» καὶ μέχρι τῶν πλέον γνωστῶν καὶ ὑψηλῶν παραδειγμάτων τῶν «Τύπων» καὶ τῶν «Ἀδελφῶν Ματεράση, γλυκύτατα ἐνθύμια, τὰ ὁποῖα κάποτε διαρκοῦν περισσότερον ἀπὸ τὸ πρόσωπον ποὺ τὰ ἐκφράζει: δὲν εἶναι ὅμως ποτὲ συμπεράσματα, ὁ διηγηματογράφος δὲν δεικνύει μίαν προτίμησιν, μίαν ἐκλογήν, ἡ ὁποία νὰ εἶναι ἡ μορφὴ ἡ πλέον ἀπ' εὐθείας καὶ αἰσθηματικὴ τῆς κρίσεως. Εἶναι πράγματι συμπτωματικὸν ὅτι ὁ Παλατσέσκη αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ποικίλῃ εἰς τὴν αἰτίαν καὶ εἰς τὴν διάθεσιν, τὰς περιπτώσεις του, τὰς ὁποίας εἶχεν ἤδη διηγηθῆ, μόνον ὅταν αὗται προσδιώρισαν πολὺ ἕνα αἴσθημα τὸ ὁποῖον ὁ συγγραφεὺς δὲν ἤθελε νὰ ἐξηγήσῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀλλὰ νὰ τὸν διατηρήσῃ εἰς τὴν εὐτυχῆ ἀνεξαρτησίαν ὅλων τῶν πιθανοτήτων καὶ ὅλων τῶν ἀποφάσεων.

Αὐτὸ ἐβεβαιώθη καὶ ἀπὸ τὴν κριτικήν, ὅτι τὰς πλέον ἀνθρωπίνως ἐξηγημένας καὶ καθαρὰς σελίδας τοῦ Παλατσέσκη, ἀκολουθοῦν σελίδες κυρηγμένης ἀπιστίας, πολυσυνθέτου εἰρωνίας, σχεδὸν πάντοτε πλασταὶ ἂν καὶ μὲ χιοῦμορ. Εἶναι μία πρᾶξις ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς γραπτῆς σελίδος, εἰς δύο χρόνους ὡς δράσις καὶ ἀντίδρασις, καὶ ἀντικαθιστᾶ τὴν ἰσορροπίαν ἐκείνην κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ συγγραφεὺς ἄλλοτε συντέμνει, προτρέπει καὶ συγκρατεῖ τὸν κόσμον του εἰς μίαν ἐρώτησιν πάντοτε ζωντανήν.

Ἕνα τυπικὸν παράδειγμα μᾶς ἐδόθη ἀπὸ τὸν 4ον «Τύπον», ποὺ ἔχει ὡς τίτλον «Τὶ πρᾶγμα εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν οἰκίαν;».

Εἰς σελίδας σφοδρᾶς, ποὺ φθάνουν εἰς ἕνα συμπέρασμα πολὺ ὑψηλὸν καὶ παθητικόν, ὡς ἐὰν ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ, ἀναγνωρίζει τὸν θάνατον ὡς τὸν ἀόρατον ξένον, εἰσελθόντα εἰς τὸν οἶκον του καὶ τώρα πλέον μπορεῖ νὰ διακρίνῃ ὁπουδήποτε τὸ ἐλαφρὸν βῆμα καὶ ἀναγνωρίζει τὰ ἴχνη ἐπὶ τῆς ἄμμου, ποὺ ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ μέγαρα, μετριάζει τὸν θόρυβον τῶν ἁμαξῶν εἰς τὰ ὦτα τῶν βαρέως ἀσθενούντων, ὁ Παλατσέσκη δεν μπορεῖ ν'ἀποφύγῃ δύο σελίδας γυμνῶν ἐρωτήσεων καὶ ἁπλῶν ὀρθολογισμῶν.

Λέγει ἐπὶ λέξει: «Σᾶς ἐρωτῶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον...» Ὁ συγγραφεὺς ἀντελήφθη ὅτι ἐξήγησε μὲ τὸν πλέον καθαρὸν καὶ εὐτυχῆ τρόπον τὸ αἴσθημα του: πρέπει νὰ τὸ διακόψῃ. Καὶ εἶναι ἀληθινὴ τύχη, ὅτι ἡ διακοπὴ γίνεται ὅταν ὅλα ἔχουν ἤδη τυπωθεῖ. Ἐν συγκρίσει ἡ «Κυρὰ Παριζίνα» φαίνεται ὁλόκληρη χυμένη σὲ μίαν περίεργη καὶ ἐλαφρὰν λύπην, ὑπολογισμένην εἰς ἕνα πηγαινοερχόμενον ὕφος, χάριν τοῦ ὁποίου φυσικά, διακόπτεται ἡ διήγησις μὲ τὰς ἐρωτήσεις του, πατείνεται εἰς τὰς ἀγάπας του, φορτώνεται μὲ τὰς προτάσεις του, καὶ ἀσχολεῖται μακράν, ἐντὸς πενθούσης ἐκκλησίας, εἰς τὸ ἐπίκαιρον μιαούρισμα τῆς γατίτσας, ποὺ ἦτο εἰς τὴν τσέπην τῆς δεσποινίδος Φρέουντ. Ἐνθυμούμεθα ἐπίσης πῶς εἰς τὸ «Μία οἰκία γιὰ μένα» ἡ παθητικὴ μορφὴ τοῦ πατρὸς, (...ἀκούμπισε τὸν ἄγκωνα εἰς τὴν γωνίαν

τοῦ τραπεζιοῦ, στὸ χέρι τὸ μέτωπον κ' ἔμεινε ἔτσι) ἀντέχει, διὰ τὴν ἀκριβῆ αὐτὴν ἐμφάνισιν της, ὡς ἕνα φόντο, εἰς ὁλόκληρον τὴν ἄϋλον ζάλην τοῦ παιδιοῦ, τῆς γιαγιᾶς, ἐπὶ τοῦ φλωρεντιανοῦ ἐκείνου τοπείου, εὐρυνθέντος ταχύτατα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἕως τὰς ἀγροτικὰς ἐπαύλεις τῶν πρεσβυτερίων.

Φαίνεται ὅτι αἱ ἀναμνήσεις, εἰς τὸν Παλατσέσκη, ἐλευθερώνονται χάρις εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὰς λαμπρὰς συντομίας ἀπὸ τὴν μνήμην ποὺ τὰς ἐπλούτισε, μὲ τὴν πολύτιμον διαύγειαν της καὶ ποὺ εἰσέρχονται εἰς ἕνα βραχὺ παρόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ ἡ γλῶσσα ἐπίσης ἔλκει τὴν περιόδον καὶ τοὺς τόνους ἀπὸ τὴν εὔθυμον λάλον ἀντήχησιν της, καὶ ἀπὸ τὴν φαινομενικὴν λανθασμένην διάλεκτόν της.

Ὑπ' αὐτὸ τὸ νόημα ἐλέγομεν ὅτι ὁ Παλατσέσκη εἶναι ὁ μοναδικὸς μεταξὺ τῶν συγχρόνων συγγραφέων, ὁ μὴ ἀξιῶν ἕνα συμπέρασμα διὰ τὸν κόσμον του: τὸ συμπέρασμα αὐτὸ ἔλαβε ἤδη χώραν εἰς τὴν μνήμην καὶ εἶναι μία τελεία ἀπλοποίησις τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν μικρῶν των ἱστοριῶν, μία μονήρης μελαγχολία τῶν αἰσθηματικῶν εἰκόνων οὕτως ὥστε ἡ διήγησις, διὰ νὰ ὑπάρχῃ, πρέπει νὰ τὴν διακόπτῃ συνεχῶς καὶ νὰ τείνῃ ἐπεισοδιακῶς πρὸς τὰς «ἀναμνήσεις». Ἡ μακρὰ αὐτὴ ζωή, μεταξὺ ἀναμνήσεων καὶ μνήμης, μεταξὺ ποιήσεως καὶ πεζοῦ, σημειώνει, διὰ τὸν Παλατσέσκη τὴν τύχην του ὡς συγγραφέως καὶ τὴν νίκην του καὶ ἐπὶ μιᾶς ὕλης τόσον φιλολογικῶς δοκιμασθείσης.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ «Πυρπολητρίου» ἡ ἀκόμη γενικότερον ἀπὸ τὰ «Ποιήματα» ὑπελογίσθη ἡ ὀρθὴ αὐτὴ καὶ ἀπόκρυφος ἐμφάνισις τοῦ συγγραφέως ἐντὸς τοῦ κόσμου του. Ἦτο ὁ τόπος τοῦ οἴστρου του ἕνα τοπεῖον τόσον ἀφηρημένον ὥστε νὰ εἶναι ἕτοιμον εἰς τὸ παραμικρότερον ἄγγισμα χάριτος, σκηναὶ πάντοτε νέαι διὰ τοὺς ὑποκριτάς, διὰ τοὺς δυστυχεῖς, διὰ τὰς βασιλίσσας, διὰ τοὺς πρωταγωνιστὰς τέλος, τοῦ αἰσθηματικοῦ του μύθου. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰ ποιήματα, ὅταν ἤθελαν νὰ χαρακτηρίσουν ἀπ' εὐθείας τὸν Παλατσέσκη, σχεδὸν κουρασμένον νὰ καταφεύγῃ εἰς τὴν εἰκόνα των, συνεπαίραναν μόνον γομνὰς καὶ ἀποκλειστικὰς ἐρωτήσεις: «Ποιὸς εἶναι» «Καθρέπτης» «Τὸ ὡρολόγιον» «Τὸ ἐνδιάμεσον» εἶναι πράγματι τὰ ὀλιγότερον εὐτυχῆ ποιήματα του. Εἰς τὸν «Κῶδικα τοῦ Περέλα» ἡ μεγάλη εὐκινησία τοῦ διαλόγου, ἡ χορικὴ εὐρύτης του, δὲν ἐλευθερώνονται ἀπὸ ἕνα πεζὸν συγκεκριμένον, σειρὰν ἀνθρωπίνων ἐξαρτήσεων, οὔτε εἶναι δυνατὸν ἐξ ἄλλου νὰ ἀναχθοῦν εἰς ἕνα ἀληθῆ καὶ πραγματικὸν ρυθμόν, ἔστω καὶ ἐξωτερικόν, τῆς ποιήσεως. Ἦτο ἀναπόφευκτον ὅτι ἡ ἐπικίνδυνος ἰσορροπία μεταξὺ εὐθείας ζωῆς καὶ ζωῆς ἀποκρύφου, θὰ ἤγγιζε τὸ βάθος τῆς ἀνωτάτης φαντασίας μὲ τὸν Περέλα, καὶ κατόπιν τοῦ ἀπωτάτου ἀλληγορισμοῦ, μὲ τὰς «Πυραμίδας». Ὁ Περέλα ἦτο ἕνα χρήσιμον γύμνασμα περισπασμοῦ, ὅπως διὰ τὸν Παλατσέσκη αἱ «Πυραμίδες» ὑπῆρξαν σχεδὸν ἕνα πείραμα ἐπανασκέψεως, μία ταπείνωσις τῆς εὐθυμίας του, τὸ «συμπέρασμα» διὰ πρώτην καὶ τελευταίαν φοράν, ποὺ ἐπεζητήθη μὲ κάθε θυσίαν.

Ὁ Ρέμο εἰς τὰς «Ἀδελφὰς Ματεράση» ὑποβαστάζει μὲ μεγάλην εὐκολίαν καὶ μὲ τὴν καθημερινὴν ἐντρύφησιν τῆς ζωῆς, τὴν παλαιὰν καὶ οὐδέποτε διαψευσθείσαν ἠθικὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ συγγραφέως. Ἡ μνήμη, τὰ ἤθιμα, αἱ συνήθειαι, οἱ φόβοι, τὰ φανερὰ πάθη ἢ τὰ ἀναφθέντα, πυκνοῦνται εἰς μίαν ρωμαντικὴν καὶ εἰκονογραφημένην πλοκήν, τὴν πλέον πυκνὴν ποὺ μᾶς ἔδωσε ποτὲ ὁ Παλατσέσκη.

Ἂν τὸ βιβλίον χάνει ἀξίαν, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ὡραιοτέρους «Τύπους», ἔχει μεγαλυτέραν συνοχὴν ἐξ ἄλλου, τὸ συνεχὲς ἐπεισοδιακὸν χιοῦμορ τῶν συμβάντων εἰς τὴν Τερέζαν, εἰς τὴν Τζιζέλδαν τῆς Νιόβης καὶ τῆς Πάλλη. Ἀληθινὰ καὶ πραγματικὰ ἐξαρτήματα τῆς μνήμης, οἱ πρωταγωνισταὶ τοῦ περιφήμου αὐτοῦ βιβλίου, θαυμάζουν ἀπὸ τὰς ἰδίας των τὰς ἀναμνήσεις, ὅπως καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ζωὴν καὶ ἑλκύονται συγκεκινημένοι καὶ ταραγμένοι ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς ἰδίας των τῆς ὑπάρξεως. Ἡ μνήμη μὲ τὸ ἴσον περιβάλλον της, τὰς κάμνει νὰ τρέχουν φευγαλέας καὶ σιωπηλάς, μὲ τὸν ὡραῖον τρόπον τοῦ συγγραφέως, ποὺ δὲν χάνει ἀπὸ τὸ βλέμμα του τὸν Ρέμο του. Τὸ βιβλίον φορτώνεται ζωὴν ἐφ' ὅσον ὁ τύπος διαλύεται εἰς τὴν εἰκόνα καὶ αὐτὴ τυπώνεται μὲ αὐτὸ τοῦτο τὸ χρῶμα τῶν ὁριζόντων, πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ Ρέμο θὰ φύγῃ.

Εἶναι τόσον ὀρθὸν νὰ ὀφείλῃ ὁ Παλατσέσκη νὰ εὕρῃ εἰς τὴν ἐργασίαν κάθε φορὰν τὴν μακρὰν ζωὴν τοῦ συγγραφέως, διηρημένην μεταξὺ τῆς αἰσθηματικῆς του ἐξαρτήσεως καὶ τῆς διαρκοῦς εἰλικρινείας τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ζῇ.

«Ἡ 24 Αὐγούστου» ἡ «Ἱπποδρομία τῶν ἀστείων» εἰς πολλὰ μέρη ἐν σχεδίῳ καὶ μὲ ὡραίους ἀστείους τρόπους καὶ μὲ τύπους, φανερώνουν ἀκόμη τὸν συγγραφέα, τὸν περισσότερον κυριολεκτικῶς ἀνήσυχον καὶ περισσότερον ἀνθρωπίνως δοκιμάστην, ποὺ ἔχομεν ἡμεῖς εἰς τὴν ἐποχήν μας. Ἕναν συγγραφέα ὁ ὁποῖος παρ' ὅλον ὅτι δὲν ἀφίνει ἄλλην ἀληθειαν καὶ ἄλλο συμπέρασμα παρὰ τὴν τέχνην του, μᾶς πείθει πρὸ παντός, διὰ τὰ σφάλματα καὶ διὰ τὴν ζωήν. Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ χαρακτήρισωμεν τὸ γλυκὺ μειδίαμα τοῦ Παλατσέσκη, μὲ τὰς ἰδίας του τὰς λέξεις ποὺ παρουσιάζουν τὸν «καμπούρην» τῆς ὁμωνύμου νοβέλλας του.

«Τὸ μειδίαμα αὐτό, ἂς ἐξηγούμεθα καλά, δὲν ἀπευθύνεται εἰς τὸν καμπούρην υἱόν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἴσιους υἱούς. Ἰδοὺ τί θέλει νὰ εἰπῇ - Ἀ ἑτοιμασθῆκατε νὰ γελάσητε μαζύ του; - Αὐτὸ εἶναι ποὺ θὰ δοῦμε».

ALFONSO GATTO

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

MASSIMO BONTEMPELLI

Εἰς συγγραφέα, ὅπως τὸν Μάξιμον Μποντεμπέλλη, τὰ σύγχρονα ἰταλικὰ γράμματα, δὲν ὀφείλουν εὐγνωμοσύνην, μόνον διὰ τὸ εὐγενὲς καὶ σπουδαῖον φιλολογικόν του ἔργον, ἀλλ' ὡσαύτως καὶ διὰ τὸν ζῆλον, τὸν ὁποῖον πάντοτε ἐπέδειξεν εἰς τὸ νὰ τὰ ὑπερασπίσῃ ὡς πνευματικὴν κατηγορίαν καὶ ὡς ἀπρόσβλητον κτῆμα μας. Θεωρουμένη, τώρα πλέον, ὑπὸ τὸ φῶς μιᾶς, ἀρκετὰ ἱστορικῆς προοπτικῆς, ἡ συνεχὴς διδασκαλία τοῦ Μποντεμπέλλη συνοψίζεται ἐπίσης καὶ ὑπὸ τὴν φιλόφρονα ἀντιφιλολογικὴν καὶ ἀντικριτικὴν ἰδιότητα, εἰς τὸ συνειδητὸν καὶ διόλου σύγχρονον κλασικὸν αἴσθημα ὅσον ἀφορᾶ τὸ ὄφος καὶ διὰ τὴν παθητικὴν ὑπεράσπισιν τῆς φαντασίας, ὅσον ἀφορᾶ τὴν δημιουργίαν. Ἐναντίον τῶν ὑπερβολῶν τοῦ λυρισμοῦ μὲ κάθε θυσίαν, τόσον εἰς τὴν ποίησιν ὅσον καὶ εἰς τὰ πεζογραφήματα, ἐναντίον τοῦ νατουραλισμοῦ καὶ τοῦ ψυχολογισμοῦ τοῦ ρωμάντσου, ἐναντίον τῆς συγχίσεως τῶν ἀρχῶν τῆς αἰσθητικῆς, μεταξὺ φιλολογίας καὶ ζωῆς. Ὁ Μποντεμπέλλη διακηρύσσει εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν 900 τὴν ὁποίαν διευθύνει, τὴν ἀνάγκην μιᾶς ἀντικειμενικῆς φιλολογίας καὶ ἐλευθέρας ἀπὸ κάθε εἴδους προϋποθέσεις.

Μολονότι ἦτο δυσχερὲς καὶ παρουσίαζε πνευματικὴν ὑπεροχήν, αὐτὸ τὸ πρόγραμμα, ὑπερεπηδήθη λαμπρῶς ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Μποντεμπέλλη, ὁ ὁποῖος ἀπέδειξε εἰς πολλοὺς ἄλλους διὰ τοῦ παραδείγματός του, τὴν ὁδὸν τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ ἐπαναευρέσεως τοῦ ἑαυτοῦ.

Μὲ μεγαλυτέραν σαφήνειαν τὸ μαρτυροῦν ἐκτὸς τῶν «Ἐντονος ζωῆ» «Ταξίδια καὶ ἀνακαλύψεις» «Ἐργατικὴ ζωὴ», βιβλία ὅπως «Γυναίκα ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἄλλα εἰδύλλια», «Ἡ Γυναίκα τῶν ὀνείρων μας», «Ἡ οἰκογένεια τοῦ σιδηρουργοῦ», «Στοὰ τῶν ἐκσκαφῶν» «Ὁ Υἱὸς τῶν δύο μητέρων», «Ἡ Ζωὴ καὶ θάνατος τοῦ Ἀδρία καὶ τῶν υἱῶν του», ἕως τὸ «Ἀνθρωποι εἰς τὸν χρόνον» καὶ τὰ τελεταῖα παραδείγματα συλλεγμένα εἰς «Τὸν γύρον τοῦ Ἡλίου» εἰς τὸν ὁποῖον τὸ ὄφος ἐξαιρετικῶς λεπτυσμένον καὶ ἄσαρκον, φθάνει συχνὰ τὴν μεταφυσικὴν θέλξιν καὶ τὴν παραστατικὴν μαγείαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔθεσε ὡς βάσιν τῆς αἰσθητικῆς του. Καὶ εἰς τὸ δρᾶμα ἐπίσης ὁ Μποντεμπέλλη ἔδωσε δείγματα τῆς μεγαλοφυΐας του μὲ τὰ πρωτότυπα δράματα καὶ κωμωδίας του, ὅπως «Ὁ φρουρὸς τῆς Σελήνης» «Ἡ θεά μας» «Μίννια ἡ ἀθῷα» ποὺ ἐκφεύγουν καὶ εἰς τὸ πεδίον αὐτὸ ἀπὸ τὰς συμβάσεις τοῦ ἀστικοῦ θεάτρου, διὰ νὰ δραπετεύσουν εἰς τὰς προτιμωμένας ὑπ' αὐτοῦ ἀραιωθείσας ζώνας, ὅπου ὁ κίνδυνος φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ φυσικὸς τρόπος τῆς ὑπάρξεώς του. Μέλος τῆς Ἰταλικῆς Ἀκαδημίας ὁ Μποντεμπέλλη, ἔφερε εἰς αὐτὴν, τὴν πάντοτε νέαν ζέσιν τῶν προθέσεών του καὶ τὸν διαυγῆ καὶ πειστικὸν λόγον του.

BENIAMINO DAL FABRO

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

ROBERTO PARIBENI

Ἀπὸ τριάκοντα καὶ πλέον ἐτῶν ὁ Ρ. Παριμπένη, γεννηθεὶς εἰς Ρώμην τὸ 1876, εἶναι ἡ ψυχὴ τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐπὶ τοῦ ἰταλικοῦ ἐδάφους ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Νεαρώτατος ἔλαβε μέρος εἰς ἀποστολὰς ἐκσκαφῶν εἰς στερεὰν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην, ὅταν οἱ σοφοὶ ἰταλοὶ ἐπεχείρουν τὸ γόνιμον ἐκεῖνο ἔργον ποὺ ἐπέτρεψε τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ θαυμασίου πολιτισμοῦ, ποὺ ἤνθισε εἰς τὴν νῆσον κατὰ χιλιετηρίδας, ποὺ προηγήθησαν τῆς καθόδου τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἤπειρον. Ὀλίγον βραδύτερον ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ μακρυνὴ Ἐρυθραία, ἐπέσυραν τὴν προσοχὴν τοῦ Παριμπένη. Εἰς τὴν Ἐρυθραίαν ἤρχισε ἐκσκαφὰς πλησίον τοῦ χωρίου Τζούλα, εἰς τὸ σημεῖον ὅπου ἠγείρετο ἡ ἀρχαία Ἄτουλες. Ἤδη προηγουμένως, εἰς τὸ Μαυροβούνιον καὶ τὴν Ἀλβανίαν σχεδὸν ἀγνώστους μέχρι τοῦδε ἀπὸ τὰς ἀρχαιολογικὰς ἐρεύνας, ὁ Παριμπένη εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὴν Δοκλείαν καὶ ἀναγνωρίσῃ τὴν κατεύθυνσιν τῆς ρωμαϊκῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία ἀπὸ τὴν Ἐπίταυρον, τὴν σημερινὴν Παλαιὰν Ραγκούζαν, ὡδήγει εἰς Δυρράχειον. Μετὰ τὴν εἰρήνην τῆς Λωζάνης ἠγήθη ἀρχαιολογικῆς ἀποστολῆς εἰς Μικρὰν Ἀσίαν, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας, διὰ τὴν προϊστορικὴν ἐποχήν, τὴν κλασικὴν καὶ τὴν βυζαντινήν, ὑπῆρξαν μεγάλης σημασίας. Ὅταν ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις τοῦ ἀνέθεσε τὴν κηδεμονίαν τῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ Λάτσιο, αἱ ὑπ' αὐτοῦ προσφερθεῖσαι ὑπηρεσίαι εἰς τὴν μελέτην τῶν εὑρημάτων, μὲ τὰ ὁποῖα τὸ ἔδαφος τῆς Ρώμης καὶ τοῦ Λάτσιο εἶναι ἀσυγκρίτως γόνιμον, ὑπῆρξαν ἄπειροι. Ἐκλεγείς, μεταξὺ τῶν πρώτων, ἀκαδημαϊκὸς τῆς Ἰταλίας, ἐκλήθη ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἀρχαίας ἱστορίας καὶ τῆς ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μιλάνου. Αἱ ἀρχαιολογικαὶ ὅμως ἐρεῦναι, ὅσον εὐρεῖαι καὶ σύντονοι καὶ ἂν ἦσαν, δὲν ἐξήντλησαν τὴν δράσιν τοῦ Περιμπένη. Ἔγραψε ἕνα τόμον ἐπὶ τοῦ Τρωϊανοῦ καὶ μίαν πλήρη μελέτην ἐπὶ τῆς βασιλείας καὶ τοῦ ἔργου τοῦ αὐτοκράτορος αὐτοῦ. Ἡ πρόσφατος ἱστορία του ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας, ἀπὸ τοῦ Ὀκταβιανοῦ μέχρι τοῦ Θεοδοσίου, ἀντιμετωπίζει τὸ δύσκολον πρόβλημα τῆς γεννήσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, καὶ πλαισιώνει τὰς πολιτικὰς πράξεις μὲ μίαν ἀσφαλῆ ἀντίληψιν τῶν οἰκονομικῶν, καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν τοῦ ρωμαϊκοῦ κόσμου. Ἡ καθαρὰ ἔκθεσις ἐνίοτε ἀξία, κυριαρχουμένη πάντοτε ἀπὸ μίαν ἠσυχον ἰσορροπίαν, εἶναι ἡ ἀξία τῶν ἐργασιῶν τοῦ Παριμπένη. Καὶ ἡ ἀξία αὐτὴ ὑπάρχει εἰς ὅλα του τὰ ἔργα, ὅπως εἰς τὴν μελέτην ἐπὶ τῆς Ρωμαϊκῆς εἰκόνος, εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς ἀρχαίας ἀνατολῆς, ἐνὰς ἐκ τῶν προσφάτων βιβλίων του, ὅπως καὶ εἰς τὰ συγγράμματα του πολιτικοῦ χαρακτῆρος. Δὲν ἦτο δὲ καὶ μικρὰ ἡ ἀξία τοῦ Παριμπένη, νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὰ πολιτικὰ προβλήματα.

D. MUSTILLI

ΙΑΤΡΙΚΗ

NICOLA PENDE

Ὁ Νικόλας Πέντε, καθηγητὴς τῆς ἰατρικῆς παθολογίας καὶ κλινικῆς μεθοδολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ρώμης, εἶναι διευθυντὴς τοῦ Ἰστιτούτου βιοτυπολογίας καὶ ἀνθρωπίνης ὀρθογεννητικῆς, τὸ ὁποῖον ἵδρυσε αὐτός, εἶναι πρὸ παντὸς κλινικὸς μεταρρυθμιστὴς τῆς ἰατρικῆς, εἷς ἐκ τῶν πλέον παραγωγικῶν ἱδρυτῶν τῆς συγχρόνου νεοϊπποκρατικῆς σχολῆς, δηλαδὴ τῆς σχολῆς, ἐκείνης ἡ ὁποία ἐμπνέεται ἀπὸ τὰς ἀθανάτους ἀρχὰς τοῦ Ἱπποκράτους. Σύμφωνα μὲ τὴν σχολὴν αὐτήν, ὁ ἰατρὸς δὲν πρέπει πλέον νὰ περιωρίζεται εἰς τὴν ἀνάλυσιν καὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενούντων μελῶν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ διαγνώσῃ ὅλον τὸ σύνολον, δηλαδὴ ὁλόκληρον τὸν ὀργανισμὸν τοῦ σώματος ἀπειλούμενον ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀσθενείας.

Αἱ μελέται τοῦ Πέντε, ἐπὶ τῆς βιολογίας τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων τύπων, μελετηθέντων ὄχι μόνον ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς ἢ μορφολογικῆς πλευρᾶς, ἀλλὰ βαθυτέρας πλευρᾶς, χυμώδους, βιοχημικῆς, δυναμικῆς, ἀποτελοῦν τὸ ὀρθολογικὸν θεμέλιον τῆς συγχρόνου ἰατρικῆς. Ἡ παγκόσμιος ὅμως φήμη τοῦ καθηγητοῦ Πέντε, συνδέεται κυρίως μὲ τὰς ἐνδοκρινικὰς μελέτας ἢ μὲ τὴν ἐπιστήμην τῶν ἐσωτερικῶν ἐκκρίσεων. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ ἰατρικὴ ὀφείλει μίαν ταχείαν ἀνάπτυξιν καὶ εὕρυνσιν ὁριζόντων, εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν οὐσιῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι παραγόμεναι ἀπὸ ὡρισμένους ἀδένας, ἐκχύνονται ἀπ' εὐθείας ἐντὸς τοῦ αἵματος ρυθμίζουσαι, μὲ τὴν ἀμοιβαίαν καὶ ἁρμονικὴν δράσιν των, ὅλας τὰς συνθέτους ἐνεργείας τοῦ ὀργανισμοῦ. Ὁ Πέντε περιέγραψε τὴν ἀσθενικὴν συνδρομὴν (ἀπώλειαν τῆς μυϊκῆς δυνάμεως) δι' ἀνεπάρκειαν τῶν ἐπινεφρίων ἀδένων, ἀσθένειαν τὴν ὁποίαν ὁ Wiesel τῆς Βιέννης ἀποκαλεῖ Pendskrank (ἀσθένειαν τοῦ Πέντε). Πολλαὶ εἶναι αἱ ἐπελθοῦσαι ἀπὸ τὸν Πέντε καινοτομίαι εἰς τὸ πεδίον τῆς παθολογίας, θὰ περιορισθῶμεν ὅμως εἰς τὸ νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι προσδιώρισε κλινικὰς τὰς διαφόρους ἐνδοκρινικὰς ἰδιοσυγκρασίας καὶ πρὸ παντὸς τὴν ὑπεργεννητικὴν ἰδιοσυγκρασίαν καὶ τὴν ὑπερνεφριτικὴν ἰδιοσυγκρασίαν, (ὑπερενέργειαν τοῦ θυμοῦ συνοδευομένην ἀπὸ βραδύτητα πνευματικῆς καὶ γεννεσιακῆς ἀναπτύξεως εἰς τοὺς ἐφήβους). Τὴν τελευταίαν αὐτὴν μορφὴν νοσηρότητος ὁ Πέντε τὴν κατεπολεμᾶ ἐπιτυχῶς διὰ τῆς ραιντκενθεραπείας τοῦ θυμοῦ. Μία πραγματικὴ ἐφεύρεσις ἐπεκυρώθη εἰς μίαν πρόσφατον συζήτησιν τοῦ διεθνοῦς χειρουργικοῦ συνεδρίου τῶν Βρυξελλῶν (1938), ἦτο δὲ αὕτη ἡ θεραπευτικὴ τοῦ μέθοδος, διὰ τὴν οὐσιαστικὴν ὑπερέντασιν,

Εἷς τὴν Ἰταλίαν θεωρεῖται ὡς πρωτοπόρος καὶ ὡς διδάσκαλος καὶ ἀσφαλῶς ὅλος ὁ κόσμος δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν γόνιμον ὁδὸν τὴν ὁποίαν ἐχάραξε.

GAETANO BALDACCI

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

MARIO CAMERINI

Δὲν εἶναι χωρὶς σημασίαν τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Μάριος Καμερίνη, ἤρχισε τὸ κινηματογραφικὸν του στάδιον μαζὺ μὲ τὸν Αὔγουστον Τζενίνα. Ὑπῆρχε ἀναλογία μεταξὺ τῶν δύο ἰδιοσυγκρασιῶν. Δέκα ἔτη ὅμως ἀργότερα καὶ αἰφνιδίως, ἕπειτα ἀπὸ μίαν ταινίαν (Σιδηρογραμμὲς), ποὺ δὲν ἄφισε νὰ ὑποπτευθοῦν τίποτα, ἀνεκαλύφθη στὸν Καμερίνη μὲ τὸ «Φίγκαρο καὶ ἡ μεγάλη ἡμέρα» ἡ πιὸ ζωντανὴ φλέβα του καὶ πιὸ ἱκανοποιητική, ἕνα ἐλαφρὸ χιοῦμορ, μία εὐγενὴς εἰρωνία, λίγο μελαγχολική, τοῦ μικροαστικοῦ κόσμου. Ἕνα χιοῦμορ ποὺ ἐταίριαζε καλὰ μὲ τὸ διηγηματικὸν ὕφος τοῦ σκηνοθέτου, ὕφος καμωμένο ἀπὸ ἐλαφροὺς τόνους ποὺ δὲν ἐμβαθύνει οὔτε λύπας οὔτε πάθη οὔτε χαράς.

Παρ' ὅλον ὅτι ἡ γνῶσις τοῦ ἐπαγγέλματος ἐπιτρέπει εἰς τὸν Καμερίνη ν' ἀντιμετωπίσῃ οἱονδήποτε θέμα (ἀπόδειξις «Ἡ μεγάλη πρόσκλησις» στὸ ὁποῖον ἀντεμετώπισε ἀκόμη καὶ τὸ ἠρωϊκὸν θέμα, καὶ τὸ «Ἔγγραφον») ἡ ἁπλουστέρα φύσις του τὸν ξαναοδηγῆ στὸν ἀστικὸν κόσμον, ποὺ τὸν ἀναλύει σ' ὅλα του τὰ μέρη μὲ προσποιητὴν καλοκαγαθίαν, εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως μὲ κριτικὴν πονηρίαν καὶ ἠθικολογοῦσαν.

Ἐνίοτε τὸ χιοῦμορ ὑποχωρεῖ εἰς τὸν Καμερίνη, ἐνώπιον ἑνὸς θερμοῦ νοσταλγικοῦ αἰσθήματος. Καὶ τότε πραγματοποιεῖ μίαν ταινίαν, ὅπως «Μία ρωμαντικὴ περιπέτεια» μίαν ἱστορίαν ποὺ μοιάζει σχεδὸν μύθος, διηγημένος μὲ γλυκύτητα καὶ μελαγχολίαν.

Τὸ μεγαλύτερον ὅμως ἔργον τοῦ Καμερίνη, εἶναι οἱ «Μελλόνυμφοι» ἡ πλέον πρόσφατος ταινία του, ἀπὸ τὸ λαϊκώτατον μυθιστόρημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαντζόνη εἰς τὴν ὁποίαν ἤρμοζαν τὰ ἠθικὰ καὶ ἀνθρωπιστικὰ προσόντα του, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν διηγηματικὴν του ἱκανότητα.

Τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι ὁ Καμερίνη δὲν ἀρχίζει τὸ γύρισμα μιᾶς ταινίας, ἂν δὲν ἐμελέτησε ὅλας τὰς παραμικρὰς του λεπτομερείας. Προτιμᾶ νὰ ἔχῃ καλὰ θέματα (μεταξὺ τῶν προτιμωμένων του συγγραφέων εἶναι ὁ Πιραντέλλο, ὁ Φρακαρόλη, ὁ Τζιακόζα, ὁ Μπιανκόλη, ὁ Οὐάλας, Ἄλαρσὸν καὶ τώρα ὁ Μαντζόνη) ἀγαπᾶ τὰς ἀκριβεῖς καὶ εὐσυνειδήτους σκηνογραφίας, διὰ τὰς ὁποίας περιεστοιχίσθη πάντοτε ἀπὸ πρώτης τάξεως συγγραφεῖς (Σολντάτι, Λουγκανέζο, Πάττη, Καστελλάνη, Περίλλη, Πανούντσιο, Σολάρη) μερικοὶ τῶν ὁποίων συνειργάσθησαν μαζύ του ἐπὶ μαρκὼν διάστημα πρὸς ἀμοιβαῖον ὄφελος. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἔχει τὸ μεγάλο προσόν νὰ κάμνῃ τοὺς ἠθοποιούς ν' ἀποδίδουν τὸ καλλίτερον τῆς τέχνης των.

Οἱ καλοὶ ἠθοποιοὶ ἐτελειοποίησαν μαζύ του τὰ προσόντα των, οἱ μέτριοι παρουσιάσθησαν πειστικοὶ καὶ δι' αὐτὸ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι αἱ ταινίαι τοῦ Καμερίνη ἐρμηνεύονται πάντοτε πολὺ καλά.

DOMENICO MECCOLI

ΡΕΓΚΑΛΔΗ ΚΑΙ ΣΟΛΩΜΟΣ

2

«Ὁ Σολωμὸς ἐμελέτα τὰ δημοτικὰ τραγούδια καὶ ἰδίως τὰ κλέφτικα. Ὅταν ἐταξίδευσα ἀνὰ τὴν Ἀλβανίαν, ὁ ἀξιότιμος Μανοῦσος, γνωστὸς ποιητὴς καὶ φίλος τοῦ Σολωμοῦ, μοῦ ἔδειξε ἕνα ἀντίτυπον τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν ποὺ ἐμάζευσε καὶ μετέφρασε γαλλικὰ ὁ διάσημος Φωριέλ. Τὸ ἀντίτυπον αὐτό, ποὺ ἀνῆκε ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὸν Σολωμόν. ἦτο γεμάτο ἀπὸ ἰδιοχείρους σημειώσεις τοῦ ποιητοῦ, ὁ ὁποῖος ἠννόει νὰ δημιουργήσῃ ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὴν νέαν ποίησιν τῆς πατρίδος του, δηλαδὴ νὰ φέρῃ εἰς τὸν ρυθμόν της τὰ δυνατὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ, ἐξευγενισμένα ἀπὸ τὴν τέχνην.

«Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Παβίας ὁ νεαρὸς Σολωμὸς ἀπέκτησεν ἀκόμη μεγαλειτέραν μόρφωσιν συναναστρεφόμενος τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον μεγάλην φήμην εἰς τὰ γράμματα. Ἐγνώρισε τὸν Τζιορντάνη καὶ τὸν Μόντη, τοὺς δύο κορυφαίους εἰς τὸν πεζὸν λόγον καὶ τὴν ποίησιν ἄνδρας τῆς Ἰταλίας. Ἐπίσης ἐγνώρισε καὶ ἄλλους πολλοὺς ποιητὰς καὶ λογίους μας, διὰ τοὺς ὁποίους, εἰς τὰς συναναστροφάς του, διηγεῖτο πολλὰ περίεργα καὶ ἀνέκδοτα.

«Ὁ Μόντη, μοῦ Ἔλεγε, εἶναι ἕνα σύννεφο δυνατὰ χρωματισμένο!

«Καὶ μίαν ἄλλην ἡμέραν, ἐπανερχόμενος εἰς τὸ αὐτὸ θέμα, μοῦ εἶπε:

«— Δι' ἐμὲ ἡ ποίησις εἶναι ἡ λογικὴ μεταβαλλομένη εἰς εἰκόνας καὶ αἰσθήματα, ἐνῶ ὁ Μόντη ἔβιδε εἰκόνας ποὺ δὲν εἶχαν σχέσιν μὲ τὴν λογικήν, εἰκόνας αἱ ὁποῖαι εἶχαν ληφθῆ ἀπὸ τὰ βιβλία καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν φύσιν!

«Ὁ Σολωμὸς ἀπὸ τοὺς νεωτέρους Ἰταλοὺς ἐλάτρευε τὸν Μαντζόνη. Δὲν παραδέχετο ἐξ ἄλλου ὅτι ἔστεκε εἰς τὸν Λεοπάρδη ὁ τίτλος τοῦ «Μεγάλου Ποιητοῦ.» Τὸν ἐθεωροῦσε ὅμως ὡς μεγάλον φιλόλογον.

«Συχνὰ ὅταν τοῦ ὡμιλοῦσα διὰ τὸν Λεοπάρδη, ὁ Σολωμὸς ἐφώναζε:

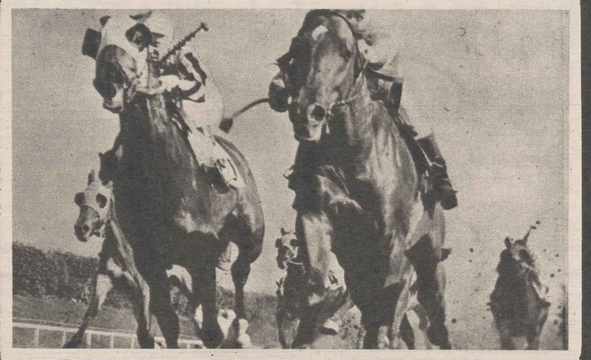
«— Εἶναι θολὸς ὁ Λεοπάρδη.

«Μίαν ἡμέραν παρουσίασα εἰς τὸν Σολωμὸν ἓν ποίημά του μεταφρασμένον εἰς τὴν ἰταλικὴν ἀπὸ ἕνα Βενετόν, ὄχι ἐπιδέξιον σκαλιστὴν στίχων, ἀλλὰ μορφωμένον καὶ γνώστην τῆς ἑλληνικῆς. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἠρώτησα τὸν Σολωμὸν ἂν ἐδιάβασε τὴν μετάφρασιν:

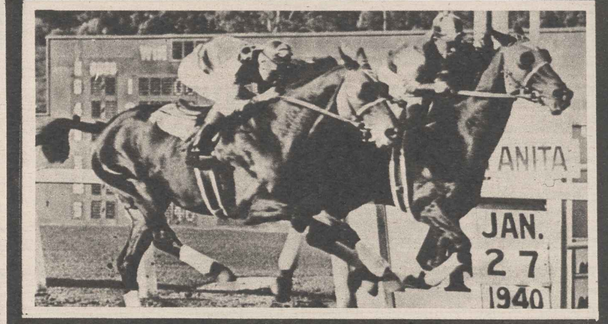
— Διάβασα δέκα στίχους μοῦ εἶπε.

— Γιατὶ ὄχι ὁλόκληρον; τὸν ἠρώτησα.

— Διότι, ἀπεκρίθη ἀποφασιστικά, ὁ ἄνθρωπος δὲν παραστέκει εἰς τὴν δολοφονία

Πλήρης καλπασμός: ὁ φωτογράφος ἀπέδωσε μ'ἐπιδεξιότητα τὴν σκηνὴν τῆς μεγάλης προσπαθείας τῶν καθαροαίμων, πλησίον τῆς γραμμῆς τῆς ταινίας, ὅπου μαζὶ μὲ τὴν δύναμιν τοῦ δρομέως, κινδυνεύει καὶ ἡ αὐθεντία τοῦ τζόκεη.

Διὰ τὸ μῆκος μιᾶς κεφαλῆς. Κατόπιν ἐνθουσιώδους δρόμου, διαρκέσαντος δύο χιλιάδας μέτρα, πολλὰς φορὰς οἱ γενναῖοι ἵπποι, ὑπὸ τὴν παρότρυνσιν τοῦ τζόκεη, φθάνουν εἰς τὸ τέρμα χωριζόμενοι μόνον ἀπὸ μικροτάτην ἀπόστασιν.

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΤΖΟΚΕΗ

Εἶναι γνωστὸν πόσον οἱ ἵπποι τῶν ἱπποδρομίων εἶναι ἀντικείμενα προσεκτικῶν καὶ εὐσυνειδήτων περιποιήσεων. Ὡς ἀπόδειξιν αὐτοῦ δυνάμεθα ν'ἀναφέρωμεν μίαν ἱππικὴν παροιμίαν, τὴν ὁποίαν εὐτυχῶς, τώρα δὲν ἀναφέρουν, καὶ ποὺ ἔλεγεν «Ζάχαρη στὰ ἄλογα καὶ μαστίγιον στοὺς τζόκεη». "Οπως βλέπετε εἰς τὸ ρητὸν ἀναφέρεται καὶ ὁ τζόκεη, ὁ τζόκεη, τοῦ ὁποίου τὸ στάδιον εἶναι τόσον μακρὸν καὶ κοπιαστικόν, πρὸ παντὸς κατὰ τὴν προπαρασκευαστικὴν περίοδον. Τὸ ἐννενήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐξ αὐτῶν, ἀνέρχεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὡς βοηθὸς τοῦ σταύλου, διὰ νὰ περάσῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρέτου, διὰ νὰ φθάσῃ ἔπειτα μαθητευόμενος τζόκεη, "Επειτα ὑπάρχουν οἱ δύο τρεῖς δρόμοι, ποὺ ἀποτελοῦν ἄλλας τόσας δοκιμὰς πυρός. "Αν κατ' αὐτὰς ὁ μαθητευόμενος, δὲν κατορθώσῃ νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς ἵππους, τουλάχιστον «πλασιέ», ὁ πτωχὸς θὰ ἰδῇ, ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν, νὰ ματαιώνονται οἱ κόποι του, ἐτῶν καὶ ἐτῶν. Θὰ ἐπανέλθῃ ἀμέσως εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρέτου καὶ ἀπ' ἐκεῖ δὲν θὰ κινηθῇ ἐκτὸς ἂν σκεφθῇ ν' ἀλλάξῃ ἐπάγγελμα.

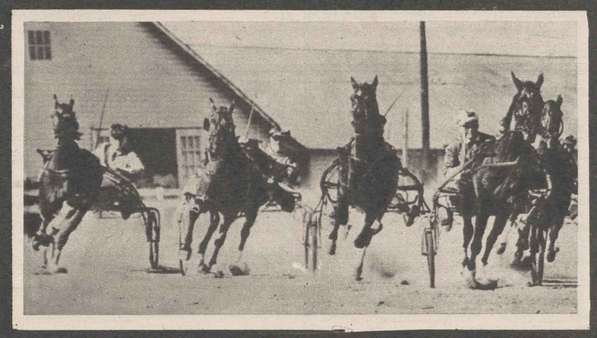
Δὲν πρέπει νὰ πιστευθῇ, ὅτι ὅταν ὁ τζόκεη φθάσει, θὰ δυνηθῇ ν'ἀπολαύσῃ μὲ ἡσυχίαν, τὴν ἀποκτηθεῖσαν θέσιν. Εἶναι ἀνάγκη ν'ἀκολουθῇ πάντοτε, μίαν αὐστηροτάτην δίαιταν ζωῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν στερήσεις καὶ θυσίαι κάθε φύσεως θὰ εἶναι πάντοτε εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Μὲ τὴν καθημερινὴν μέριμναν τῆς διατηρήσεως τοῦ βάρους των, οἱ τζόκεη εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ τρέφονται μὲ τὸ ἐλάχιστον ἀπαραίτητον, χωρὶς καμμίαν γαστρονομικὴν παραχώρησιν. Προσθέσατε εἰς αὐτὸ τὰ περίφημα καὶ ἐξασθενητικὰ τουρκικὰ λουτρά, τοὺς μακροὺς δρόμους ἢ πορείας, κάτω ἀπὸ βαρείας μαλλίνας φλανέλλας, τὰς διαφόρους γυμναστικὰς ἀσκήσεις καὶ ὅλα αὐτὰ διὰ ν'ἀποφευχθῇ καὶ τὸ παραμικρὸν μόριον λίπους. Τοιουτοτρόπως ὁ Τζόκεη, ὁ ὁποῖος συχνὰ μπορεῖ νὰ φθάσῃ, εἰς κάθε ἄλλο παρὰ εὐκαταφρόνητα κέρδη, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ παρακάθηται εἰς τράπεζαν, κάτι περισσότερον ἀπὸ φραγκισκανικήν.

"Οσον ἀφορᾶ τὰ κέρδη, ἀναφέρομεν ὅτι ἕνας ἔμπειρος τζόκεη μπορεῖ νὰ φθάσῃ τὰς 250 χιλ. λιρετῶν ἐτησίως μὲ τὰς ὡρισμένας ἀναβάσεις, τὰς δευτέρας ἀναβάσεις καὶ τὰ ποσοστὰ τῶν δρόμων. Καὶ διὰ τοὺς δρόμους θὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι τὸ ἀνώτατον ὅριον, τὸ ἐπέτυχε τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ Πατσίφιτσι, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Καμίτσι, μὲ ἀριθμὸν 155 νικῶν, ποὺ ἀποτελεῖ ρεκὸρ ἀκόμη καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς προηγουμένας σαιζόν.

Οἱ Ἰταλοὶ τζόκεη θεωροῦνται σήμερον μεταξὺ τῶν καλλιτέρων ὅλου τοῦ κόσμου. Ἀπ' ἐναντίας δὲ μόλις πρὸ τριάκοντα ἐτῶν, ἦτο δύσκολον νὰ εὑρεθοῦν, εἰς τὰς ἱπποδρομίας μας οἱ νέοι αὐτοὶ Ἰταλοὶ ποὺ ἔφθασαν τὸ ἀνώτατον τῆς ἀποδόσεως.

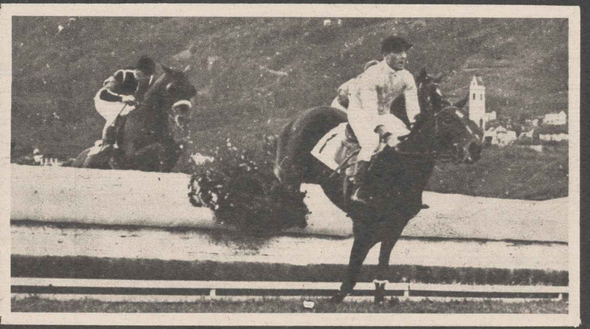
V. BAGGIOLI

Τριποδισμός: θαυμασία φωτογραφία τοῦ δρόμου αὐτοῦ, τεθέντος τώρα εἰς δευτέραν μοῖραν. "Αν αἱ θυσίαι τοῦ «τζόκεη τριποδισμοῦ», εἶναι ὀλιγώτεραι τοῦ «τζόκεη καλπασμοῦ», δὲν εἶναι δι' αὐτὸν τὸν λόγον εὐκολώτερος ὁ βίος των.

Οἱ Ἰταλοὶ τζόκεη, θεωροῦνται μεταξὺ τῶν καλλιτέρων τοῦ κόσμου. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν ἔλειψαν αἱ διεθνεῖς ἰταλικαὶ νίκαι. Εἰς τὴν φωτογραφίαν μας ὁ Γκουμπελλίνη, ἐπιβαίνων τοῦ «Μπελίνη» μετὰ τὸν θρίαμβον του εἰς Βερολῖνον.

Στενὸς συγγενὴς τοῦ καλπασποῦ, εἶναι ὁ δρόμος μετ' ἐμποδίων ὅπου ἡ ἐπιδεξιότης τοῦ τζόκεη εὑρίσκει εὐκαιρίαν ν'ἀποδειχθῇ, ἀκόμη περισσότερον. Εἰς τὴν φωτογραφίαν μας ἕνα ἐμπόδιον τῶν ἱπποδρομιῶν τοῦ Μεράνο.

Ὑπάρχουν γυναῖκες τζόκεη; Ἡ φωτογραφία μας τὸ βεβαιοῖ. Εἰς Γερμανίαν εἶναι συχναὶ αἱ ἱπποδρομίαι «κατηγορίας γυναικῶν», ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἀνάβασιν. Φαίνεται δέ, ὅτι ὑπάρχουν μεταξὺ αὐτῶν, πολὺ ἐπιδέξιοι πρωταθλήτριαι.

ΤΕΛΟΣ

ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΡΑΓΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΟΛΕΣΘΕΝ ΣΑΡΑΒΑΚ, ΕΞΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝ. ΜΙΑ ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΗ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ. ΚΑΙ ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΡΑΓΙΑ.

Καὶ αὐτὸς ἐπίσης εἰσῆλθε εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐκπτώτων καὶ αὐτὸς ἐπίσης, ὁ Σὲρ Κάρολος Βύνερ Μπροῦκε, τρίτος σουλτάνος τοῦ Σαράβακ. Τώρα εὑρίσκεται εἰς Αὐστραλίαν καὶ ἀποκαλεῖ βασιλικὴν τὴν τύχην του. «"Οταν ὑπεχρεώθην νὰ ἐγκαταλείψω τὴν πρωτεύουσάν μου, μ' ἔκαμαν νὰ πιστεύσω ὅτι τὸ Σάραβακ θὰ ὑπερησπίζετο ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν ἀεροπορίαν. Ἀντιθέτως ὅμως τί συνέβη; Οἱ Ἰάπωνες ἀντελήφθησαν τὴν ἀδυναμίαν τῶν Ἄγγλων ἀπεβιβάσθησαν εἰς Σάραβακ καὶ ἡμεῖς ὑπεχρεώθημεν ν' ἀνατινάξωμεν τὰς πετρελαιοπηγάς μας. Τί λέγω; Τώρα τὸ Σαραβὰκ τὸ ὑπερασπίζονται οἱ Ὁλλανδοὶ» — "Οταν ὁ Σὲρ Κάρολος ἔκαμεν αὐτὴν τὴν δήλωσιν εἰς τὸν τύπον τοῦ Σίδνεϋ, οἱ Ὁλλανδοὶ πράγματι, κύριοι τῶν τριῶν τετάρτων τῆς νήσου Βορνέο, ὅπου εὑρίσκεται τὸ Σάραβακ ὑπερήσπιζον ἀκόμη τὸ ἀγγλικὸν κρατίδιον.

Τώρα ἔπαυσαν νὰ τὸ ὑπερασπίζονται διότι οἱ Ἰάπωνες ἐσάρωσαν καὶ αὐτοὺς καὶ ἀπὸ τὰ ἑκατὸν ἔτη τῆς Σουλτανίας τῶν Μπροῦκε τί ἀπέμεινε; Κάποιο βιβλίον πλούσιον εἰς ἐξαιρετικὰ ἐπεισόδια, τὸ παράπονον τοῦ τελευταίου βλαστοῦ, καὶ σαρκασμὸς μεταξὺ τῶν γραμμῶν τῶν σχολίων, ὡρισμένων ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς ἀγγλικῆς ὑπερασπίσεως, τοῦ ζωτικοῦ αὐτοῦ στρατηγικοῦ σημείου, μεταξὺ τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Αὐστραλίας.

Δὲν εἶναι πολὺ ἀλλ' ἀρκετὸν νὰ ἐνδιατρίψωμεν ἀκόμη ἐπ' ὀλίγον ἐπὶ τῶν παθημάτων τῶν Μπροῦκε. Λέγεται ὅτι εἰς τὸ Οὐαΐτχωλ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Λονδίνου, ὁπόθεν διήρχοντο ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν πολιτικὴν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν, τῶν φεούδων, τῶν προτεκτοράτων τῆς Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητητος, τὸ πλέον κτυπητὸν γραφεῖον, ἦτο τὸ γραφεῖον τοῦ Σάραβακ. Ἐκεῖ ἐγνώριζαν «ζωὴν καὶ θαύματα» τῶν τριῶν «λευκῶν ραγιᾶ» ὅπως ἀπεκαλοῦντο τῇ ἀληθείᾳ, χωρὶς αὐθαιρεσίαν, οἱ τρεῖς Μπροῦκε οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἐβασίλευσαν ἐπὶ ἑδαφῶν ἐκτάσεως 10.800 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ἀποτελούντων τὴν κυριαρχίαν, τὴν ὁποίαν ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς μαλαισιακῆς ἀριστοκρατίας (;) τοῦ Σάραβακ, προσέφερε ὡς δῶρον, εἰς τὸν Κάρολον Μπροῦκε τὸν 1ον, κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1841.

Ὁ Κάρολος Μπροῦκε ἦτο εἷς καλὸς Ἄγγλος, μετρίας τάξεως, εἰδικευμένος εἰς τὸ προσοδοφόρον ἐμπόριον τῶν ὅπλων, μεταξὺ τῶν νήσων τῆς Μαλαίας. Τὰ ὅπλα του ἦσαν καλά, αἱ ἐμπορικαί του μέθοδοι κονονικαί, αἱ παραδόσεις ἀκριβεῖς, εἰς τρόπον ὥστε μίαν ὡραίαν πρωΐαν συνεφωνήθη ἕνα εἶδος δημοψηφίσματος μεταξὺ τῶν Μαλαίων καὶ τῶν κυνηγῶν κεφαλῶν ἐκείνου τοῦ τμήματος τῆς Βόρνεο. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε ρωμαντικόν: Ὁ Κάρολος Μπροῦκε ἀνεκηρύχθη μανάρχης καὶ ἐπισημοποίησε τὸ γεγονὸς αὐτό, μὲ τὴν ἀμετάκλειτον πρόθεσιν νὰ ἐγκαθιδρύσῃ εἰς τὸ ἄγριον ἐκεῖνο μέρος τοῦ κόσμου τὸ Βασίλειον τῆς Οὐτοπίας, ὅπως ἐκεῖνο περὶ τοῦ ὁποίου διαβάζεται, εἰς ἕνα περίφημον ἔργον ἑνὸς Ἄγγλου τοῦ 500, τοῦ κυρίου Θωμᾶ Μόρου.

Ὁ Κάρολος ὀνειρεύετο τὴν Ἀρκαδίαν ἀλλὰ εἰς τὸν Λονδῖνον ἦτο γνωστὸν ὅτι τὸ Σάραβακ ἦτο ἕνας ἐξαιρετικὸς πεσσὸς ἐναντίον τῶν ἐνοχλητικῶν ἐκείνων συναγωνιστῶν, τῶν Ὁλλανδῶν. Δὲν ὠνειρεύοντο ἀκόμη τὴν σημασίαν τοῦ ἐλαστικοῦ καὶ τὸ πετρέλαιον, κατὰ τὰ πρῶτα ἐκεῖνα ἔτη τοῦ δευτέρου ἡμίσεως τοῦ αἰῶνος, ὑπελογίζετο ὀλίγον.

Τὸ Σάραβακ ὅμως ἦτο θαυμασία σκοπιά. Ὁ Κάρολος ὁ 1ος ἄνθρωπος ἔξυπνος, δὲν ἤργισε νὰ τὸ ἀντιληφθῇ καὶ αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ βασιλεία του ὑπῆρξε μία ἀντιολλανδικὴ δράσις. Αὐτὸ ὅσον ἀφορᾶ τὸ πολιτικὸν μέρος, ὅσον ἀφορᾶ τὸ πῶς, νὰ τὸ εἴπωμεν; ἀτομικὸν μέρος, αἱ πράξεις του ἦσαν πολὺ θυελλώδεις. Τοῦ ἤρεσαν αἱ γυναῖκες καὶ ταχέως ἀνατολιτοποιήθη, εἰς σημεῖον ὥστε νὰ ἱδρύσῃ ἕνα χαρέμι.

Ὑπαδὸς τῶν μεγαλοπρεπῶν συνηθειῶν, ἡ οὐτοπία συνηφάνθη μὲ πολέμους. μὲ χρεωκοπίας, με περιπλοκὰς τῶν γυναικωνίτων του. Ὁ Κάρολος ὁ 1ος ἔμεινε πάντοτε "Αγγλος ἀλλὰ τὸ βασίλειον, ἡ ζωὴ εἰς τοὺς τροπικούς, τὸ ἐμπόριον μὲ τοὺς κυνηγοὺς κεφαλῶν, τέλος τὸ νὰ εἶναι βασιλεὺς τοῦ Σάραβακ ἔκαμαν τὸ ἄτομόν του μίαν προσωπικότητα ἀνταξίαν τοῦ Στέβενσον ἢ μιᾶς νοβέλλας τοῦ Σόμμερσετ Μάουγκαμ.

Πυρρότριχος δασύς, μὲ στῆθος εὐρὺ καὶ τριχωτόν, διετήρη αὐλὴν καπνίζων τεράστια ποῦρα τῶν Φιλιππίνων, μὲ ἐρυθρὰ ἐνδύματα μ' ἐπὶ κεφαλῆς λευκὴν κάσκαν μὲ λοφίον. Εἰς μερικὰ χλωμὰ δαγγερότυπα τῆς ἐποχῆς, ἐμφανίζεται μὲ τὰς κλασικὰς μπαρμπέτας ἀνοιγμένας πρὸς τὰ, ἔξω ὡς διαβήτης. Ἐκλήθη πολλὰς φορὰς εἰς τὸ Λονδῖνον καὶ ἐδέησε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς κριτικὰς τῶν πολὺ συμφεροντολόγων προστατῶν του. Αὐτὴ εἶναι ἡ μοῖρα κοινὴ εἰς ὅλους, ἢ σχεδὸν, τοὺς μεγενθύνοντας τὴν Ἀγγλικὴν Αὐτοκρατορίαν. Ἡ Μητρόπολις δὲν εὐχαριστεῖ πάντοτε ὅσους εἰργάζονται δι' αὐτὴν... Κάρολος ὁ 1ος ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἦτο ἕνα καλὸν κατόρθωμα. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία παρεχώρησε εἰς τὴν κτῆσιν του, τὴν «διοικητικὴν αὐτονομίαν» καὶ ὅταν τὰ πράγματα ἐπήγαιναν ἄσχημα οἰκονομικῶς, ἐπενέβαινε μὲ ἐπιχορηγήσεις καὶ μὲ ἐπιπλήξεις. Τὸ Σάραβακ ὅμως ἐδέχετο καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Οὐάϊτχωλ, οἱ πραγματικοὶ βασιλεύοντες τοῦ βασιλείου ἐκείνου τῆς Ὑπερέττας, ἀνθλλαζαν μεταξύ των πονηρὰ μειδιάματα τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπενεμήθη εἰς τὸν Κάρολον τὸν 1ον ὁ τίτλος τοῦ Σέρ !

Τὸ 1886 ὑπεδέχθη ὁ υἱός του Κάρολος ὁ Δεύτερος. Καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἦτο ὡραιότατος τύπος. Ἐβασίλευσε ὅμως ἥμισυ αἰῶνα καὶ δὲν ὑστέρησε εἰς τὸ παραμικρὸν τοῦ πατρός του. Φαίνεται ὅτι ἡ Βόρνεο καὶ τὸ Σάραβακ εἶχον εἰσέλθη κατ' εὐθείαν εἰς τὸ αἷμα του, διότι ὑπῆρξε ὑπὸ τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἀγγλικὴν ἐμφάνισιν, ἕνας αὐθεντικὸς ἀνατολίτης δεσπότης.

Τοῦ ἤρεσε τὸ πρᾶον καθεστώς, δὲν ἀπέκλεισε ὅμως τὴν ἐπέμβασιν «τῆς οὐρᾶς τῆς γαλῆς μὲ 9 κόμβους» ἐπὶ τῶν γυμνῶν ὤμων τῶν ὑπηκόων του, ὅταν ἔσφαλλαν. Ἡ σύζυγός του ἦτο Ἀγγλίς, αἱ ἱστορίαι ὅμως δὲν ἀναφέρουν ὅτι τὴν μεταχειρίσθη καλλίτερα ἀπὸ τὰς συναδέλφους της τοῦ γυναικωνίτου.

Ὁ Κάρολος ὁ 2ος διεπληκτίσθη πάρα πολὺ μὲ τὸ γραφεῖον τοῦ Οὐάϊτχωλ καὶ οὔτε ἤθελε ν' ἀκούσῃ νὰ θεωρεῖται προστατευόμενος. Τὸ Σάραβακ ὑπὸ τὴν βασιλείαν του ὑπῆρξε διάσημον διὰ τὰ ὡραιότατα γραμματόσημά του, διὰ τὰς ἐρυθρὰς σημαίας του, στολισμένας μὲ κεφαλὴν τίγρεως, διὰ τὰς ἐπιδεικτικὰς στολὰς τῶν σαρηκοφόρων ἀξιωματικῶν του, καὶ μὲ κάτι ὑποδήματα ἱππασίας ἐκ λευκοῦ δέρματος, διὰ νὰ ἐνθουσιάσουν καὶ τὸν δυσκολώτερον σκηνοθέτην τῆς ἐποχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν παριστάνετο ἡ Μαντὰμ Ἄγκό. "Οπισθεν ὅμως τῶν ματαίων αὐτῶν πραγμάτων ὑπῆρχε ἕνα πρᾶγμα τρομερὰ σοβαρόν, μᾶλλον πολύτιμον. Εἰς τὸ Σάραβακ ὑπῆρχε τὸ πετρέλαιον, τὸ ἐλαστικόν, τὰ μεταλλεύματα καὶ ἡ στρατηγικὴ σημασία τῆς θέσεως, μακρὰ ἀπὸ τοῦ νὰ ὀλιγοστεύσῃ ἠὔξανε μὲ τὸν καιρόν. Εἰς τὸ Οὐάϊτχωλ οἱ Ὁλλανδοὶ συναγωνίσταὶ, τοὺς ὁποίους κάποτε ἐφοβοῦντο εἶχον λησμονηθεῖ καὶ διεφαίνοντο εἰς τὸν ὁρίζοντα ἄλλοι συναγωνισταί. Εἰς τὸ Σάραβακ ἀπ' ἐναντίας, δύναμις τῆς παραδόσεως, ὁ Ὁλλανδὸς παρέμεινε ὁ ἐχθρός.

"Οταν εἰς τὸ Σάραβακ ἀπεκάλουν κάποιον Ὁλλανδὸν δὲν τοῦ ἔκαμναν φιλοφρόνησιν. Τὸ Λονδῖνον ἐξωργήζετο διὰ τὸν πεισματώδη φόβον τῶν Σαραβακιανῶν καὶ εἰς τὴν Χάγην ἔκαμναν πνεῦμα. Ὁ Κάρολος ὁ 3ος διαδεχθεὶς τὸν πατέρα του κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἄλλου εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ἔδωσε καὶ αὐτὸς πολλὰς φορὰς τὴν εὐκαιρίαν νὰ γίνῃ πνεῦμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ. Τί θέλετε εἰς τὴν Βόρνεο... Εἰς τὸν Κάρολον τὸν 3ον ἔδωσαν μεγάλην ἐνόχλησιν οἱ συγγενεῖς του, ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους ἤρεσε ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀμερική, ὅπου ἦτο ὡραῖον νὰ κάμνουν μακρὰ ἐκδρομικὰ ταξίδια, τριγυρισμένα ἀπὸ ρωμαντισμὸν καὶ μὲ τὰ θυλάκια πλήρη στερλινῶν, τὰς ὁποίας κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος ἐπρομήθευεν τὸ ἀκούραστον γραφεῖον τοῦ Οὐάϊτχωλ, τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρετο ἐπίσης καὶ εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν πραγμάτων τοῦ σπουδαιοτάτου τώρα πλέον σουλτανάτου αὐτοῦ, Τελευταίως ὅμως φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον τόση ἀνάγκη τῶν ἐπιχορηγήσεων αὐτῶν. Τὸ Σάραβακ εἶχε πλουτίσει χάρις εἰς τὸ πετρέλαιον.

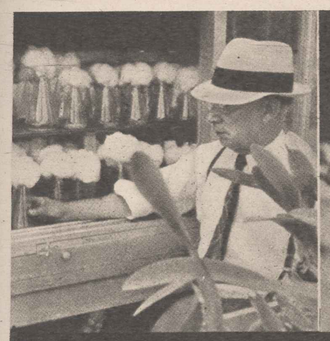
Κατόπιν τὰ πράγματα ἐπεταχύνθησαν. Ἐξερράγη ὁ παρὼν πόλεμος καὶ εἰς τὸ Οὐάϊτχωλ δὲν εἶχον πλέον τόσον καιρὸν διὰ νὰ συζητήσουν ἐπὶ τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τῶν γεγονότων τοῦ Σάραβακ. Ἦτο ἐπεῖγον νὰ ἐλέγχῃ τὸ Στέμμα ἀπ' εὐθείας, τὰ ζητήματα τοῦ δεσποτάτου καὶ δι' αὐτὸ ἱδρύθη μία κυβερνοῦσα ἐπιτροπὴ (ἔτος 1941) ἡ ὁποία ἔκαμε τὸν Κάρολον τὸν 3ον νὰ καταπιῇ πολλὰ δηλητήρια. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐνεθάρρυναν, τὰ ἐνεργητικὰ μέτρα τῆς Ἀγγλίας, «Δὲν εἶναι πλέον ὁ καιρὸς τῶν ἀστείων ὑπερεττῶν» — ἔγραφε κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἡ ἀμερικανικὴ ἐπιθεώρησις Χρόνος. — ὑπονοοῦσα τὸν πτωχὸν Κάρολον τὸν 3ον. Τὸ Σάραβακ πλούσιον εἰς πετρέλαιον καὶ εἰς ἐλαστικὸν δύναται νὰ γίνῃ μία ἀπειλητικὴ ἀεροπορικὴ βάσις ἐναντίον τῆς Ταϊλανδίας, τῶν Φιλιππίνων, τῆς Μαλαισίας καὶ τῶν Ὁλλανδικῶν Ἰνδιῶν.

Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παρατηρηθῇ τίποτα, τὸ πρᾶγμα ἦτο τόσον φανερὸν ὥστε κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον οἱ Ἰάπωνες ἐφρόντισαν ἀμέσως νὰ καταλάβουν τὸ Σάραβακ. «Ἡ ἄμυνα τοῦ ὑπολοίπου τῆς Βόρνεο — λέγεται εἰς Λονδῖνον — ἐνεπιστεύθη εἰς τοὺς Ὁλλανδούς». Ἀκριβῶς εἰς τοὺς τόσον περιφρονημένους κάποτε Ὁλλανδούς! Ὁ Κάρολος ὁ 3ος καταφυγὼν εἰς Σίδνεϋ (Αὐστραλίαν) ἀκόμη δὲν τὸ πιστεύη. Τὸ Βασίλειόν του ὅμως τῶν Χιλίων καὶ μιᾶς νυκτῶν, ἐτελείωσε, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἐπίβλεψις ποὺ ἤσκει ἐπ' αὐτοῦ ἡ Οὐάϊτχωλ.

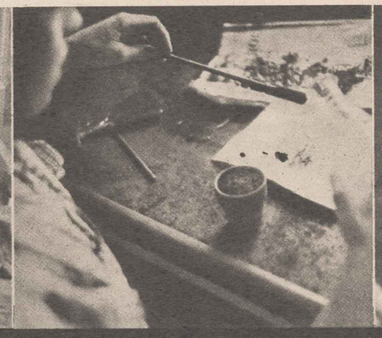
ΟΜΟΒΟΝΟ

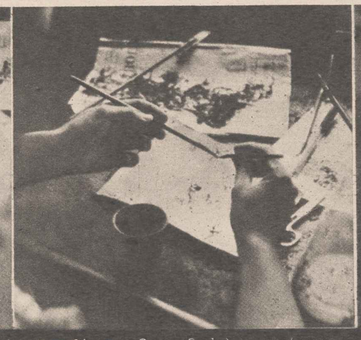
Η «ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΛΕΥΚΩΝ ΣΚΛΑΒΩΝ» εἰς τὸ Νέον Τζέρσεη. Σκοπὸς τῆς βαρβάρου αὐτῆς πρωτοβουλίας εἶναι νὰ ριφθοῦν εἰς τὴν ἀγορὰν στοιχεῖα πρὸς γάμον. Ἡ ἀστυνομία ὅμως ἐμεσολάβησε καὶ συνέλαβε καὶ ἐπιχειρηματίαν καὶ τὸ ἀνθρώπινον ἐμπόριόν του.

Αἱ φιάλαι ἐντὸς τοῦ μικροῦ θερμοκηπίου

Ἡ ὀρχιδέα ἑτοίμη διὰ τὴν μεταφύτευσιν της.

Τοποθέτησις τῶν φυτῶν ἐπὶ στυποχάρτου

2-3 μῆνας μετὰ τὴν φύτευ

ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΒΙΟΣ ΤΗΣ ΟΡΧΙΔΕΑΣ

Τὸ φυτὸν τῆς ὀρχιδέας γεννᾶται ἀπὸ μικροσκοπικὸν σπόρον, ἐλαφρὸν ὡς πούπουλον ἢ σκόνην: ἕνας σπόρος ποὺ δὲν ἔχει, ὅπως οἱ ἀδελφοί του, τοῦ φυτικοῦ βασιλείου, τὸ βαρὺ φορτίον τοῦ κατηλήδωνος. Κατηλήδων εἶναι λέξις τῶν μεμυημένων, κατηλήδων εἶναι τὸ ὀγκωδέστερον μέρος, θὰ ἔλεγα σχεδὸν τὸ ὁρατὸν τοῦ σπόρου, τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δίδει τὸ ἄλευρον ἀπὸ τὸν κόκκον τοῦ σίτου ἢ τοῦ καστάνου. Τὸ ἔμβρυον, περιτυλιγμένον ἀπὸ τὸν κατηλήδωνα εἶναι μικρότατον, σχεδὸν κρυμένον. Ἡ ἐλαφρότης τοῦ σπόρου τῆς ὀρχιδέας, ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι δὲν ἔχει εἰς τὸ ἔμβρυον τὸν κατηλήδωνα. Ὅταν ὅμως τὸ ἔμβρυον βλαστήσῃ, διὰ νὰ σχηματίσῃ τὴν μικρὰν ρίζαν καὶ τὸ στελεχίδριον, ποῖος θὰ τὸ θρέψῃ, ἂν δὲν θὰ ὑπάρχουν αἱ ἀναγκαῖαι τροφαί, ἂν ὁ κατηλήδων δὲν εὑρίσκεται ἐκεῖ ἕτοιμος νὰ κενωθῇ ὅπως ὁ μαστός; Τὸ κάθε φυτόν, κατὰ τὴν πρώτην αὐτὴν περίοδον, εἶναι αὐτόνομον, ἀνεξάρτητον ἀπὸ ἀπόψεως τροφῶν ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου φύεται, ἐπειδὴ ἡ ἀπορρόφησις τοῦ ὕδατος καὶ τῶν οὐσιῶν τοῦ ἐδάφους ἐκ μέρους τῆς ρίζης ἀρχίζει βραδύτερον. Ὁ κατηλήδων εἶναι τελείως κενός, ὅταν, διὰ νὰ ὁρίσωμεν μίαν χρονολογίαν, σχηματισθοῦν τὰ πρῶτα δύα-τρία φύλλα, ἀνοίξουν καὶ πρασινίσουν. Ἡ ὀρχιδέα ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν κανόνα αὐτὸν τοῦ φυτικοῦ κόσμου καὶ ἡ κρυφὴ ἔναρξις τοῦ βίου της, ἀποτελεῖ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸ νὰ τὴν καλλιεργήσῃ τεχνητῶς. Ματαίως ὁ ἄνθρωπος ἐξέθαπτε ἀπὸ τὸ δάσος, τοὺς σπόρους τῆς ὀρχιδέας, διὰ νὰ τοὺς ἀναπτύξῃ εἰς τὰς εἰς γραμμὴν γλάστρας τῶν θερμοκηπίων του. Ὡμοίαζε, ὡς νὰ ἤθελε ἡ φύσις νὰ ἐπαναστατήσῃ καὶ νὰ ἐκφύγῃ ἀπὸ τὴν περιέργειαν τοῦ νέου Πυγμαλίονος.

Μία μοῦχλα ἐκτελεῖ χρέη τροφοῦ εἰς τοὺς σπόρους τῆς ὀρχιδέας, αὐτὸ ἦτο τὸ μυστικὸν τοῦ ὡραιοτάτου φυτοῦ. Ὄχι ὅμως μία κοινὴ μοῦχλα, τοῦ ὑπογείου ἢ τῆς ἀποθήκης, ἀλλὰ μία μοῦχλα ἀξιοσέβαστος, εἰδική, ἡ ὁποία ὁμοίαζει ὅτι παρῆχθη ἐπίτηδες διὰ τὴν ὀρχιδέα. Ἀρκεῖ μαζὶ μὲ τὸν σπόρον νὰ κατέχεται καὶ ἡ μοῦχλα, διὰ νὰ ἄρχίσῃ τὸ κεφάλαιον τῶν καλλιεργειῶν τῶν ὀρχιδέων εἰς τὰ θερμοκήπια, διὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἀνθέων μία νέα Θεά. Αἱ ἐκπλήξεις ὅμως δὲν εἶχον τελειώσῃ.

Οἱ σπόροι τῆς ὀρχιδέας τοποθετοῦνται ἐντὸς ὑαλίνης κωνοειδοῦς φιάλης, εἰς τὸν πυθμένα τῆς ὁποίας, ἐτοποθετήθη ἕνα στήριγμα ζελατίνης. Εἰς τὴν πραματικότητα δὲν εἶναι ζελατίνη, ἡ κοινὴ ψαρόκολλα, εἶναι ἕνα παραπλήσιον προϊόν, τὸ ἀγκάρ-ἀγκάρ, ἐκχύλισμα φύκων, τὸ ὁποῖον ὅπως καὶ ἡ ζελατίνα, ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ὑγροποιεῖται εἰς ὑψηλὰς θερμοκρασίας (60.ο Κ.) καὶ νὰ στερεοποιεῖται εἰς θερμοκρασίας περιβάλλοντος (20 30.ο Κ.). Μὲ τὸ ἀγκάρ-ἀγκάρ, μιγνύονται, ἄμυλον καὶ ὁρυκτὰ ἅλατα, ἔπειτα ἀποστειροῦνται ἐντὸς χυτρῶν ἑρμητικῶς κλειστῶν. Ὅταν ἐπαναφέρουν τὰ φιαλίδια εἰς περιβάλλον δωματίου, τὸ ἀγκὰρ στερεοποιεῖται, ὡς ἕνα καλὸν οἰκειακὸν γλύκισμα καὶ εἶναι ἕτοιμον διὰ τὴν φύτευσιν τῶν ὀρχιδέων καὶ τῆς μοῦχλας. Ἡ σπορὰ ἀναπτύσσεται, δξειδοποιοῦσα τὸ ἀγροποιηθὲν στρῶμα καὶ μετατρέπουσα τὸ ἄμυλον εἰς σάκχαρον. Τὸ ἔμβρυον τῆς ὀρχιδέας, εὑρίσκει δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, τὴν προτιμωμένην καὶ χρήσιμον τροφήν του καὶ φυτρώνει εἰς σχῆμα, μᾶλλον ἀσυνῆθες, ὡς ἕνας μικρὸς πράσινος μαστός. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως, ἡ μοῦχλα εἰσδύει διὰ μέσου τῶν τριχῶν τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ βλαστοῦ, κατακλύζει τὰ κύτταρα τῶν πρώτων βασικῶν ἱστῶν, ποὺ ἐσχηματίσθησαν καὶ ἐγκαθίστανται σχηματίζουσα τολύπας καλυμένας καὶ φαίνεται εὐχαριστημένη.

Ἂς δοκιμάσωμεν ν' ἀντικαταστήσωμεν τὸ ἄμυλον διὰ τοῦ σακχάρου ὀξειδοποιοῦντες τὸ ὑποκείμενον καὶ νὰ φυτεύσωμεν τὴν ὀρχιδέαν, χωρὶς τὴν μοῦχλαν. Οἱ σπόροι θ' ἀναπτυχθοῦν τὸ ἴδιον καὶ χωρὶς κίνδυνον συναγωνισμοῦ. Εἶναι ὅμως προφανές, ὅτι εἰς τὴν φύσιν τὰ ἔμβρυα τῆς ὀρχιδέας θὰ ἔχουν πολὺ ὀλίγας δυνατότητας νὰ εὕρουν σάκχαρον. Δὲν ἀπομένει εἰς αὐτὰ παρὰ νὰ καταφύγουν εἰς τὴν συνένοχὴν τῆς μοῦχλας. Αὐτὴ ἡ προσαρμογὴ εἶναι ἐκ τῶν πλέον ἐξαιρετικῶν κεφαλαίων τῆς ἐκπληκτικῆς ζωῆς τῆς ὀρχιδέας.

Ἡ μοῦχλα κατακλύζει τὸν περιφερειακὸν ἱστὸν τῆς ρίζας, δὲν κατορθώνει ὅμως νὰ διαπεράσῃ τὸν φραγμὸν τῶν κυττάρων, ποὺ περιτριγυρίζουν τοὺς ἱστούς, τοὺς προωρισμένους εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν οὐσιῶν, ποὺ εἶναι ζωτικαὶ διὰ τὸ φυτόν. Ὑπάρχει καὶ κάτι παραπάνω. Αἱ τολύπαι τοῦ μύκητος ποὺ ἐσχηματίσθησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν κυττάρων, καταστρέφονται καὶ χωνεύονται. Ἡ χώνευσις αὐτὴ λαμβάνει χώραν κατὰ τὴν περίοδον, ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου μέχρι τοῦ χειμῶνος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ὀρχιδέα ἀπογυμνώνεται ἀπὸ τὰ φύλλα καὶ στερεῖται ἐπομένως τῆς θρέψεως, τῆς προερχομένης ἀπὸ αὐτὰ τὰ φύλλα (χλωροφυλλιακὴ σύνθεσις). Αἱ ἶνες τῆς μοῦχλας, ποὺ εἶναι ἐξογκωμέναι σκάζουν καὶ σπάνουν εἰς πολλὰ τεμάχια. Ἡ τολύπη παρουσιάζεται τότε εἰς ἄλλα τόσα

Ἡ ἄγονος βελόνη εἰς χεῖρας τοῦ ἀνθρώπου, ἀντικαθιστᾶ τὸ ἔντομον, διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν γονιμοποιῶν, ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος, ἀπὸ φυτὸν εἰς φυτόν.

ἀκολουθεῖ

τεμάχια ἀγνώριστα, ποὺ ἀδειάζουν καὶ ἐνώνονται εἰς μίαν μόνην μάζαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κυττάρου. Κατόπιν καὶ ἡ μάζα αὐτὴ ἐξαφανίζεται καὶ ἀπὸ τὴν παρουσίαν τοῦ μύκητος δὲν ὑπάρχει πλέον οὔτε ἴχνος. Χάρις εἰς τὸ ἔργον τῶν ἀπομυζητῶν του, τὸ κύτταρον ἐχώνευσε τελείως τὸν φιλοξενούμενον του καὶ ἐτράφη δι' ἐξόδων του. Ἀπὸ τὴν μούχλαν, κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν, διατηροῦνται ἐν τῇ ζωῇ, μόνον ὀλίγαι λεπταὶ ἴνες εἰς τὴν ἐπιδέρμιδα τῆς ρίζας, αἱ ὁποῖαι συγκοινωνοῦν ἀπ' εὐθείας μὲ τὸ ἔδαφος.

Ἡ μοῦχλα καὶ ἡ ὀρχιδέα ἐγαθιστοῦν κατόπιν μίαν ἄλυσον, διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν τοῦ ἐδάφους. Ἡ μοῦχλα τὰς ἀπορροφᾷ χάρις εἰς τὴν ἐξαιρετικὰ ἁρμόζουσαν καὶ εὐρείαν κατασκευήν της, καὶ τὰς ἐκχωρεῖ εἰς τὸ φυτὸν, χάριν εἰς τὸ πεπτικὸν ἔργον τῶν κυττάρων τοῦ τελευταίου, μὲ θυσίαν ἑνὸς μέρους τοῦ μακροῦ ἰνοειδοῦς σώματος του. Εἰς τὴν πραγματικότητα αὐτὴ εἶναι κοινὴ ζωή. (συμβίωσις). Τὴν ἄνοιξιν τὸ φυτὸν ξανακάνη τὰ φύλλα του καὶ ἡ μοῦχλα τὰς τολύπας της καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἕως τὸ νέον φθινόπωρον.

Ὅπως ὅλαι αἱ ἰσορροπίαι καὶ ἡ ἰσορροπία τῆς μοῦχλας καὶ τῆς ὀρχιδέας παρουσίαζει τὰς ἀναποφεύκτους ταλαντεύσεις της. Ὄχι σπανίως συμβαίνει νὰ ἴδῃ ὁ καλλιεργητὴς νὰ καταστρέφεται ἀπὸ τὴν μούχλαν μέγα μέρος τῶν ἐμβρύων, ἂν κατὰ τύχην ὁ βλαστὸς εἶναι μιασματώδης καὶ κινδυνεύει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ χαθῇ ἡ δυνατότης καλλιεργείας τοῦ φυτοῦ. Μὲ μεγαλυτέραν δυσκολίαν ἡ μοῦχλα μπορεῖ νὰ βλάψῃ τὸ φυτὸν ποὺ ἐμεγάλωσε. Μόνον ὅταν αἱ ρίζαι εἶναι ἀδύνατοι, ἢ εἶναι ἀνίκανοι ν' ἀναπτυχθοῦν, ἐξ ἄλλης αἰτίας, ὁ μύκης κατορθώνει νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ κεντρικὸν μέρος καὶ νὰ καταστρέψῃ τελείως πᾶν ὅ, τι μένει, τρεφόμενος μὲ ἀδηφαγίαν. Καὶ διὰ νὰ τελειώσωμεν, οἱ βολβοὶ καὶ τὰ ἄλλα ὄργανα τοῦ ὑπογείου μέρους, περιλαμβάνουν οὐσίας βολβοκτόνους ἱκανὰς νὰ σταματήσουν τὴν πρόοδον τοῦ βολβοῦ, ἂν οὗτος εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν ρίζαν.

Ἂς ἐπιστρέψωμεν, ἀπὸ τὴν ἐναλλασσομένην ἐνέργειαν τῆς φυσικῆς ζωῆς, εἰς τὴν διαφόρως ποικίλην καλλιέργειαν ἐντὸς θερμοκηπίου. Ἀπὸ τὴν φιάλην μὲ τὸ ἀγκάρ, ἡ ὀρχιδέα μεταφέρεται, ὅταν φυτρώσουν τὰ πρῶτα της φύλλα, εἰς γλάστρας ἀπὸ πηλόν, γεμάτας μὲ εἰδικὸν χῶμα, ὅπου μένει ἀκόμη ὀλίγον διάστημα. Μαζὶ μὲ τὸ φυτὸν μεταφέρεται καὶ ἡ μοῦχλα καὶ ἂν ὅμως ἀκόμη ἡ καλλιέργεια ἐλάμβανεν χώραν ἐπὶ αὐθεντικοῦ σακχαροκαλάμου, εἰς τὴν γλάστραν αἱ ρίζαι θὰ κατεκλύζοντο ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἀπὸ μούχλαν. Εἶναι ἕνας δεσμὸς ποὺ εἶναι δύσκολον νὰ διαλυθῇ. Διὰ μέσου μιᾶς ἄλλης μακρᾶς σειρᾶς μεταφυτεύσεων, τὸ φυτὸν ἐξακολουθεῖ τὴν ἀνάπτυξίν του, ἕως ὅτου φθάσῃ ἐντὸς ξηλίνων κιβωτίων, εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν, μὲ πυκνὸν φύλλωμα μὲ κλάδους ἐκτεταμένους. Τέλος ἀνθίζει, διῆλθον ὅμως ἑπτὰ ἔτη ἀναμονῆς καὶ ἐργασίας. Δευτέρα ἐκπλήξις: 7 ἔτη ἀπαιτοῦν μίαν σοβαρὰν μᾶλλον, ἀκινητοποίησιν κεφαλαίων καὶ τὸ ὡραῖον ἄνθος πρέπει ἐπίσης νὰ πληρώσῃ καὶ τόκους.

Αἱ συνήθειαι τῶν ὀρχιδέων εἶναι διάφοροι. Ὑπάρχουν αἱ κάτοικοι τῶν σκιερῶν δασῶν, ὅπου τὸ φῶς δὲν φθάνει παρὰ ἀσθενῶς ὅπως ἡ Neottia nidus avis μὲ στέλεχος ὑπόλευκον χωρὶς φύλλα, μὲ μικρὰς ρίζας, βραχείας, τυλιγμένας εἰς τρόπον ὥστε να κατασκευάζουν μίαν φωλεὰν πτηνῶν. Αἱ ὀρχιδέαι τῶν ψυχρῶν μερῶν μὲ ὑπογείους βολβούς, ποὺ διαιωνίζουν τὸ φυτὸν ὅπως ἡ Ofris ἢ Orchis ἢ Loroglossum κλπ. σκορπισμέναι ἐπίσης καὶ εἰς τὰ ἰταλικὰ ἑδάφη. Ὑπαρχουν ἀπ' ἐναντίας ἐκεῖναι ποὺ ἀγαποῦν τὸ φῶς καὶ ζοῦν ἀναρριχώμεναι ἐπὶ τῶν δένδρων. Διὰ νὰ τὰς καλλιεργήσουν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναπαραγάγουν εἰς τὰ θερμοκήπια τὰς ἰδίας των τὰς συνηθείας καὶ τὰς κρεμνοῦν εἰς φελλοὺς, εἰς κορμοὺς ξύλου, εἰς τὰ παράθυρα τοῦ θερμοκηπίου ἢ τὰς κρεμνοῦν ἐντὸς κυτίων ἐκ ξύλου μὲ τὸ βάθος ἀεριζόμενον, διὰ ν' ἀποφύγουν τὴν λίμνασιν τοῦ ὕδατος.

Πολὺ ὀλίγη ἐπιδεξιότης χρειάζεται εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ κλέψῃ τὸ μυστικὸν τοῦ φυτοῦ. Ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις ἔλαβε χώραν, διὰ πρώτην φοράν, ἐπὶ ἑνὸς ἄνθους βανίλιας, ἀπὸ τοῦ 1836 ἤδη, μὲ ἐπιτυχῆ ἔκβασιν καὶ ἡ ἐφεύρεσις διεδόθη ἀστραπιαίως εἰς ὅλους τοὺς ἐρασιτέχνας καὶ καλλιετεργητὰς ὀρχιδέων, οἱ ὁποῖοι μὲ «τεχνητὴν χεῖρα» ἤρχισαν νὰ γονιμοποιοῦν τὰ ἄνθη τῶν φυτῶν των. Μὲ μίαν βελόνην εἰσέρχονται εἰς τὸ ἄνθος καὶ πιέζοντες ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς ράμφους κάμνουν τοὺς δύο σάκκους γονιμοποιῶν νὰ πέσουν καὶ τοὺς μεταφέρουν ἀμέσως εἰς τὴν κοιλότητα ἑνὸς ἄλλου ἄνθους. Ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν γονιμοποίησιν, τὸ ἄνθος μαραίνεται καὶ κατόπιν 12 ἢ 17 μηνῶν ἐπιτυγχάνεται ὁ καρπός, μία κυψέλη μὲ κυριολεξίαν πλήρης μὲ ἑκατομμύρια μικροσκοπικῶν σπόρων.

Ἰδοὺ καὶ γόνιμος ἔκπληξις. Ἡ ὀρχιδέα εἶναι φυτὸν εὐμενῶς προσφερόμενον εἰς τὴν διασταύρωσιν, ἀκόμη καὶ μὲ μακρυνὰς συγγενείας καὶ τὰ κοινογενῆ ἐπιτυγχάνουν σχεδὸν πάντοτε. Δὲν ἐχρειάζετο περισσότερον διὰ νὰ ἀθηθῇ ὁ ἄνθρωπος ν' ἀνταγωνισθῇ τὴν φύσιν, διὰ νὰ δημιουργήσῃ ἄνθη παράδοξα, διάφορα, μὲ χίλια χρώματα.

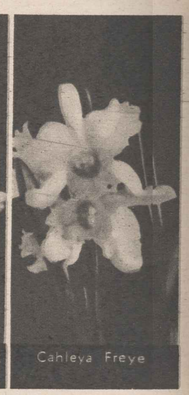
Λέγεται ὅτι οἱ βοτανολόγοι διεμαρτυρήθησαν, μετὰ τὰς πρώτας διασταυρώσεις τὰς ἐπιτευχθείσας ἀπὸ τοὺς κηπουροὺς καὶ τοὺς ἀνθοπώλας, διότι ἀνετρέπετο ἡ τάξις τῆς φύσεως καὶ οἱ βοτανολόγοι ἦσαν ἀρκετὰ ἀπησχολημένοι, διὰ νὰ κατατάξουν τὰ αὐθόρμητα καὶ τροπικὰ ὀρχιδοειδῆ, διὰ ν' ἀσχοληθοῦν καὶ μ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θὰ παρήγοντο ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Οἱ βοτανολόγοι τέλος θὰ ἠκολούθησαν δουλοπρεπῶς τὴν βεβαίωσιν τοῦ Λίνεο. Varietates levissimus non curat botanicus. ὁ (βοτανολόγος δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὰς μικρὰς ποικιλίας).

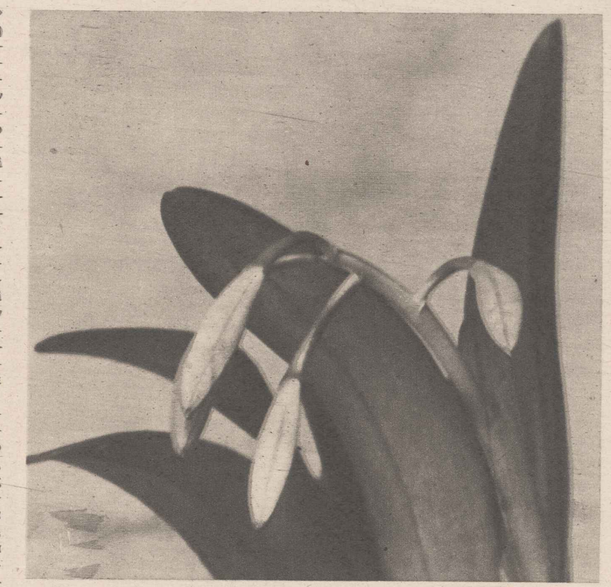
Ἀπὸ τοῦ 1859 μέχρι σήμερον, αἱ διασταυρώσεις εἶναι τώρα πλέον ἀμέτρητοι: ἀληθῆ γενναιολογικὰ βιβλία ἐγκαθίδρυθησαν, εἶναι ὁ θρίαμβος τοῦ συρμοῦ τῶν ὀρχειδοειδῶν. Ἄνθη καὶ φύλλα πεταλούδας, ἄνθη μὲ λεπτοὺς χρωματισμοὺς, ἄνθη μὲ ζωηρὰς κηλίδας ἐπὶ λευκοῦ φόντου, ἄνθη μὲ γραμμάς, ὅπως οἱ ζέβροι, ἄνθη γαλανά, ἄνθη ἐρυθρά. Ὁ κάλαμος πρέπει νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ τὰ ἀπαριθμήσῃ. Εἶναι περισσότερον ἐνδιαφέρον νὰ μεταβῇ τις εἰς εἰδικὸν ἀνθοπώλην καὶ νὰ διέλθῃ μερικὰς ὥρας εἰς ἕνα θερμοκήπιον ὀρχιδοειδῶν. Ἂν ἔχετε φαντασίαν καὶ ἐφευρητικότητα μπορεῖ νὰ συμβῇ καὶ σὲ σᾶς νὰ συνθέσητε κανένα ἀπὸ τὰ ἄνθη τοῦ κακοῦ. Διότι ἡ ὀρχιδέα δὲν εἶναι ἄνθος ἀγνόν, ποὺ ἐμπνέει πράγματα ἁπλᾶ καὶ καθαρά. Εἶναι ἕνα ἄνθος διεστραμμένον καὶ σκληρόν, ποὺ εἰς τὴν ὡραιότητα του ἔχει πάντοτε κάτι ποὺ διαφεύγει, κάτι τὸ ἀσελγές. Ἔχει κάτι ποὺ ἑλκύει καὶ ἀποκρούει, ἀνακαλεῖ καὶ προδίδει. Εἶναι ὅμως δυνατὸν ὅλα αὐτὰ νὰ εἶναι μία προσωπικὴ ἐντύπωσις, καὶ κάποια ἀναγνώστρια δὲν θὰ συμμερίζεται τὴν αἰσθηματικότητα μου, καὶ τὴν ἐξολοθρευτικήν μου ἀγάπην δι' ἕνα ἰκτερῶδες βατράχιον.

ELIO BALDACCI

'Ορχιδέα κιτρίνη

'Υπόδημα τῆς 'Αφρόδιτης

Cahleya Freye

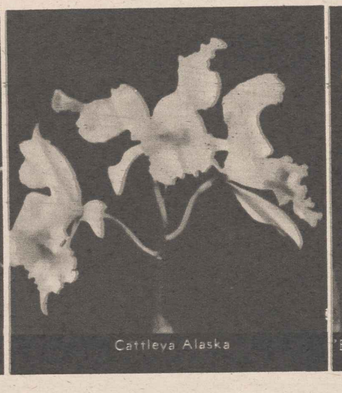

Ἡ ὀρχιδέα ἀνθίζει ἑπτὰ ἔτη μετὰ τὴν φύτευσίν της. Ὁλίγον πρὶν ἀνοίξη, τὰ ἡμίκλειστα ἄνθη της ὁμοιάζουν πρὸς μεγάλα ἄνθη προτοκαλιᾶς.

Καὶ ἰδοὺ ποὺ ἤνθισε, κατόπιν τόσων περιποιήσεων καὶ προσπαθειῶν. Αὔριον θὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ ἀνθοπωλεῖον ἢ εἰς τὸ στῆθος μιᾶς ὡραίας κύριας.

Laelia Cahleya

Lediata

Dendrobium

Cattleya Alaska

'Έμβας τῆς 'Αφροδίτ

Πρὶν ἡ ἀποκτήση τὴν πρὸς τ'ἀριστερα μορφήν του, τὸ φυτὸν τῶν τεσσάρων ἐτῶν εἶναι ἔτσι.

Τὰ θερμοκήπια τῶν ὀρχιδοειδῶν εἶναι φωτεινά: θερμοκρασία, ὑγρασία, ὕδωρ ἐλέγχονται αὐστηρῶς. Τὸ ἐμπόριον τῶν κοπτομένων ἀνθέων των φθάνει κάθε ἔτος σοβαροὺς ἀριθμούς. Εἶναι τὸ ἀκριβότερον ἄνθος.

Ἡ τελικὴ διαδικασία, πλουσία εἰς ἱκανοποιήσεις, κατόπιν 7 ἐτῶν: κόπτεται τὸ ἄνθος.

Καὶ ἰδοὺ τέλος τὰ ὀρχιδοειδῆ εἰς τὴν προθήκην ἑνὸς ἀνθοπώλου. Εἶναι τὸ διαφεῦγον καὶ ἀσελγές ἄνθος, ποὺ ἑλκύει, ἀνακαλεῖ καὶ προδίδει. Τὰ ρόδα ἔχουν ταπεινὴν ἐμφάνισιν πλησίον τῶν ὀρχιδοειδῶν.

ΤΕΛΟΣ

ΣΚΗΝΟΘΕΤΑΙ ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Πές μου πῶς φωνάζει καὶ θὰ σοῦ εἰπῶ ποιὸς εἶναι.

Ἀρκεῖ πράγματι ν' ἀνοίξωμεν τὴν μικρὰν εἴσοδον ἑνὸς κινηματογραφικοῦ στούντιο, διὰ ν' ἀντιληφθῶμεν ἀμέσως ποῖος σκηνοθέτης διευθύνει. Θὰ εἶναι ἴσως σύμπτωσις, ἀλλ'εἶναι γεγονός, ὅτι ὅταν κάποιος εἰσέρχεται ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν ποδῶν του, εἰς ἕνα κινηματογραφικὸν στούντιο, τὸ πρῶτον πρᾶγμα ποὺ ἀκούει εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ σκηνοθέτου.

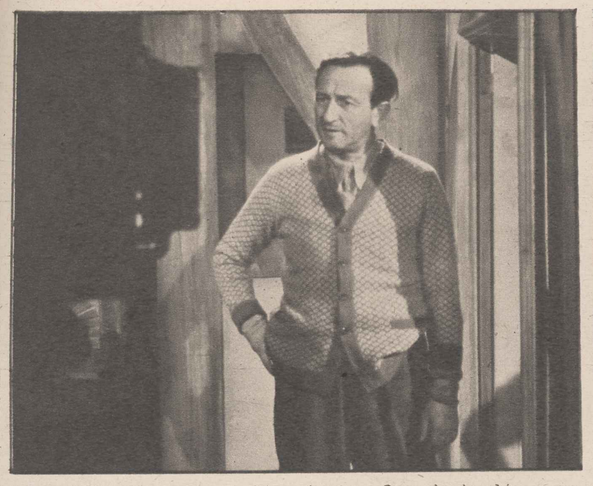
Ἄλλος φωνάζει σιγά, ἄλλος φωνάζει δυνατά, ἀλλὰ σχεδὸν ὅλοι οἱ Ἰταλοὶ σκηνοθέται διὰ νὰ ἐπιβληθοῦν, ἀναβιβάζουν τὸν τόνον τῆς φωνῆς των.

Τὸ σφάλμα ὅμως δὲν εἶναι ἰδικόν των: εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ φωνάζων περισσότερον, εἶναι σχεδὸν πάντοτε ὁ ἔχων δίκαιο. Σκέπτομαι ὅτι ὁ σκηνοθέτης θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τοιαύτην προσωτικότητα οὕτως ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται, νὰ διευθύνῃ καὶ νὰ ἐξηγῇ, μόλις προφέρων χαμηλοφώνως ὀλίγας λέξεις καὶ μὲ ἐλαχίστας κινήσεις. Ὅλοι ὅμως σχεδὸν οἱ Ἰταλοὶ σκηνοθέται, πρέπει νὰ κάμουν λίγο ἀπ' ὅλα: νὰ καλέσουν τοὺς ἠθοποιούς, ποὺ δὲν εἶναι σχεδὸν ποτὲ ἀκριβεῖς, νὰ ἐκτελέσουν χρέη ἐπιστάτου, διὰ νὰ ξεσκονίσουν τὰ ἔπιπλα, πρέπει κάθε λεπτὸν νὰ παρακαλέσουν νὰ σιωπήσουν, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα θὰ ἔπρεπε νὰ εἰσέρχονται εἰς τὸ στούντιο, ὅταν ὅλα εἶναι ἐν τάξει καὶ ὅταν οἱ ἠθοποιοὶ θὰ ἔχουν ἤδη κάμει δοκιμάς καὶ θὰ εἶναι ἕτοιμοι διὰ νὰ γυρίσουν τὴν σκηνήν. Τότε ὁ σκηνοθέτης, χωμένος ἀναπαυτικὰ εἰς μίαν πολυθρόναν, ἐντὸς ἀτμοσφαίρας ἡσύχου, θὰ πρέπει νὰ δώσῃ—ὡς καλὸς ζωγράφος, μίαν τελευταίαν πινελιὰν καὶ ν' ἀφίσῃ τὴν καλλιτεχνικήν του εὐαισθησίαν καὶ τὴν ἰδιοφυΐαν του νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀμέσως, διὰ νὰ δώσουν εἰς τὴν σκηνὴν τὴν ἀριστοτεχνικήν των πνοήν. Ἂς ἀφίσωμεν ὅμως τὴν φαντασίαν καὶ ἂς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν πραγματικότητα. Πραγματικότης φωτογραφημένη, ἡ ὁποία θὰ σᾶς διευκολύνῃ νὰ ἴδῆτε καὶ νὰ μάθητε, πῶς εἶναι οἱ σκηνοθέται κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ πολὺ ἐξημμένου καὶ πολὺ δυσφημισμένου ἐπαγγέλματός των.

Α. C.

Ο ΚΑΡΟΛΟΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΜΠΡΑΓΚΑΛΙΑ, εἶναι ἴσως ὁ μόνος, μεταξὺ τῶν Ἰταλῶν σκηνοθετῶν, ὁ ὁποῖος φωνάζει πολὺ ὀλίγον, ἀντιθέτως δὲν φωνάζει διόλου. Ὅταν διευθύνει τὰς ταινίας του, δίδει τὴν ἐντύμωσιν ὅτι κατελήφθη ἀπὸ θρησκευτικὸν μυστικισμόν. Ἡ κάθε κίνησις του εἶναι μετρημένη, οὔτε εἷς ἐκ τῶν μυώνων τοῦ προσώπου του συσπᾶται· Εἰς τὴν φωτογραφίαν μας, εἶναι ὑπερβολὴ νὰ εἴπωμεν ὅτι λέγει: «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας»;

Ο ΓΚΑΛΟΝΕ. Τὸν Κάρμινε Γκαλόνε, τὸν συναντῶμεν εἰς τὰς πλέον σκοτεινὰς καὶ ἡσύχους γωνίας. Τὰ μαλλιά του εἶναι ἀκατάστατα, τὸ ὕφος του ξένον. Εἰς τὴν πραγματικότητα πρέπει νὰ εἶναι ὀλίγον ἀφηρημένος.

Ο ΜΠΙΑΝΚΟΛΗ. Ὁ κόμης Μπιάνκολη, καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον μπορεῖ νὰ διδάξῃ πῶς κόπτεται... τὸ ψάρι μὲ τὸ μαχαίρι. Ὁ Βιαρίζιο, ἀμφιβάλλει γνωρίζει ὅμως ὅτι ὁ Μπιάνκολη εἶναι ἀκριβὴς καὶ τὸν παρακολουθεῖ εὐπειθής.

ΙΔΟΥ ὁ δυναμικὸς Ἀλέξανδρος Μπλαζέτη εἰς στάσιν διευθυντοῦ ὀρχήστρας, Δὲν φαίνονται τὰ ὑποδήματα, σᾶς ἐγγυῶμαι ὅμως ὅτι ὑπάρχουν. Δὲν εἶναι τὸ μόνον χαρακτηριστικόν του: κάθε στιγμὴν ἐκβάλλει καὶ ἕνα ἐλαφρὸν σφυριγμόν.

«ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ τοῦ Μάριο Καμερίνη» διαβάζετε ἐπὶ τῶν δημοσιευομένων διαφημίσεων. Καὶ ἰδοὺ ὁ σκηνοθέτης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος του. Χωρὶς σακάκι, τιράντες καὶ μὲ τὰς περιωνύμους διόπτρας του.

Ὁ ΚΑΜΠΟΓΚΑΛΙΑΝΗ, μηχανὴ καὶ τεχνικοὶ ἐτελείωσαν πίσω ἀπ' τὰ σίδηρα. Ἐξ ὅσων φαίνεται δὲν εἶναι διόλου ταραγμένος, τὸ περίμενε; Ὄχι, ὁ Καμπογκαλιάνη, εἶναι χιουμορίστας καὶ ἠθέλησε νὰ φωτογραφηθῇ εἰς αὐτὴν τὴν στάσιν.

ΤΕΛΟΣ

Ὁ Γιυκόν καὶ ἡ Γυμένα, δύο περίφημοι σκύλοι τῆς Σιβηρίας, ποὺ διατηροῦν πολὺ κτυπητὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ράτσας των. Ἡ στάσις των, ἡ ἐξόρμησις γιὰ τὸ δρόμο, ὁ ἐνθουσιασμός τους στὸ νὰ τραβήξουν τὸ φόρτωμα, ἀποδεικνύουν πὼς τὰ ζῶα ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν μέρος στοὺς κόπους τῶν ἀνθρώπων.

Σκύλοι τῆς Σιβηρίας καὶ κοινοὶ ποιμενικοὶ σκύλοι, ἀκόμη καὶ νόθοι, ποὺ ἐκτελοῦν τὸ πρῶτο γύμνασμα γιὰ προπόνηση: σύρουν ἕνα βαρὺ φορτίον.

ΕΥΤΥΧΕΙΣ

ΣΚΥΛΟΙ

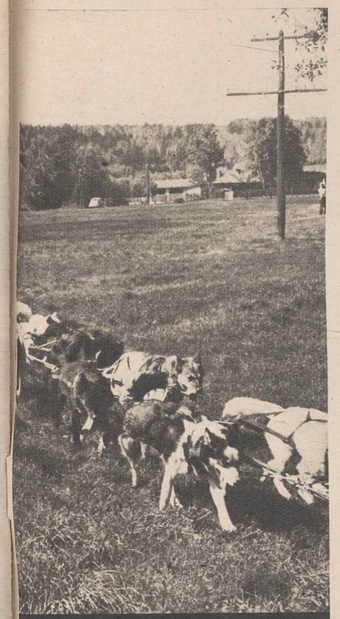
Ἕνα βράδυ, σ' ἕνα μικρὸ περιπλανώμενο θέατρο τῆς περιφερείας, παρευρέθηκα σὲ μία παράστασιν σοφῶν σκύλων, ποὺ παρ' ὅλην τὴν μετριότητα τῆς σκηνῆς, ἐκτελοῦσαν ἀσκήσεις, ποὺ μοὺ φάνηκαν θαυμάσιες καὶ ποὺ ἀπὸ ἕνα ἀνόητο ἐπεισόδιο ἔφεραν στὸ μυαλό μου σκέψεις καινούργιες γιὰ μένα. Ἔτυχε, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, στὸ μικρὸ περιπλανώμενο θέατρο τῆς περιφερείας, μιὰ ὁποιαδήποτε κυρία ἡ δεσποινὶς σχεδὸν κομψή, χωρὶς τὰ ξεχωριστὰ γνωρίσματα τῆς γεροντοκόρης ἢ τῆς χήρας, μία κυρία ἢ δεσποινίς, ποὺ νόμισα πὼς τὸ θέατρο τὴν διεσκέδαζε, ὅπως καὶ μένα, ὅπως τὰ εἴκοσι παιδιά, ποὺ τὸ παρακολουθούσαν, ἴσα ἴσα τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ σκύλος «Τονῖνος» ἐπαναλάμβανε, κατὰ γενικὴ ἀπαίτηση, τὸ διπλὸ πήδημα τοῦ θανάτου, σηκώθηκε στρεγγλίζοντας, μὲ μία ξαφνικὴ μανία αἰχιδνας καὶ ἔβρισε τὸν κακομοίρη τὸν γυμναστήν, ποὺ ἔμεινε μ' ἀνοιχτο στόμα, φοβερίζοντάς τον, οὔτε ξέρω, μὲ τὶ τιμωρίες τοῦ Θεσῦ καὶ τῶν ἀρχῶν.

Ἡ κυρία ἢ δεσποινίς, ὕστερα ἀπ' τὸ ἐσωτερικό της ξεθύμασμα, βγῆκε ἀπ' τὴ μπαράκα κι' ἄφισε σὲ μᾶς ὅλους, ἕνα αἴσθημα δυσθυμίας, ποὺ τὰ καινούργια κ' ἔξυπνα γυμνάσματα τοῦ πούκαμαν τὰ σκυλάκια, δὲν κατόρθωσαν νὰ διαλύσουν. Ἀκριβῶς ὅμως κεῖνο τὸ βράδυ κι ὅταν τελείωσε ἡ παράσταση, ἄρχισα νὰ αἰσθάνομαι νὰ γεννιέται μέσα μου ἡ ἐπιθυμία νὰ γίνω ἐκγυμναστὴς σκύλων. Ἐπείσθηκα πὼς νὰ γυμνάζῃ κανεὶς σκύλους, ἔπρεπε νὰ εἶναι, ὄχι μόνον πολὺ εὐχάριστο πρᾶγμα καὶ ἱκανοποιητικὸ πασατέμπο, μὰ καὶ ἀπόδειξη εὐγενικιᾶς ψυχῆς: ἡ σκληρότητα τῶν γυμναστῶν τῶν σκύλων ἐφευρέθηκε ἀπὸ τὶς γεροντοκόρες, ποὺ δὲν κατάλαβαν ποτὲ οὔτε τοὺς σκύλους οὔτε τοὺς ἄνδρες.

Ἀπὸ κεῖνο τὸ βράδυ κ' ὕστερα, εἶδα ἕνα σωρὸ παραστάσεις σκύλων, πλησίασα σκύλους ποὺ τραβούσαν καροτσάκια ζητιάνων σακάτηδων, σκύλους ποὺ δούλευαν τὴν μέρα καὶ τὴν νύκτα καὶ βεβαιώθηκα, ἐλπίζω ὄχι μὲ τὸ μυαλὸ φουσκωμένο ἀπ' τὸν ἐγωϊσμό, πὼς αὐτοὶ οἱ σκύλοι, πὼς ὅλοι οἱ σκύλοι, δουλεύουν μ' εὐχαρίστηση. Εἶναι πιθανὸ πὼς ἡ δουλειὰ ὅπως μπορεῖ κάποτε ν' ἀρέσῃ στὸν ἄνθρωπο, μπορεῖ ν' ἀρέσῃ καὶ στὸν σκύλο, καὶ εἶναι βέβαιο πὼς ὁ σκύλος μ' εὐχαρίστηση ὑπόκειται σ' αὐτοὺς τοὺς κόπους, σὲ κεῖνες τὶς θυσίες ποὺ τοῦ ζητᾶ ὁ κύριος του.

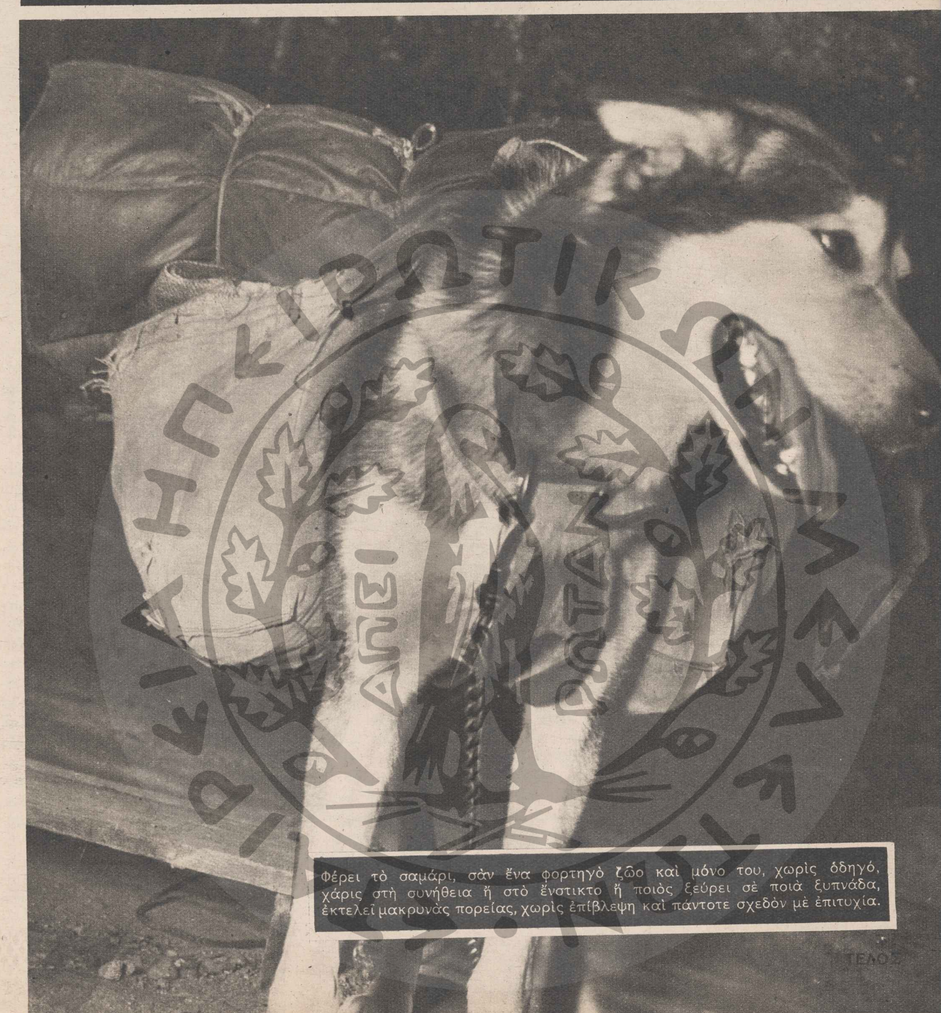
Ἂν δὲν ἦταν ἔτσι οἱ σκύλοι θὰ δραπέτευαν, ἂν δὲν ἦταν ἔτσι δὲν θὰ ἔδειχναν ἐκείνη τὴν προσήλωση, ποὺ εὐνόησε ἴσως πολὺ τερπνὴ φιλολογία, μὰ ποὺ μολαταῦτα εὔκολα καὶ αὐθόρμητα προκαλεῖ συγκίνηση. Ἂν οἱ σκύλοι δὲν ἐκτελοῦσαν θεληματικά, τὸ διπλὸ πήδημα τοῦ θανάτου, ἂν δὲν περπατοῦσαν ὧρες καὶ ὧρες, τραβῶντες ἕνα πελώριο βάρος μόνο γιὰ ν' ἀκούσουν μία λέξη ἐπαίνου ἀπὸ τὸν κύριο, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ αἰσθανθοῦν ὑπερηφάνεια γιὰ τὸν κόπο ποὺ κατέβαλαν, δὲν θὰ διατηρούσαν τὸ ἔξυπνο βλέμμα, τὸ πρόθυμο πήδημα, τὴν γιομάτη ἀγάπη ὑπακοή. Ὑπάρχουν σκληροὶ κύριοι, ὅπως ὑπάρχουν καὶ «πῖστάμενοι» σκληροί, μὰ καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ εἶναι ἐξαιρέσεις, καὶ ἡ μόνη πικρία μπορεῖ νὰ προέλθῃ ἀπ' τὸ ὅτι οἱ διάφοροι σύνδεσμοι, γιὰ τὴ προστασία τῶν ζώων, δὲν τιμωροῦν τοὺς κυριωτέρους σκληρούς, γιατὶ οἱ σκύλοι, σᾶς τὸ βεβαιῶ, εὐχαριστοῦνται νὰ δουλεύουν γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ τοὺς ἀγαπᾶ καὶ μάλιστα θὰ πῶ πὼς ἡ ζωὴ αὐτῶν τῶν σκύλων, στὴν πιὸ ἀπόλυτη ἔννοια, εἶναι πιὸ εὐτυχισμένη ἀπ' τὴ ζωὴ ποὺ περνοῦν ἐκεῖνα τὰ σκυλάκια, ποὺ οἱ πλούσιες κυρίες τὰ μεταχειρίζονται μὲ τὴ ζάχαρη καὶ μὲ τὴ σαπουνάδα, ἀφίνοντας τα ὅμως μὲς στὴ πιὸ μεγάλη ἀβουλία, ξεχνώντας ὅμως πὼς οἱ σκύλοι ἔχουν καρδιά, ξυπνάδα, περηφάνεια καὶ πὼς οἱ σκύλοι τῶν σαλονιῶν στεναχωροῦνται βαθύτατα.

Ε. D. G

Οἱ σκύλοι αὐτοὶ ἔρχονται ἀπ' τὴν Ἀλάσκα καὶ εἶναι προικισμένοι ἀπὸ σπάνια δύναμη, παρ' ὅλον ποὺ εἶναι μικρόσωμοι καὶ ἀντέχουν ἐπὶ μακρὸν στὶς χαμηλὲς θερμοκρασίες, ἀκόμη κι ὅταν τρέφονται σ' ἀρεὰ διαστήματα.

Φέρει τὸ σαμάρι, σὰν ἕνα φορτηγὸ ζῶο καὶ μόνο του, χωρὶς ὁδηγό, χάρις στὴ συνήθεια ἢ στὸ ἔνστικτο ἢ ποιὸς ξέρει σὲ ποιὰ ξυπνάδα, ἐκτελεῖ μακρυνὰς πορείας, χωρὶς ἐπίβλεψη καὶ πάντοτε σχεδὸν μὲ ἐπιτυχία.

ΤΕΛΟΣ

ΠΛΟΥΣΙΟΝ ὕφασμα τοῦ ἑπτακόσια ἐπὶ φόντου ἐκ μετάξης. Ἔχουν ἀναπαρασταθῆ μὲ μεγάλην χάριν, μία σειρὰ ἀπὸ παλάτια στὸν ἀέρα (Ἰσπανικὰ παλάτια)

ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΙΣΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΜΕΤΑΞΗΣ

Ἡ Ἰταλικὴ μέταξα ἔχει μίαν χιλιετίαν χρυσῆς ἱστορίας ἀσυγκρίτων κατακτήσεων καὶ κολακευτικῶν ἐπιβολῶν.

Ἡ τέχνη τῆς μετάξης ἀνεπτύχθη ἀπὸ τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς καὶ εἶχε τὸ ἀπόγειον της, κατὰ τὸν Μεσαιῶνα, ὅταν αἱ συντεχνεῖαι τῶν τεχνιτῶν διέδωσαν ἀνὰ τὸν κόσμον τὰ θαυμαζόμενα προϊόντα τῆς ἰταλικῆς μετάξης. Ἡ δράσις ὅμως αὐτὴ δὲν ἀφεώρα μόνον τὴν εἰδικὴν δεξιότητα τῶν ὑφαντῶν. Ἡ μεταξοβιομηχανία περιλαμβάνει ἐντὸς τοῦ κύκλου της κατεργασίας, ἕνα σύνολον δράσεως, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς καλλιεργείας τῆς συκαμινέας μέχρι τῆς βομβυκοτροφίας, ἀπὸ τῆς παραγωγῆς τῶν κουκουλιῶν μέχρι τῆς κλωστοποΐας καὶ τῆς ὑφάνσεως. Εἰς ὅλας των τὰς ἐργασίας οἱ Ἰλοὶ παραγωγοὶ ἔδωσαν πάντοτε δείγματα τῆς ἱκανότητος των, μέχρις ὅτου μὲ τὴν ἕνωσιν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἰταλίας ἡ μέταξα ἀπέκτησε ἴδιον ὀργανισμόν, ἱδρυθέντα ἐπὶ βιομηχανικῶν βάσεων. Ἡ ἐξέλιξις αὐτὴ ὑπῆρξε ταχεῖα καὶ μεγαλειώδης καὶ ἡ μέταξα ἐξηκολούθησε νὰ ἀπασχολῇ χιλιάδας οἰκογενείας ἐργατῶν, καλλιεργητῶν καὶ βιομηχάνων.

Σήμερον ἡ βιομηχανία μετάξης εἶναι συγκεντρωμένη εἰς τὰς περιοχὰς τῆς βορείου Ἰταλίας, δὲν λείπουν ὅμως καὶ ἐνδιαφέρουσαι δράσεις εἰς τὰς κεντρικὰς πεδιάδας, τὰς μεσημβρινὰς καὶ τῆς Σικελίας.

Εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ὑφαντουργίας, τὸ τμῆμα μετάξης κατέχει ἐξαιρετικῶς προέχουσαν θέσιν. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν τεχνητῶν νημάτων δὲν παρεκώλυσε διόλου τὴν μεταξοβιομηχανίαν ἡ ὁποία εἶχε νέους λόγους προόδου, ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἄλλων ὑφαντουργικῶν προϊόντων, δι' ἕνα σύνθετον σύνολον παραγόντων πολιτικῶν, τεχνικῶν καὶ ὀργανικῶν. Σήμερον εἰς τὴν μέταξαν ἀνετέθησαν ὑψηλὰ καθήκοντα, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μάχης τῆς αὐταρκείας, τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ὁ Ντοῦτσε, καὶ τὰ καθήκοντα αὐτὰ κατοχυρώνονται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν μὲ πάντοτε αὐξανομένην σημασίαν.

Τὸ τμῆμα μετάξης καθ'ὃν χρόνον πραγματοποιεῖ τὴν πληρεστέραν αὐτάρκειαν ὡς παραγωγικὴ ὕπαρξις (ἀπὸ τῆς πρώτης ὕλης μέχρι τῆς τελειοποιήσεως τοῦ προϊόντος) καὶ ἀπὸ συναλλαγματικῆς ἀπόψεως, ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ ἀπόψεως σπουδαίας ἀναπτύξεως μέσων, δραστηριότητος καὶ ὀργανισμῶν τὰ ὁποῖα μόνον μερικοὶ ἀριθμοὶ εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορίσουν. Ὁ βιομηχανικὸς κλάδος μετάξης διαθέτει πράγματι ἐν τῷ συνόλῳ περίπου 1500 ἐργοστάσια, εἰς τὰ ὁποῖα εὑρίσκουν ἐργασίαν ὄχι ὀλιγώτεροι τῶν 100 χιλιάδων ἀτόμων. Εἰς τὴν ἐκτίμησιν αὐτὴν δὲν περιλαμβάνονται τὰ μικρὰ ἐργαστήρια τὰ ὁποῖα συντελοῦν ἐπίσης εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν μεταξωτῶν, οὔτε καὶ τῶν τόσων ἄλλων ὀργανισμῶν τῶν ἀσχολουμένων εἰς συγγενεῖς κλάδους τῆς βιομηχανίας αὐτῆς, ὅπως αἱ βιομηχανίαι μηχανῶν, τὰ βαφεῖα, τὰ τυπωτήρια οἱ σχεδιασταὶ κλπ.

Ἡ ἀκατέργαστος μέταξα ἡ παραχθεῖσα τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη, κυμαίνεται πέριξ τῶν 200 χιλιογράμων, πόσοτης ἡ ὁποία ἐξάγεται σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὰς κυριωτέρας ἀγορὰς τῆς Εὐρώπης καὶ πέραν αὐτῶν.

Ἡ παραγωγὴ τῶν ἐργαστηρίων μετάξης διαθέτει νὰ ὑπολογισθῇ εἰς περίπου 100 χιλιάδας στατῆρας ἐτησίως ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο τρίτα περίπου, τροφοδοτοῦν μίαν κερδοφόρον τρέχουσαν ἐξαγωγήν.

Ἡ ἀξία τῶν ἐξαγωγῶν, αὐτῶν ὑπέστη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μείωσιν, ἀλλὰ κατὰ τὰ καλὰ ἔτη ὑπερέβη τὸ ἓν δισεκ, λιρετῶν, ποσὸν πρὸς τὸ ὁποῖον τείνει νὰ ἐπανέλθῃ.

Προσοδοφόροι ἐμπορικαὶ συμβάσεις συνήφθησαν ἐν τῷ πνεύματι τῶν φιλικῶν σχέσεων τοῦ Ἄξονος μεταξὺ τῶν Ἰταλῶν παραγωγῶν καὶ γερμανῶν εἰσαγωγέων, διὰ μεγάλας ποσότητας ἀκατεργάστου μετάξης καὶ τελειοποιημένων προϊόντων.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἡ ἰταλικὴ μέταξα ἐξετιμήθη πολὺ κατὰ τὴν φθινοπωρινὴν ἔκθεσιν τοῦ Ραῖχ εἰς Λειψίαν, ὅπου ἐξετέθη μία ὡραιοτάτη σειρὰ ὑφασμάτων. Μεταξὺ τῶν ὑφασμάτων αὐτῶν ἔκαμαν ἐντύπωσιν βενετικὰ καὶ φλωρεντιανὰ μὲ λεπτὸν χρυσὸν καὶ ἄργυρον «χρυσοΰφαντα» ρυθμοῦ μπαρὸκ, βελοῦδα μὲ διάφορα σχέδια, ἀναπαραχθέντα ἀπὸ ὑφάσματα εὑρεθέντα εἰς τὴν Βερόναν καὶ ἄλλα, ἀπὸ τὰς ἐνδυμασίας τῆς Ἐλεονώρας τοῦ Τολέντο, ὅπως φαίνονται εἰς τοὺς πίνακας τῆς Στοᾶς τοῦ Οὐφίτσι τῆς Φλωρεντίας.

Μὲ δικαίαν ὑπερηφάνειαν ἡ μεταξοβιομηχανία ἐξυμνεῖ αὐτὰ τὰ ὑποδείγματα τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ πλέον σπάνια καὶ πολύτιμα ὅλου τοῦ κόσμου.

Πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅμως ὅτι τὰ ὑφάσματα αὐτά, δὲν εὑρίσκονται μόνον εἰς τὰ μουσεῖα ἀλλὰ εἶναι τὰ προϊόντα εἰδικευμένων βιομηχανιῶν, τῶν ὁποίων τὰ δελτία τῶν τιμῶν φέρουν τιμὰς αἱ ὁποῖαι ἀπὸ ἕνα ἐλάχιστον 400 λιρετῶν, φθάνουν ἐπίσης καὶ τὰς 1000 λιρέτας κατὰ μέτρον.

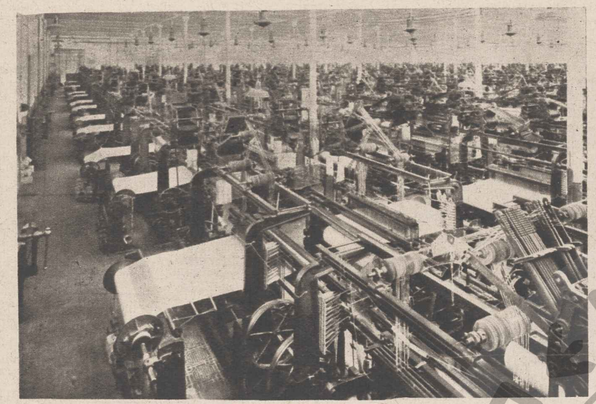
Εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Λειψίας, ὄχι μόνον ἐπωλήθησαν ὅλα τὰ ἐκθέματα, ἀλλ' οἱ οἶκοι παραγωγῆς, ἔλαβον τόσας παραγγελίας ὥστε ν'ἀπασχολήσουν τὴν παραγωγήν των διὰ μερικὰ ἔτη.

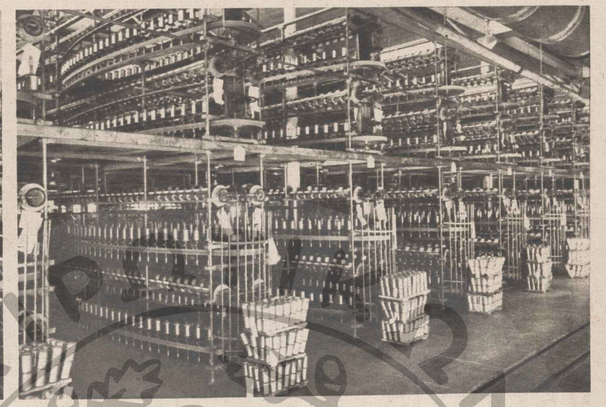
ΙΤΑΛΙΚΗ μέταξα μεγάλης πρωτοτυπίας μὲ σχέδια κινεζικῆς ἐμπνεύσεως.

ΘΑΥΜΑΣΙΑ μέταξα τοῦ ἑπτακόσια μὲ πίδακας καὶ μὲ πηγάς.

ΜΙΑ ΕΚ ΤΩΝ ΤΕΡΑΣΤΙΩΝ αἰθουσῶν ὅπου τὰ σύγχρονα μηχανικὰ κλωστήρια προβαίνουν εἰς τὴν ὕφανσιν τῆς μετάξης καὶ τῶν ποικιλιῶν της.

ΑΙ ΜΗΧΑΝΑΙ αὐταὶ ἐκτελοῦν μίαν ἀπὸ τὰς πλέον σπουδαίας ἐργασίας τῆς ἐπεξεργασίας τῆς μετάξης, τὸ πολύπλοκον καὶ λεπτὸν κλώσιμον.

Ὡμιλήσαμεν περὶ τοῦ βιομηχανικοῦ τμήματος τῆς μετάξης. Τὸ τμῆμα ὅμως αὐτὸ δὲν θὰ εἶχε τὴν ἀνάπτυξιν τὴν ὁποίαν ἔχει, ἂν ἡ γεωργία δὲν παρεῖχε τὰ μέσα διὰ τὴν κατάλληλον ἀνάπτυξιν τῆς βομβυκοτροφίας. Ἡ ὀργάνωσις διὰ τὴν διανομὴν τῆς σπορᾶς λαμβάνει χώραν διὰ μέσου ἑνὸς Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ οἱ σπόροι διαμοιράζονται εἰς τοὺς βομβυκοτρόφους διὰ μέσου τῶν ἀγροτικῶν ὀργανισμῶν ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν συγκομιδὴν τῶν κουκουλιῶν. Ἀκόμη καὶ τὸ πρόβλημα τῶν νωπῶν κουκουλιῶν ἐλύθη ἀπὸ τὴν φασιστικὴν κυβέρνησιν μὲ ἀσφαλῆ καὶ ἰσην διάκρισιν διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως μιᾶς ἐλαχίστης τιμῆς διὰ ν'ἀμειφθοῦν οἱ κόποι τῶν καλλιεργητῶν καὶ μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν «συνολικῶν περισυλλογῶν», εἰς τὰς ὁποίας οἱ καλλιεργηταὶ παραδίδουν τὰ παραχθέντα κουκούλια, διὰ τὴν ἀποξήρανιν καὶ τὴν πώλησιν.

Εἰς τὴν νέαν εὐρωπαϊκὴν μορφὴν, ἡ ἰταλικὴ παραγωγὴ μετάξης θὰ ἔχῃ μίαν θέσιν ἁρμοζούσης περιωπῆς. Καὶ σήμερον ὅμως παρ' ὅλον ὅτι πολλὰ ρεύματα ἐξαγωγῶν διεκόπησαν, λόγῳ τοῦ πολέμου, ἡ παραγωγὴ τῆς μετάξης δὲν ὑπέστη διακοπὴν, εἴτε διὰ νὰ σχηματίσῃ ἀποθέματα διὰ τὴν μεγαλυτέραν ζήτησιν τῆς αὔριον, εἴτε διὰ ν'ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς πολεμικὰς ἐφαρμογὰς τοῦ πολυτίμου ὑφάσματος.

Τὸ γνωρίζουν αἱ χιλιάδες καὶ χιλιάδες Ἰταλῶν καὶ γερμανῶν ἀλεξιπτωτιστῶν οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ Ἄξονος, δὲν εἶναι μόνον οἱ νέοι ἥκαροι τοῦ πτερωτοῦ βασιλείου, ἀλλὰ ἀποτελεσματικαὶ δυνάμεις, οὐχὶ ὀλίγων πολεμικῶν ἀνδραγαθημάτων. Καὶ πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι πρόκειται περὶ αὐθεντικῆς καὶ ἀσυγκρίτου ἰταλικῆς μετάξης.

MARIO DORI

ΤΕΜΡΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ - ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ALBERTO MONDADORI ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ PAOLO LECALDANO

Ἐκδίδεται παρὰ τῆς ANONIMA PERIODICI ITALIANI - Πρόεδρος ARNOLDO MONDADORI - Μιλάνον, Via Corridoni, 39. Διὰ δημοσιεύσεις ἀπευθυντέον πρὸς τὴν A. P. I. Corso del Littorio, 1 - Milano - Τηλ. 75-136. — Stabilimento Rotocalcografico Vitagliano, Milano, Via Serio, 1 - Via Asiago, 41 - 1942-XX